

ମାର୍କ ଲିଖିତ ସୁସମାଚାର ମାର୍କ ଲେକିକିତି ନେକ୍ରି କାବୁର୍ ମାର୍କ ପତି ବିସ୍ତେ ପାଦେକ୍

ଆନମାନତାଂ ତାରିକ୍ । ୨୭ AD ୭୦ AD ଲେକିକିତାକାନତି ତର୍ ମାର୍କ ଲେକିକିତି ବାହା ତର୍ ରମ୍ । ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟି ଜିରୁନ୍ ବିସ୍ତେ ଇଞ୍ଜି ମାନି ପୁନିନିୟମିନି ଚାରିଗଟା ପତିଂ ବିତ୍ରେତାଂ ମାର୍କ ଲେକିକିତି ନେକ୍ରି କାବୁର୍ ରଞ୍ଜାକ୍ । ହେ ଝିଜୁଡିକ୍ ନେକ୍ରି କାବୁର୍ ଇନ୍ୟା ଆନାଡ୍, ଇମ୍ଣି ଅରଡ୍ ଆତାଡ୍ “ନେକ୍ରିକାବୁର୍ ।”

ହେଞ୍ଜାକ୍ ଜିସୁତି ହାତି ପାଚେ ମାତିଉ, ମାର୍କ, ଲୁକ ଆରି ଜହନ୍ ତାକ୍ ଲେକା ଆତାଡ୍ନା । ଚାରିଗଟା ନେକ୍ରିକାବୁର୍ ବିତ୍ରେ ମାର୍କ ଲେକିକିତି ନେକ୍ରିକାବୁର୍ ଆନାତା ଝିଜେଡିଂ ହାରୁଟି । ଇଦାଂ ପା ପାତ୍ କିୟା ଆନାଡ୍ ଜେ, ଇ ନେକ୍ରିକାବୁର୍ ବିତ୍ରେ ଝିଜେଡିଂ ଆଗେ, କ୍ରିଷ୍ଟିନ୍ ୨୫-୭୦ ବିତ୍ରେ ଲେକା ଆତାଡ୍ନା । ବାଇବଲ୍ ପଣ୍ଡିତ୍ କୁର୍ ପାତ୍ କିନାର୍ ଜେ, ରମ୍ତ ମାନି କ୍ରିଷ୍ଟିୟାନିଂ ଝାରି କିଦେକ୍ ଇଞ୍ଜି ରମ୍ତ ଇଦାଂ ଲେକା ଆତାଡ୍ନା, ମାର୍କ, ଇନେରକି ଜହନ୍ ମାର୍କ ତର୍ଦ ଜାଣାତିନା, ହେଞ୍ଜାନ୍ ପାଉଲ୍ ଆରି ବର୍ଣ୍ଣବାତି ହାକ୍ଦାକାନ୍ ମାଚାନ୍, ମାତର୍ ଏଚେକାଡ୍ଦ ହେଞ୍ଜାନ୍ ହେଞ୍ଜାରିଂ ମିସ୍ନାରି ହାନିହାସ୍ଦ ପିସ୍ତି ଝାତାନ୍, ହେ ପାଦ୍ନା ହେ ତାକ୍ପୁଟା ଆନିତାକେ ମାଡ୍ ଝାତାଡ୍ ପକ୍ୟାତାକା । ପାଚେନି ଝେଡାଲିଂ ମାର୍କ ଆରେ ରଗ ବର୍ଣ୍ଣବା ହୁକେ ହାଚାନ୍ ପକ୍ୟାତାକା ୧୫:୩୭-୩୯ ମାର୍କ ପା ପିତର୍ ରକାନ୍ ହାଦ୍ ହାକ୍ଦାକାନ୍ ଲାକେ ଜାଣାତିନା ମାଚାନ୍ ୧ ପିତର୍ ୫:୧୩ ଆତିସ୍ପା ମାର୍କ ରକାନ୍ ଜିସୁ ଜିରୁକ୍ତି ସିଦାସାକି ହିଲ୍ଝାତାନ୍, ଆତିସ୍ପା ପାଣ୍ଡିତ୍ କୁର୍ ପାତ୍ କିତାର୍ ଜେ, ହେଞ୍ଜାନ୍ ପିତର୍ତି ସାକିହିଦେଂ ଇଞ୍ଜି ଜାର୍ ନେକ୍ରିକାବୁର୍ତ ଲେକିକିତାନ୍ନା । ନେକ୍ରିକାବୁର୍ତ ମାର୍କ ଚେଲେନ୍ ଆରି ଝିସ୍ତି ଝେଡାଂ ଜିସୁତି ହିକ୍ୟା ଜପି ଇଟ୍କାଡ୍ କିତାନ୍ନା ।

ମାର୍କ ଇ ପୁସ୍ତକତ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟଙ୍କ ରକାନ୍ ସାଦୁ ଆଡ଼ିୟେନ୍ ଆରି ଇସ୍ବତ ଇତା ପୁରା କିଦେଙ୍କ ଇଞ୍ଜି ସବୁ ଖେଡ଼ାଙ୍କ ଜାଲ୍ଦି ମାନି ଖାରିକିନିତ ମାଜି ଲାକେ ଚିନ୍ତା କିତାନ୍ନା, ହେଦାଂ କାଜିଂ ହେଞ୍ଜାନ୍ ପୁଞ୍ଜି ଜିସୁତି କାବାଆନି କାମାୟ ବିସ୍ତେ ଲେକିକିତାନ୍ନା । ହାରିହାରା ହେଞ୍ଜାନ୍ ଓଁଜୁ ପୁତ୍ରତ ନେକ୍ତି କାରୁର୍ ସୁଣାୟ କିଦେଙ୍କ ର ଗାଜା ବଲ୍ ହୁକେ ଇ ନେକ୍ତି କାରୁର୍ ଲେକାତିଂ ଓଁସ୍ତାନ୍ନା ।

ପତି ବିସ୍ତେନି ରାହାଣ୍

- ୧. ମୁଞ୍ଜିନି ଜହନ୍ ଆରି ଜିସୁତି ବାପ୍ତିସିମ୍ ୧:୧-୧୩
- ୨. ଗାଲିଲିତ ଜିସୁତି ହେବାକାମାୟ ୧:୧୪; ୯:୫୦
- ୩. ଜିରୁସାଲମ୍ତ ଜିସୁତି ହାନାକା ଆରି ମନ୍ଦିରତ ହଣାକା ୧୦:୧; ୧୨:୪୪
- ୪. ଖାନି ବିସ୍ତେ ବେରଣ୍ ବାକ୍ଣାୟ କିନି କାତା ୧୩:୧-୩୭
- ୫. ଜିସୁତି ହାକି, ନିଙ୍ଗନାକା ଆରି ଗାଜା ବଲ୍ ୧୪:୧; ୧୬:୨୦

ବାପ୍ତିସିମ୍ ହିନି ଜହନ୍ତି ସୁଣାୟ କିନାକା
(ମାତିଉ ୩:୧-୧୨; ଲୁକ ୩:୧୧-୧୮; ଜହନ୍ ୧:୧୯-୨୮)

୧ ଇସ୍ବତ ମାଜି ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟି ନେକ୍ତିକାରୁର୍ ଆରମ୍ ।* ୨ ଜିସାୟ ବେଣ୍ବାକ୍ଣାୟକିନାକାନ୍ତି ସାସ୍ତରତାକେ ଇନେସ୍ ଲେକା ଆତାଡ଼ନ୍ନା, “ହୁଡ଼ାଟ୍, ଆନ୍ ନା ଦୁଡ଼ତିଂ ମି ଆଗେ ପଲ୍ଲାନାଙ୍ଗା,”

“ହେଞ୍ଜାନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍କ୍ ହାଜି ରଚ୍ଚି ହିଦ୍ନାନ୍ ।”

୩ ବାଗାତ ବେସି ଗାଜାକାଟ୍ କିଜି ହିରବାନାକାନ୍ତି କାଟ୍,
“ମାପୁତି ହାଜି ରଚାଟ୍,
ହେଞ୍ଜାନ୍ତି ରାଜା ହାକ୍ଡି ହାଣ୍କୁ କିୟାଟ୍ ।”

୪ ପାଚେ ବାପ୍ତିସିମ୍ ହିନି ଜହନ୍ ବାଲି ବାଗାତ ହାଲ୍ଜି ପାପ୍ କେମା କାଜିଂ ପାପ୍ତାଂ ମାନ୍ବାଦ୍ଲାୟ କିନି† “ବାପ୍ତିସିମ୍ ସୁଣାୟ କିଦେଙ୍କ ଲାଗାତାନ୍ ।” ୫ ହେବେ ସବୁ ରାଜିନି ଜିହୁଦା ଦେସ୍ ଆରି ସବୁ ଜିରୁସାଲମ୍ନି ମାନାୟାର୍ ହସି ହେଞ୍ଜାନ୍ ଲାଗାୟ ଖାଦେଙ୍କ ଲାଗାତାର୍

* ୧:୧ ୧:୧ କେତେକ୍ ପତିତ ଇସ୍ବରତି ମାଜି ହିଲ୍ଲୁଡ୍ । † ୧:୪ ୧:୪ ଜହନ୍ ପାଗାତ ଚଞ୍ଜୟାତାନ୍, ବାପ୍ତିସିମ୍ ହିଜି ମାଗାନ୍ ଆରି ପରଚାର୍ କିଜି ମାଗାନ୍; କେତେକ୍ ପତିତ ବାପ୍ତିସିମ୍ ହିନି ଜହନ୍ ବାଗାତ ଚଞ୍ଜୟାତାନ୍, ପରଚାର୍ କିଜି ମାଗାନ୍ ।

ଆରି ଜାର୍ ଜାର୍ ପାପ କିତାକା ମାନିକିଜି ହେଝାନ୍ତାଂ ଜର୍ଦନ୍ ନାଗୁଡ୍, ତାକେ ବାପ୍ରିସିମ୍ ଅତାର ।

^୭ ହେ ଜହନ୍ ଉର୍ ତଲ୍ଲିନି ହେୟା ଉସ୍ତ୍ରିସ୍ ମାଚାନ୍ ଆରି ତା ମେଢ଼ାଙ୍ଗ୍ ତଲ୍ଲିନି ନୁଣ୍କୁ ଡରି ଗାଡ଼ି ମାଚାନ୍, ପାଚେ ପାମି ଆରେ ରାନ୍ତିପୁକି ହେଝାନ୍ତି କାଦି ମାଚାଡ଼ । ^୭ ଜହନ୍ ସୁଣାୟ୍ କିଜି ଝିଜାକାରିଂ ଉତର୍ ହିନାନ୍, “ନାଙ୍ଗ୍ ତାଙ୍ଗ୍; ଇନେର୍ ବେସି ସାନ୍ତିକାଟାକାନ୍, ହେଝାନ୍ ନା ପାଚେ ଝାନାନା; ଆନ୍ ତା ସମାନ୍ ଆକାୟ୍ ହେଝାନ୍ତି ପାନାନି ତରି ପାଣ୍ଡାଙ୍ଗ୍ ରିକ୍ତେଂ ସମାନ୍ ଆକାୟ୍ ।” ଠ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଏକ୍ତୁଂତାଂ ବାପ୍ରିସିମ୍ ହିଡ଼ତାଂ, ମାତର୍ ହେଝାନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ପୁଇପୁୟା ଜିବୁନ୍ତାଂ ବାପ୍ରିସିମ୍ ହିଦ୍ନାନ୍ ।

ଜିସୁତି ବାପ୍ରିସିମ୍ ଆରି ପରିକ୍ୟା

(ମାତିଉ ୩:୧୩-୪:୧୧; ଲୁକ ୩:୨୧-୨୨; ୪:୧-୧୩)

^୯ ହେ ସମୁତ ଜିସୁ ଗାଲିଲିନି ନାଜରିତ୍ତୟତାଂ ଝାଜି ଜର୍ଦନ୍ ନାଗୁଡ଼ତାକେ ଜହନ୍ତାଂ ବାପ୍ରିସିମ୍ ଅନାନ୍ । ^{୧୦} ଆରେ ହେ ଦାପ୍ରେ ହେଝାନ୍ ଏକ୍ତୁଂତାଂ ନିଙ୍ଗିଜି ଝାନି ଝେଡ଼ାଲିଂ ବାଦାଡ଼ ଜେୟା ଆତାଡ଼ ଆରେ ପୁଇପୁୟା ଜିବୁନ୍ତିଂ ପାର୍ଝା ଲାକେ ତା ଜପି ଜୁଦ୍ନାକା ହୁଡ଼ତାନ୍, ^{୧୧} ଆରେ, ବାଦାଡ଼ ତାଙ୍ଗ୍ ଇ କାତା ଆତାଡ଼, “ଏନେଙ୍ଗ୍ ନା ଝାରିନି ମାଜି, ନି ତାକେ ନାତାଂ ବେସି ଝାରି ମାନାଡ଼ ।”

^{୧୨} ହେ ଦାପ୍ରେ ପୁଇପୁୟା ଜିବୁନ୍ ହେଝାନିଂ ବାଟାତ ଅଜି ହାଚାଡ଼ । ^{୧୩} ଜିସୁ ହେ ବାଟାତ ଚାଲିସ୍ ଦିନ୍ ମାନ୍ଝି ହେବେ ହେଝାନ୍ ସୟତାନ୍ ହୁଦାଂ ପରିକ୍ୟା ଆନାନ୍ । ହେଝାନ୍ ରାନ୍ ଜାଡ଼ ଲାହାଙ୍ଗ୍ ମାଚାନ୍, ଦୁଡ଼କୁ ହେଝାନିଂ ହେବା କିଜି ମାତିକ୍ ।

ଜିସୁ ଚାରିଜାଣ୍ ମିନ୍କୁ ଆହ୍ନାକାରିଂ କୁକ୍ନାନ୍

(ମାତିଉ ୪:୧୨-୨୨; ଲୁକ ୪:୧୪-୧୫; ୫:୧-୧୧)

^{୧୪} ଜହନ୍ ଜେଲ୍ତ ହାତି ପାଚେ, ଜିସୁ ଗାଲିଲିତ ଝାଜି ଇସ୍ପରତି ନେକ୍ତିକାବୁର୍ ଗାଜା କାଟ୍ତାଂ ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍ । ^{୧୫} “ଜିସୁ ସୁଣାୟ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍, ଦିନ୍ ଝିଜେ ଝାତାଚେ, ଇସ୍ପରତି ରାଜି ଲାଗାୟ୍

☆ **୧:୧୧** ୧:୧୧ ମାତିଉ ୩:୧୭; ୧୨:୧୮; ମାର୍କ ୯:୭; ଲୁକ ୩:୨୨.

ଆତାତେ; ପାପତାଂ ମାନବାଦଲ୍ୟାୟ କିୟାଟ୍ ଆରି ନେକ୍ରିକାରୁର୍ ତାକେ ପାତ୍ କିୟାଟ୍ ।”

^{୧୭} ଜିସୁ ଗାଲିଲି ହାମ୍ବୁର ପାଡ଼ିତିଂ ହାଲ୍ଲଜି ମାନି ସମୁତ ସିମନ୍ ଆରେ ତା ଟଣ୍ଡାହି ଆନ୍ଦ୍ରିୟଙ୍କ୍ ହାମ୍ବୁରତ ଜାଲ୍ ତୁହିନାକା ହୁଡ଼ତାନ୍, ଇତିସ୍ ହେଝାର୍ ମିନ୍କୁ ଆସ୍ତି ଜିନାକାର୍ ମାଚାର୍ । ^{୧୮} ଜିସୁ ହେଝାରିଂ ଇଚାନ୍, “ନା ପାଚେ ପାଚେ ଖାତୁ, ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍କ୍ ମାନାୟ୍ ଆହ୍ନାକା ହିକାଇ କିଦନାଙ୍କ୍ ।” ^{୧୯} ହେବେ ହେଝାର୍ ହେ ଦାପ୍ରେ ଜାଲ୍ ପିସ୍ତି ହେଝାନ୍ ପାଚେ ହାଚାର୍ ।

^{୨୦} ପାଚେ, ହେଝାନ୍ ଅଲପ୍ ଆଗେ ହାଲ୍ଲଜି ଜାକୁର୍ ଆରି ଜହନ୍ ତରଦାକାନ୍ ଜେବଦିତି ମାଜି ଜାକୁର୍ ଆରି ହେଝାନ୍ ଟଣ୍ଡାହି ଜହନ୍ତିଂ ତଙ୍ଗାତ କୁଚ୍ଚି ହେଝାର୍ତି ଜାଲ୍ ଗାଡ଼ି କିଜି ମାଚାନ୍ । ^{୨୧} ହେ ଦାପ୍ରେ ହେଝାନ୍ ହେଝାରିଂ କୁକ୍ତାନ୍, ପାଚେ ହେଝେର୍ ହେଝାର୍ ଲାତ୍ରାହି ଜେବଦିତି କାମ୍ଲିୟାର୍ ହୁକେ ତଙ୍ଗାତାକେ ପିସ୍ତି ହେଝାନ୍ ପାଚେ ହାଚାର୍ ।

ଜିସୁ ପୁଦା ଆହ୍ମୟାତାକାନିଂ ଉଜ୍ କିତାନ୍
(ଲୁକ ୪:୩୧-୩୭)

^{୨୨} ପାଚେ ଜିସୁ ଆରି ଚେଲାର୍ କପର୍ନାହୁମ୍ ତାକେ ହାଚାର୍, ଆରେ ହେ ଦାପ୍ରେ ଜିହୁଦିର୍ ଜମ୍ନିବାର୍ ନାଜିଂ କୁଚୁମ୍ ଇଞ୍ଜ ହାଲ୍ଲଜିପା ହିକାୟ୍ କିଦେଙ୍କ୍ ଲାଗାତାନ୍ । ^{୨୩} ମାନାୟାର୍ ହେଝାନ୍ ହିକ୍ୟାତ କାବା ଆତାର୍, ଇନାକିଦେଂକି ହେଝାନ୍ ଦରମ୍ ଗୁରୁର୍ ଲାକେ ହିକାଇ କିଝାଦାଂ ଆଦିକାର୍ ପାୟା ଆତି ମାନାୟାର୍ ଲାକେ ହେଝାରିଂ ହିକ୍ୟା ହିଜି ମାଚାନ୍ ।

^{୨୪} ହେ ସମୁତ ହେଝାର୍ ଜିହୁଦିର୍ କୁଚୁମ୍ ଇଞ୍ଜ ମାନି ରକାନ୍ ପୁଦା ଆହ୍ମୟା ଆତାକାନ୍ କିକିରାତିଂ କିଜି ଗାଜା କାଟ୍ତାଂ ଇଚାନ୍ । ^{୨୫} “ଏ ନାଜରିତ୍ତିୟ୍ ଜିସୁ, ନି ଲାହାଙ୍କ୍ ମାଦାଂ ଇନାକା ମାନାତ୍ ? ଏନେଙ୍କ୍ ମାଙ୍ଗେଙ୍କ୍ ଓସ୍ତେଦେଂ ଖାତାଇନା ? ଏନେଙ୍କ୍ ଇମ୍ଘାକାୟ୍ ? ହେଦାଂ ଆନ୍ ପୁନାଙ୍କ୍, ଏନେଙ୍କ୍ ଇସ୍ପୁର୍ତି ହେ ପୁଇପୁୟା ମାନାୟ୍ତି ।”

^{୨୬} ଜିସୁ ହେଝାନିଂ ଦାକା ହିଜି ଇଚାନ୍, “ତିମ୍ବରା ଆ ଇବେଣ୍ଡାଂ ହସି ହାଲା ।”

^{୨୭} ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେ ବାନ୍ୟା ଜିବୁନ୍ ହେଝାନିଂ କିୟାୟ୍ କିଜି ଗାଜାକାଟ୍ ତାଙ୍କ୍ ଆଲା ଆଜି ହେଝାନ୍ତାଂ ହସି ହାଚାତ୍ । ^{୨୮} ଇବେଣ୍ଡାଂ

ଓଁଜାର୍ ଏଚେକ୍ କାବା ଆତାର୍ ଜେ, ହେଝାର୍ ହେଝାର୍ନେ ଇନ୍ଦବା ଆତାର୍, “ଇଦାଂ ଇନାକା ? ଇଦାଂ ତ ଆଦିକାର୍ ପୁନ୍ ହିକିୟା, ହେଝାନ୍ ବାନ୍ୟା ଜିରୁନ୍ତିଂ ପା ବଲ୍ ହିନାନା, ଆରେ ହେଝାର୍ ହେଝାତି ବଲ୍ବଚନ୍ ମାନି କିନିକ୍ ।”

୨୮ ହେବେ ହେଝାନ୍ ବିସ୍ତେ ବେରଣ୍ ହେ ଦାପ୍ତେ ଗାଲିଲିନିପ ଚାର୍ବେଣ୍ଡିଂ ସବୁ ନାସ୍କୁକାଂ ଓଁଶ୍ତି ହାଚାଡ୍ ।

**ଜିସୁ ହେନି ମାନାୟାର୍ ଉକ୍ତ କିନାକା
(ମାତିଉ ୮:୧୪-୧୭; ଲୁକ ୪:୩୮-୪୧)**

୨୯ ତା ପାଚେ ଚେଲାର୍ କୁଟୁମ୍ ଇଞ୍ଜ ହସି ଜାକୁବ୍ ଆରି ଜହନ୍ ଲାହାଙ୍ଗ୍ ହେ ଦାପ୍ତେ ସିମନ୍ ଆରି ଆହିୟର୍ ଇଞ୍ଜ ହାଚାଡ୍ । ୩୦ ସିମନ୍ ପଦାହି ନମେର୍ ଆଜି କାଚେଲ୍ତ ହୁନ୍ଞି ମାଚାଡ୍, ଆରେ ହେଝାର୍ ହେ ଦାପ୍ତେ ହେଦେଲ୍ ବେରଣ୍ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଝେର୍ଚାର୍ । ୩୧ ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେଝାନ୍ ଲାଗାୟ୍ ହାଲ୍ଜି ହେଦେଲ୍ତି କେଇ ଆଜି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ନିକ୍ତାନ୍, ଆରେ ହେଦେଲିଂ ନମେର୍ ପିସ୍ତାଡ୍, ଆରେ ହେଦେଲ୍ ହେଝାରିଂ ହେବା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାଡ୍ ।

୩୨ ମିକାହାରେସ୍ ଝେଡା ହାଚିପାଚେ ମାନାୟାର୍ ହେଝାନ୍ ତାକେ ନଚ୍ନାକାରିଂ ଆରେ ପୁଦା ଆହ୍ଯା ଆତାକାରିଂ ତାହିଝାଦେଂ ଲାଗାତାଡ୍ । ୩୩ ପାଚେ ସବୁ ଗାଡ୍ନିକାର୍ ଇଲ୍ନି ଦୁଝେର୍ ଲାଗାୟ୍ ରୁଣ୍ଡା ଆତାର୍ । ୩୪ ହେବେ ଜିସୁ ବାରବିନି ରଗ୍ ଆହ୍ଯା ଆତାକାରିଂ ବେସି ରଗିରିଂ ଉକ୍ତ କିତାନ୍, ଆରି ବେସି ପୁଦାଂ ପିହିକିତାନ୍, ପାଚେ ପୁଦାକାଂ ବେରଣ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ହିଝାତାନ୍, ହେଦାଂ କାଜିଂ ହେଝାନିଂ ଚିନ୍ କିଜି ମାଚିକ୍ ।

**ଗାଲିଲିତ ଜିସୁତି ସୁଣାୟ୍ କିନାକା
(ଲୁକ ୪:୪୨-୪୪)**

୩୫ ଆକାଡ୍ ନାଜିଂ ପ୍ରାଙ୍ଗିନି ଝେଡାଲିଂ ମାଜ୍ଗା ମାନୁ ମାନୁ ହେଝାନ୍ ନିଙ୍ଗି ହସି ହାଚାନ୍ ଆରି ର ସିଣିନ୍ଦା ବାହାତ ହାଲ୍ଜି ହେବେ ପାର୍ତାନା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍ । ୩୬ ଆରେ, ସିମନ୍ ଆରି ହେଝାନ୍ ହାଙ୍ଗ୍ଦାକାର୍ ହେଝାନିଂ ଇଚ୍ଚକାଡ୍ କିଜି, ୩୭ ବେଚ୍ଗାଚ୍ ଆଜି ହେଝାନିଂ ଇଚାର୍, “ଓଁଜାକାର୍ ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଦାସ୍ତାନାରା ।”

୩୮ ହେବେଣ୍ଡା ହେୱାନ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ, ୱାତ ଆସେଙ୍ଗ୍ “ବିନେନି ବାହାତ, ମାତର ହାଲ୍‌ଜି ଲାଗେନି ନାସ୍‌କୁକାଂ ହାନାସ୍; ହେବେ ପା ଆନ୍ ସୁଣାୟ୍ କିନାଙ୍ଗ୍, ଇନେକିଦେଂକି ଆନ୍ ହେ ବେରଣ୍ କାଜିଂ ହତ୍‌ତାଂନା ।”

୩୯ ପାଚେ ହେୱାନ ସବୁ ଗାଲିଲିନିପ ପୁଞ୍ଜି ବୁଲା ଆଜି ହାଲ୍‌ଜି ହେୱାର ହେ କୁଚୁମ୍ ଇଞ୍ଜ ସୁଣାୟ୍ କିତାର ଆରି ପୁଦାକାଂ ପିହିକିତାର ।

**ଜିସୁ ର ଗାଜା ରଗିଂ ଉଜ୍ କିତାନ
(ମାତିଉ ୮:୧-୪; ଲୁକ ୫:୧୨-୧୬)**

୪୦ ଇବେତାଂ ର ଗାଜାରଗ୍ କାଟାକାନ ଜିସୁ ତାକେ ହେୱାନ ୱାଜି ମେଣ୍ଡା କୁହିକିଜି ହେୱାନିଂ ଗୱାରି କିଜି ଇଚାନ, “ଏନେଙ୍ଗ୍ ଜଦି ଇଚା କିତାୟ୍‌ଚି, ତା ଆତିସ୍ ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ସକଟ୍ କିଦନାୟ୍ ।”[‡]

୪୧ ହେବେଣ୍ଡା ହେୱାନ, କାର୍‌ମାଂସି ଆଜି କେଇ ପେସ୍‌ଦି ହେୱାନିଂ ତୁତାନ ଆରି ଇଚାନ, “ଆନ୍ ଇଚା କିନାଙ୍ଗା ସକଟ୍ ଆ ।”^{୪୨} ହେ ଦାପ୍ରେ ଗାଜାରଗ୍ ହେୱାକ୍ତି ହାଚାଡ୍ ଆରି ହେୱାନ ସକଟ୍ ଆଚାନ ।^{୪୩} ଆରେ, ଜିସୁ ହେୱାନିଂ ବେସି ଆଟ୍‌ୱା କିଜି ବଲ୍‌ହିଜି ହେ ଦାପ୍ରେ ପକଟି ଇଚାନ ।^{୪୪} ଜାଗ୍ରତ୍ “ଇନାକା, ଇନେରିଂ ଇନ୍‌ମା, ମାତର ହାଲା ମାପୁହେବାକିନାକାନ ତାକେ ଜାର୍‌ତିଂ ଚଞ୍ଜୟା; ଆରେ ମସା ଇନା ଇନାକା ବଲ୍‌ହିତ୍‌ତାନା ହେ ସବୁ ନିଜେ ନିର୍ମଲ୍ ଲାକେ ହେୱାର୍ ଲାଗାଂ ସାକି ହିନି କାଜିଂ ସର୍‌ପି ଆ ।”

୪୫ ମାତର ହେୱାନ ହସି ହାଲ୍‌ଜି ହେ ବିସ୍ତେ ବେସି ସୁଣାୟ୍ କିଦେଂ ଲାଗାତାନ ଜେ, ଜିସୁ ଆରି ଚଞ୍ଜୟା ଆଜି ମାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଆଡ୍‌ୱାତାନ, ମାତର ବାର୍ତ୍ ସିଣିୟା ବାହାତାକେ ମାଚାନ; ଆରେ ମାନାୟାର୍ ଚାର୍‌ବେଣ୍ଡାଂ ହେୱାନ ତାକେ ୱାଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର ।

୨

**ଜିସୁ ହିରକଲ୍ ରଗିଂ ଉଜ୍ କିତାନ
(ମାତିଉ ୯:୧-୮; ଲୁକ ୫:୧୭-୨୬)**

[‡] ୧:୪୦ ୧:୪୦ ନାଙ୍ଗ୍ ସକଟ୍ କିଦା, ଇ ରଗ୍ ରଞ୍ଜାନ ମାନାୟ୍‌ତିଂ ବିଦି ଇସାପରେ ବିଚାଡ୍ କିଦନାନ୍ ଇଞ୍ଜ ଇନାଧାଜି ମାଚାଡ୍ । § ୧:୪୧ ୧:୪୧ କାର୍‌ମାଂ; କେତେକ୍ ପତିତ ରିସା ମାନାଡ୍ ।

୧ ଏତେକ ଦିନ ପାଚେ, ଜିସୁ ଆରେ ରଗ କପର୍ନାହୁମ୍ ମାସ୍‌ଦି ଖାତାନ୍, ହେୱାନ୍ ଇଞ୍ଜି ମାନାନ୍ ଇଞ୍ଜି ଝିଜାର୍ ପୁଚାର୍ । ୨ ହେବେ ଏତେକ୍ ମାନାୟାର୍ ରୁଣ୍ଡା ଆତାର୍, ଜେ, ଦୁଝେର୍‌ତ ପା ବାହା ହିଲ୍‌ଖାତାଡ୍, ପାଚେ ହେୱାନ୍ ହେୱାର୍ ତାକେ ବେରଣ୍ ସୁଣାୟ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍ । ୩ ଇବେ ପା ମାନାୟାର୍ ର ହିରକଲ୍ ରଗିଂ ଚାରିଜାଣ୍‌ତାଂ ପିଣ୍ଡି ଜିସୁ ଲାଗାଏ ତାସି ଖାତାର୍, ୪ ମାତର୍ ବିଡ୍ ଲାଗିଂ ଜିସୁତାକେ ତାସ୍ ଖାଦେଂ ଆଡ୍‌ଝିତିଲେ, ହେୱାନ୍ ଇମ୍‌ଣି ବାହାତ ମାଚାନ୍, ହେବେନି ଚାଉଣି ଜେତାର୍ ଆରି ହେଦାଂ ତ୍ରିକ୍‌ତି ହେ କାଟେଲ୍‌ତ ହିରକଲ୍ ଇଡିୟାତି ରଗି ହୁନ୍‌ଞ୍ଜି ମାଚାନ୍ ହେଦାଂ ଜୁଡ୍‌ତାତାର୍ । ୫ ଜିସୁ ହେୱାର୍ ପାଚି କିନାକା ହୁଡ୍‌ଜି ହେ ହିରକଲ୍ ରଗିଂ ଇଚାନ୍, “ଏ ବପା, ନି ପାପ୍ ସବୁ କେମା କିୟା ଆତାଡ୍ ।”

୬ ମାତର୍ ଦରମ୍ ଗୁରୁର୍ ତାଙ୍ଗ୍ କେତେଜାଣ୍ ହେ ବାହାତ କୁଚ୍‌ତି ନିଜେ ନିଜେତି ମାନ୍ତ ପୁସ୍‌ବୁର୍ ପାସାର୍ ଆଜି ଝେର୍‌ପା ଆଜି ମାଚାର୍ । ୭ “ଇ ମାନାୟ୍ ଇନେକିଦେଂ ଏଲେଙ୍ଗ୍ ଇନାନ୍ନା ? ହେୱାନ୍ ଇସ୍‌ବୁର୍ ନିନ୍‌ଦା କିନାକା ! ହେଦାଂ ରଞ୍ଜିନିଂ ପିସ୍ତି ଇଚିସ୍ ଇସ୍‌ବୁର୍‌ତିଂ ପିସ୍ତି ଆରେ ଇନେନ୍ ପାପ୍ କେମା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଡ୍‌ନାନ୍ !”

୮ ହେୱାର୍ ଜେ, ମାନ୍ତ ମାନ୍ତ ଏଲେଙ୍ଗ୍ ଝେର୍‌ପା ଆନାରା, ହେଦାଂ ଜିସୁ ନିଜେ “ହେ ଦାପ୍ରେ ପୁଞ୍ଜି ହେୱାରିଂ ଇଚାନ୍, ଏପେଙ୍ଗ୍ ଜାର୍ ଜାର୍ ମାନ୍ତ ଇନେକିଦେଂ ଇ ସବୁ ଝେର୍‌ପା ଆନାଦେରା ?” ୯ “ଇନାକା ଆଡ୍‌ଝା ? ହିରକଲ୍ ରଗିଂ ନି ପାପ୍ ସବୁ କେମା କିୟା ଆଡ୍‌ତାଡ୍ ଇଞ୍ଜି ଇନାକା, କି ନିଙ୍ଗା, ନି କାଟେଲ୍ ଆସ୍ତି ତାଙ୍ଗା ଇଞ୍ଜି ଇନାକା ?” ୧୦ ମାତର୍ ପୁଚ୍‌ତି ପାପ୍ କେମା କିଦେଙ୍ଗ୍ ମାନାୟ୍ ମାଜି ଜେ ଆନ୍, ନା ଆଦିକାର୍ ମାନାଡ୍, ଇଦାଂ ଏପେଙ୍ଗ୍ ପୁନାଦେର୍ ଇଦାଂ କାଜିଂ ହେ ହିରକଲ୍ ରଗିଂ ଇଚାନ୍, ୧୧ “ଆନ୍ ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜିନାଙ୍ଗା, ନିଙ୍ଗା, ନି କାଟେଲ୍ ଆସ୍ତି, ମିଞ୍ଜି ହାଲା !”

୧୨ ହେବେତାଂ ହେୱାନ୍ ନିଙ୍ଗି ହେ ଦାପ୍ରେ କାଟେଲ୍ ଆଜି ଝିଜାକାର୍ ମୁମ୍‌ଦାଂ ହସି ହାଚାନ୍; ହେବେ ଝିଜାର୍ କାବା ଆଜି ଇସ୍‌ବୁର୍‌ତିଂ ଗୁଣ୍ କେର୍‌ଜି କେର୍‌ଜି ଇଚାର୍, “ଆପେଂ ଏଲେଙ୍ଗ୍ ବାର୍ତ୍ତାକା ଇନାଖାଡ୍‌ପା ହୁଡ୍‌ଝାଦାଂ ମାଚାପ୍ !”

ଜିସୁ ଲେବିଙ୍କ କୁକ୍ତାନ୍

(ମାତିଉ ୯:୯-୧୩; ଲୁକ ୫:୨୭-୩୨)

^{୧୩} ହେୱାନ୍ ଆରେ ରଗ ଗାଲିଲି ହାମଦୁର୍ ଗୁଟିତ ହସି ହାଚାନ୍, ଆରେ ମାନାୟାର ତା ତାକେ ୱାଡିଲେ, ହେୱାନ୍ ହେୱାରିଂ ହିକାୟ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍ । ^{୧୪} ଆରେ, ହାଲୁ ହାଲୁ ହେୱାନ୍ ଆଲପିତି ମାଜି ଲେବିଙ୍କ ନିଜ୍ ସିସୁଧୁନନାକାନ୍ ବାହାତ କୁଚି ମାନାକା ହୁଡ଼ଜି ହେୱାନ୍ ଇଚାନ୍, “ନା ପାଚେ ୱା” ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେୱାନ୍ ତା ପାଚେ ହାଚାନ୍ ।

^{୧୫} ଇଦାଂ ପାଚେ, ଜିସୁ ଲେବିର୍ ଇଞ୍ଜ* ଚିଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ କୁଚି କ୍ଷେଡାଲିଂ ହେନି ସିସୁଧୁନନାକାର ଆରି ପାପିର୍ ହେୱାନ୍ ଆରି ଜିସୁ ଚେଲାହିର୍ ହୁକେ କୁଚିଚାନ୍; ଇନାକିଦେଂକି ହେୱାର ହେନି ମାଚାର, ଆରି ହେୱାନ୍ ପାଚେ ହାଲଜି ମାଚାର । ^{୧୬} ହେୱାନ୍ ପାପିର୍ ଆରେ ସିସୁଧୁନନାକାର ହୁକେ ତିନ୍ଞି ମାଚାନ୍, ଇଦାଂ ହୁଡ଼ଜି ହେୱାନ୍ ପାରୁସି ଦଲ୍ଲନି ସାସ୍ତିର୍ ହେୱାନ୍ ଚେଲାରିଂ ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାଚାର, ଇଦାଂ ଇନାକା ? “ହେୱାନ୍ ଗାଚନାକାର ହୁକେ ଆରି ପାପିର୍ ହୁକେ ରଚେ ତିନାନ୍ ।”

^{୧୭} ଜିସୁ ହେଦାଂ ୱେନ୍ଞି ହେୱାରିଂ ଇଚାନ୍, “ଉଜ୍ ଆତାକାରିଂ ତାକ୍ତର ଲଡ଼ାଆକାୟ, ମାତର ଇନେର୍ ନଚି ମାନାୟତିଂ ହେୱାରିଂ ତାକ୍ତର ଲଡ଼ା ମାନାଡ଼; ଆନ୍ ଦାମ୍ ଲଗାଂ କୁକ୍ତେଂ ଇଞ୍ଜି ୱାଞ୍ଚାତାଂନା, ମାତର ପାପିରିଙ୍ଗ୍ କୁକ୍ତେଂ ୱାତାଂନା ।”

ଜିସୁ ଉପାସ୍ ବିସ୍ତେନି ପରସନ୍

(ମାତିଉ ୯:୧୪-୧୭; ଲୁକ ୫:୩୩-୩୯)

^{୧୮} ଜହନ୍ ଚେଲାହିର୍ ଆରେ ପାରୁସିର୍ ଉପାସ୍ କିଜି ମାଚାର । “ଏଚେକ୍‌ଜାଣ୍ ୱାଜି ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଇଚାର, ଜହନ୍ ଚେଲାହିର୍ ଆରେ ପାରୁସିର୍ ଚେଲାହିର୍ ଉପାସ୍ କିଚାର, ମାତର ନି ଚେଲାର୍ ଉପାସ୍ କିଚରୁ ଇନେକିଦେଂ ?”

^{୧୯} “ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ୍, ବିବାକିନାକାର ହୁକେ ବିବା ଦାଂଣେନ୍ ମାନି ସମୁତ ହେୱାର ଇନାକା ଉପାସ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼ନାର ? ବିବାଦାଂଣେନ୍ ଏଚେକ୍ ୱେଡ଼ାପାଚେକ୍ ହେୱାର ହୁକେ ମାନାନ୍, ହେ

* ୨:୧୫ ୨:୧୫ ଲେବିର୍ ଇଞ୍ଜ; ନଲେ ତା (ତା, ଜିସୁତି) ଇଞ୍ଜ ।

ପାତ୍ରତେକ୍ ହେୱାର ଉପାସ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆତୁର୍ । ^{୨୦} ମାତର୍ ସମ୍ପୁ ଖାନାଡ୍, ଏତେକାଡ୍ ହେୱାରତାଂ ବିବା ଦାଂଶୋନିଂ ନିକ୍ତି ଅୟା ଆନାଡ୍, ଆରି ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେ ଦିନ୍ତ ହେୱାର ଉପାସ୍ କିତାର୍ ।

^{୨୧} ଇନେନ୍ ପୁନି ହେନ୍ଦାତ ପୁନି ହେନ୍ଦା ନୁଲ୍ ଡରୁନ୍; ଡବ୍‌ତିସ୍ ପୁନି ହେନ୍ଦା ମେହାୟ୍ କିତିସ୍ ପୁନି ହେନ୍ଦାତାଂ ବେସି କେଡ୍‌ତି ଅନାଡ୍ ଆରି ଆଦିକ୍ ଗାଜା ଆଜି କେନ୍‌ଞ୍ଜି ହାନାଡ୍ । ^{୨୨} ଆରି, ଇନେର୍ ପୁନି ଅଙ୍ଗୁର୍ ରାସ୍ ପୁନି ତଲ୍ ମଣାତ ଇଚୁର୍; ଇଡ୍‌ତିସ୍ ହେଦାଂ ତଲ୍ ମଣା ପାଟି ତୁହିନାଡ୍, ଆରେ ଅଙ୍ଗୁର୍ ରାସ୍ ଆରି ତଲ୍ ମଣା ରିଣ୍ଡାଂ ନସ୍ ଆନିକ୍ । ମାତର୍ ପୁନି ଅଙ୍ଗୁର୍ ରାସ୍ ପୁନି ତଲ୍ ମଣାତ ଇଚ୍‌ନାକା ମାନାଡ୍ ।”

ଜମନି ଦିନ୍ ନାଜିଂ ପର୍ସନ୍
(ମାତିଉ ୧୨:୧-୮; ଲୁକ ୬:୧-୫)

^{୨୩} ଦିନେକ୍ ଜିସୁ ଜମନିବାର ନାଜିଂ ଜମିପାଟି ନିପ ହାଲ୍‌ଜି ମାତାନ୍, ଆରେ ତା ଚେଲାହିର୍, ହାଲ୍‌ ହାଲ୍‌ ତାସ୍‌ନି ଜିକି ନାଟ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍ । ^{୨୪} ଇବେଣ୍ଡାଂ ପାରୁସିର୍ ହେୱାନିଂ ଇଚାର୍, “ହୁଡା, ଜମନିବାର ନାଜିଂ ଇନାକା କିନାକା ବିଦି ହିଲୁଡ୍, ଚେଲାର ଇନେକିଦେଂ ଆନ୍ଦାଂ କିନାରା !”

^{୨୫} ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ୍, ଦାଉଦ୍ ନାସ୍‌କି ଖେଡାଙ୍ଗ୍ ଏତେକାଡ୍ ହେୱାନ୍ ଆରି ତା ହାଙ୍ଗ୍‌ଦାକାର ନାସ୍‌କି ଆଜି ମାଚାର୍, ହେ ପାଦ୍‌ନା ହେୱାନ୍ ଇନାକା କିଜି ମାଚାନ୍, ହେଦାଂ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନାଖାଡାଂ ପା ପଡି କିଖାତାଣ୍ଡା ?

^{୨୬} ଅବିୟାତର୍ ମୁଡ୍ ମାପୁହେବାକିନାକାର ସମୁତ “ହେୱାନ୍ ଇନେସ୍ ଇସ୍‌ରତି ଇଞ୍ଜ ହାଲ୍‌ଜି ମାଚାନ୍, ଇମ୍‌ଣି ଦର୍ସନି ରୁଟି ଇସ୍‌ରତିଂ ହେବାକିନି ମୁଣିକା ପିସ୍ତ୍ର ଆରି ଇନେର୍ ତିନି ଆଦିକାର ବିଦି ଆକାୟ୍, ହେଦାଂ ତିନ୍‌ଞ୍ଜି ମାଚାର୍, ପାଚେ ଜାର୍ ହାଙ୍ଗ୍‌ଦାକାରିଂ ପା ହିଜି ମାଚାନ୍ ।”

^{୨୭} ଆରି, ହେୱାନ୍ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ୍, ଜମନିବାର ଦିନ୍ ମାନାୟାର୍ କାଜିଂ ଆତାଡ୍‌ନା, “ମାନାୟାର୍ ଜମନିବାର କାଜିଂ ଆଖାତାଣ୍ଡା । ^{୨୮} ଲାଗିଂ ମାନାୟ୍ ମାଜି ଜମନିବାର ନାଜିଂ ପା ମାପୁ ଆନାନ୍ ।”

୩

ଜିସୁ ରକାନ୍ କଲା ମାନାୟତିଂ ଉଜ୍ କିତାନ୍
(ମାତିଉ ୧୨:୯-୧୪; ଲୁକ ୬:୬-୧୧)

୧ ପାଚେ ହେଖାନ୍ ଆରେ ରଗ କୁଟୁମ୍ ଇଞ୍ଜ ହାଚାନ୍, ହେବେ ରକାନ୍ ମାଚାନ୍, ହେଖାନ୍ତି ର କେଇ ଖାଜ୍ଜି ମାଚାତ୍ । ୨ ଆରେ, ହେଖାନ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇନେସ୍ କି ଜମ୍ନିବାର୍ତ୍ତ ଉଜ୍ କିନାନ୍, ହେଦାଂ ହୁଡ୍ଜି କାଜିଂ ଇଞ୍ଜି ହେଖାର୍ ହେଖେନିଂ ହୁଡ୍ଜି ମାଚାର୍, ଇନେସ୍ ହେଖାର୍ ହେଖାନ୍ ବିରୁଦ୍ତ ଦାବା କିନାର୍ । ୩ ହେବେ ଇନେନ୍ କେଇ ଖାଜ୍ଜି ମାଚାତ୍ ହେଖାନ୍ ଜିସୁ ଇଚାନ୍, “ଖା ମାଦି ନିଲା ।” ୪ ପାଚେ, ହେଖାନ୍ ହେଖାରିଂ ଇଚାନ୍, “ଜମ୍ନିବାର୍ତ୍ତ ଇନାକା କିନାକା ବିଦି ମାନାତ୍ ? ହାର୍, କିନାକା କି ବାନ୍ୟା କିନାକା ? ଜିବୁନ୍ ରାକ୍ୟା କିନାକା କି ନସ୍ କିନାକା ? ମାତର ହେଖାର୍ ଉତର ହିଖାଦାଂ ଚିମ୍ବରା ଆଜି ମାଚାର୍ ।”

୫ ହେବେ ହେଖାନ୍ ହେଖାରିଂ ମାନ୍ତ କୁଟ୍ ଲାଗିଂ ଦୁକ୍ ଆଜି ରିସାତାଂ ଚାର୍ବେଣ୍ଡାଂ ହେଖାରିଂ ହୁଡ୍ଜି ହେ ମାନାୟତିଂ ଇଚାନ୍, “କେଇ ଲାମାୟ୍ କିୟା ।” ହେଖାନ୍ କେଇ ଲାମାୟ୍ କିତାନ୍ ଆରି ହେଦାଂ ଆରେ ହାରା ଆତାତ୍ । ୬ ହେବେ ପାରୁସିର୍ ବାର୍ତ୍ତ ହାଲ୍ଜି ହେଖାନ୍ ରୁଡାୟ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ହେଖାନ୍ ବିରୁଡ୍ତାଂ ହେରଦିୟାର୍ ରାଜା ଲାହାଙ୍ଗ୍ କୁଟ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାଆତାର୍ ।

ହେନି ମାନାୟ୍ ଜିସୁ ପାଚେ ପାଚେ ହାଚାର୍

୭ ଇ ଖାଡ଼ାଂ ଜିସୁ ତା ଚେଲାହିର୍ ଲାହାଙ୍ଗ୍ ବିନେ ଆଜି ଗାଲିଲି ହାମ୍ବୁରତ୍ ହାଚାର୍, ପାଚେ ଗାଲିଲିତାଂ ହେନି ମାନାୟାର୍ ତା ପାଚେ ପାଚେ ହାଚାର୍; ଆରେ ଜିହୁଦା ରାଜି, ଠ ଜିରୁସାଲମ୍, ଇଦମ୍, ଜର୍ଦନ୍ନି ଆଣ୍ଟି ପାଡ୍କା, ଆରେ ସୋର ଆରି ସିଦନ୍ନି ଚାରବେଣ୍ଡି ବେସି ମାନାୟାର୍ ହେଖାନ୍ତି ଝିଜୁ କାମାୟ୍ନି ବେରଣ୍ଡି ଝେନ୍ଞି ତା ତାକେ ଖାତାର୍ । ୯ ହେ ପାଦନା ବିଡ୍ କାଜିଂ, ମାନାୟାର୍ ଇନେସ୍ ହେଖାନ୍ ଜପି କୁସ୍ପିସ୍ ହାଲ୍ଜି, ଇଦାଂ କାଜିଂ ହେଖାନ୍ ନିଜ୍ ଚେଲାରିଂ ତା କାଜିଂ ର ହାରୁ ତଙ୍ଗା ଲାଗେ ଇଡ୍ଦେଂ ଇଚାନ୍; ୧୦ ଇନାକିଦେଂକି ହେଖାନ୍ ହେନି ମାନାୟତିଂ ଉଜ୍ କିତିଲେ-ରଗିୟାର୍ ଝିଜାକାର୍ ହେଖାନ୍ତି

☆ ୩:୯ ୩:୯ ମାର୍କ ୪:୧; ଲୁକ ୫:୧-୩.

ତୁଦେଂ ଇଞ୍ଜି ହେଞ୍ଜାନ୍ ଜପି କୁସ୍ତିସ୍ ମାଚାର୍ । ୧୧ ଆରେ, ବାନ୍ୟା ଜିବୁନିଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ତି ମାନି ଲଗାଙ୍ଗ୍ ହେଞ୍ଜାନିଂ ହୁଡ଼୍ଜି ମାଚିକ୍, ହେଞ୍ଜାଙ୍ଗ୍ ହେଞ୍ଜାନ୍ ତାରେନ୍ ଗୁରଜି କିକିରାତିଂ କିଜି ଇଞ୍ଜି ମାଚିକ୍, “ଏନେଙ୍ଗ୍ ଇସ୍ବର୍ ମାଜିତି ।”

୧୨ ହେବେତାଂ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଖେର୍ଝି କାଜିଂ ହେଞ୍ଜାନ୍ ହେ ବାନ୍ୟା ପୁଦାକାଂ ବେସି ତାଟ୍ କିଜି ବଲ୍ ହିତାନ୍ ।

ଜିସୁ ବାରଜାଣ୍ ଚେଲାରିଂ ବାଚିକିତାନ୍
(ମାତିଉ ୧୦:୧-୪; ଲୁକ ୬:୧୨-୧୬)

୧୩ ଜିସୁ ମାତି ଜପି ହାଲ୍ଜି, ଇମ୍ନାକାରିଂ ମାନ୍ କିତାନ୍, ହେଞ୍ଜାରିଂ ଲାଗେ କୁକ୍ତାନ୍ ଆରେ ହେଞ୍ଜାର୍ ତା ଲାଗେ ଖାତାର୍ । ୧୪ ପାଚେ, ହେଞ୍ଜାନ୍ ବାର ଜାଣ୍ତିଂ ବାଚିକିତାନ୍, ଇନେସ୍ ହେଞ୍ଜାର୍ ତା ହୁକେ ରଚେ ମାନାର୍ ଆରେ ହେଞ୍ଜାନ୍, “ହେଞ୍ଜାରିଂ ସୁଣାୟ୍ କିନି କାଜିଂ ପକ୍ୟାତାକାନ୍ । ୧୫ ଆରି ହେଞ୍ଜାନ୍ ହେଞ୍ଜାରିଂ ପୁଦାଂ ପିହି କିନାକା ଆଦିକାର୍ ହିତାନ୍ ।”

୧୬ ଜିସୁ ଇ ବାର ଜାଣ୍ତିଂ ବାଚିକିତାନ୍ ଇତିସ୍, ସିମନ୍ତିଂ, ହେଞ୍ଜାନ୍ ପିତର୍ ଇଞ୍ଜି, ଆରେ ର ତର୍ ହିତାନ୍ । ୧୭ ଜେବ୍ଦି ମାଜି ଜାକୁବ୍ ଆରି ତା ଟଣ୍ଡେନ୍ ଜହନ୍, ଇନେରିଂ ହେଞ୍ଜାନ୍ ବିନେରିଗସ୍, ଇତିସ୍ “ବାଦାଡ୍ ଗାର୍ଜାନି ମାଜି” ଇଞ୍ଜି ଆରେ ର ତର୍ ହିତାନ୍; ୧୮ ଆନ୍ଦିୟ୍, ପିଲିୟ୍, ବାର୍ତଲମି, ମାତିଉ, ତମା, ଆଲପିତି ମେହି ଜାକୁବ୍, ତଦିୟ୍, କିଶାନିୟ୍ ସିମନ୍, ୧୯ ପାଚେ ଇସ୍ବାର୍ଯ୍ୟତିୟ୍ ଜିହୁଦା, ଇନେନ୍ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ସାତୁ କେଇଦ ଆହି କିତାନ୍ ।

ଜିସୁ ଆରି ବାଲ୍ଜିବୁଲ୍
(ମାତିଉ ୧୨:୨୨-୩୨; ଲୁକ ୧୧:୧୪-୨୩; ୧୨:୧୦)

୨୦ ପାଚେ ହେଞ୍ଜାନ୍ ଇଞ୍ଜି ଖାତାନ୍; ଆରେ ରଗ ହେନି ମାନାୟାର୍ ରୁଣ୍ଡା ଆଦେଂ ଲାଗାତାର୍ ଜେ, ହେଞ୍ଜାର୍ ଚିଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ପା ଆଡ଼ଞ୍ଜାତାର୍ । ୨୧ ଏଚେକାଡ଼୍ଦ୍ ଜିସୁ ଲାତ୍ରା ଇଦାଂ ଖେଟାର୍ ହେଞ୍ଜାଡ଼ାଂ ତାହିଞ୍ଜାଦେଂ ହାଚାର୍, ଇତିସ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ “ବାୟା ଆତାନ୍ନା !” ଇଞ୍ଜି ମାନାୟାର୍ କାତାବାର୍ତା ଆଜି ମାଚାର୍,

୨୨ ☆ଆରେ, ଜିରୁସାଲମତାଂ ଖାଜି ମାନି ଦରମ୍ ଗୁରୁର ଇଚାର, “ଇଖାନିଂ ବାଲ୍‌ଜିବୁଲ୍ ଲାଗା ଆତାଡ଼ନ୍ନା, ଆରେ ମୁଡ଼୍ ପୁଦାଂତାଂ ଗାଜା ସାଲ୍ଲି ହେଖାନ ପୁଦାଂ ପିହିକିନାନ୍ ।”

୨୩ ଇବେଣ୍ଟାଂ ହେଖାନ ହେଖାରିଂ ଲାଗେ କୁକ୍‌ଚି ଉତ୍ତରମୁଡ଼୍ କାତା ହେଖାରିଂ ଇଚାନ୍, “ସୟତାନ୍ ଇନେସ୍ କିଜି ସୟତାନ୍‌ତିଂ ପିହିକିନାଡ଼ ?” ୨୪ ଜଦି ଇମ୍‌ଣି ରାଜି ବିନେ ଆଜି ନିଜତି ବିରୁଦ୍‌ତ ନିଙ୍ଗନାଡ଼, ହେ ରାଜି ତିର୍ ଆଜି ମାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଆଡୁଡ଼ । ୨୫ ଆରେ, ଜଦି ଇମ୍‌ଣି ଇଲ୍ ବିନେ ଆଜି ନିଜତି ବିରୁଦ୍‌ତ ନିଙ୍ଗନାଡ଼, ବାଟିଙ୍ଗ୍ ହେ ଇଲ୍ ତିର୍ ଆଜି ମାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଆଡୁଡ଼ । ୨୬ ହେ ଲାକେ, ସୟତାନ୍‌ନି ରାଜି ଜଦି ବିନେ ଆଜି ନିଜ ବିରୁଦ୍‌ତ ନିଙ୍ଗତାତେ, ଲାଗିଂ ହେଦାଂ ତିର୍ ଆଜି ମାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଆଡୁଡ଼, ମାତର୍ ହେଦାଂ ଝିଜୁ ହାକି ଗିଟା ଆତାତେ ।

୨୭ “ମାତର୍ ଇନେର୍ ପର୍ତୁମ୍ ସାଲ୍ଲି କାଟାକାନିଂ ଗାଡ଼ଝିତିସ୍ ହେଖାନ ଇଞ୍ଜ ହଣ୍ଡି ହେଖାନ୍ତି ଆଡ଼ ଆତିୟାର୍ କ୍ଲିସ୍ତେଙ୍ଗ୍ ଆଡୁନ୍; ହେଖାନିଂ ଆଗେ ଗାଡ଼ତିସ୍ ହିନା ହେଖାନ ତା ଇଞ୍ଜ ଚର୍ କିନାନ୍ ।”

୨୮ “ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହାଡ଼ପା ଝେଡ଼ଚାନାଙ୍ଗା, ମାନାୟ୍ ମାଜିର୍ ଝିଜୁ ପାପ୍ ଆରି ହେଖାର୍ ଝିଜୁ କୁଟ୍ କାତା ଇଞ୍ଜ ଇସ୍‌ବର୍‌ତିଂ ନିୟା କିତାର୍, ହେ ଝିଜୁ କେମା କିୟାନାଡ଼;” ୨୯ ମାତର୍ ଜେ ଇନେର୍ ପୁଇପୁୟା ଜିବୁନ୍‌ତିଂ ବିରୁଡ଼ତାଂ ନିୟା କାତା ଇନାନ୍, ହେଖାନିଂ ଇମ୍‌ଣି ଜୁଗ୍‌ତପା କେମା ହିଲୁଡ଼, ମାତର୍ ହେଖାନ ଝିଜୁଝି ପାପତ ଦସିଆନାନ୍ ।” ୩୦ ଦର୍ମ ସାସ୍ତର୍ “ହେଖାନିଂ ବାନ୍‌ଧାପୁଦା ଆସ୍ତାଡ଼ନା, ଇଦାଂ ହେଖାର୍ ଇଚିଲେ ହେଖାନ ଇ କାତା ଇଚାନ୍ ।”

ଜିସୁ ତେହି ଆରେ ଟଣ୍ଡାହିର୍
(ମାତିଉ ୧୨:୪୭-୫୦; ଲୁକ ୮:୧୯-୨୧)

୩୧ ହେପାଦନା ଜିସୁ ତେହି ଆରି ଟଣ୍ଡାହିର୍ ଖାଜି ବାଡ଼ତ ନିଲ୍‌ଚି ହେଖାନିଂ କୁକ୍‌ତେଂ ପଲ୍ଲାର୍ । ୩୨ ହେବେ ତା ଚାରିବେଣ୍ଟାଂ କୁଡ଼ଚି ମାତି ମାନାୟାର୍ ହେଖାନିଂ ଇଚାର୍, “ହୁଡ଼ା, ମିଞ୍ଜିୟା, ଟଣ୍ଡେନ୍ ଆରି ତଣ୍‌ଦେକ୍ ବାଡ଼ତ ମାନ୍‌ଞ୍ଜି ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଦାସ୍ତାନାରା ।”

☆ ୩:୨୨ ୩:୨୨ ମାତିଉ ୯:୩୪; ୧୦:୨୫. * ୩:୨୮ ୩:୨୮ ହେଖାର୍ ବାନ୍‌ଧା କାତା ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼ନାର୍; ନଲେ ହେଖାର୍ ଇସ୍‌ବର୍ ବିରୁଦ୍‌ତ ବାନ୍‌ଧା କାତା ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼ନାର୍ ।

୩୩ ହେୱାନୁ ହେୱାରିଂ ଉତର ହିତାନୁ; ମାଞ୍ଜିୟା ଆରେ ଟଣ୍ଡାରୁ
 ଇନେର ? ୩୪ ଆରି, ହେୱାନୁ ଚାରବେଣ୍ଡିଂ କୁଚ୍ଚି ମାଚି ମାନାୟାରିଂ
 ହୁଡ୍ଡୁଜି ଇଚାନୁ, “ହୁଡ୍ଡାଟ୍, ଇୱାର ନା ଆୟା ଆରେ ନା ଟଣ୍ଡାରୁ ।
 ୩୫ ଇନେରପା ଇସ୍ପୁରନି ଇଚାତିଂ ମାନିକିନାରୁ, ହେୱାନୁ ନା ଟଣ୍ଡେନ୍,
 ତଣ୍ଡେଲ୍ ଆରେ ଆୟା ।”

୪

ବିୟାନୁ ଓଡ୍ଡିନି ବିସ୍ତେ କାତା

(ମାଡିଉ ୧୩:୧-୯; ଲୁକ ୮:୪-୮)

୧ *ଜିସୁ ଗାଲିଲି ହାମ୍ବୁରୁ ଗୁଚିତ ଆରେ ରଗ ହିକାୟ ହିଦେଙ୍ଗ୍
 ଲାଗାତାନୁ, ଆରେ ହେନି ମାନାୟାରୁ ତା ଲାଗାଂ ରୁଣ୍ଡାଆତାରୁ ଜେ
 ହେୱାନୁ ହାମ୍ବୁରୁତ ମାନି ର ଡଙ୍ଗାତ ହାଲ୍ଲଜି କୁଚ୍ଚତାନୁ ଆରି
 ମାନାୟାରୁ ହାମ୍ବୁରୁ ଲାଗାଂ ର ବୁଇଁତ ମାଚାରୁ । ୨ ହେବେଣ୍ଡାଂ
 ହେୱାନୁ ଉତରମୁଡ୍ଡୁ ହିଜି ହେୱାରିଂ ବେସି କାତା ବିସ୍ତେ ହିକ୍ୟା ହିଦେଂ
 ଲାଗାତାନୁ, ପାଚେ ନିଜ୍ ହିକ୍ୟା ବିସ୍ତେ ହେୱାରିଂ ଇଚାନୁ ୱେନାଟ୍ ।

୩ “ହୁଡ୍ଡାଟ୍, ରୱାନୁ ଓଡ୍ଡିନାକାନୁ ଓଡ୍ଡେଂ ହୁଡ୍ଡତାନୁ । ୪ ହେୱାନୁ
 ଓଡ୍ଡୁ ଓଡ୍ଡୁ କେତେକ୍ ବିୟାନୁ ହାଜି କଚଣ୍ଡ ଆରନାଡ୍, ପାଚେ ପଚିଂ
 ୱାଜି ହେଦାଂ ତିନିକ୍ । ୫ ଆରେ କେତେକ୍ ଅଲପ୍ ଚିକ୍ଲା ମାନି
 କାଲ୍ଲକୁ କୁଡ୍ଡିତ ଆରନାଡ୍ ଆରି ବେସି ଚିକ୍ଲା ହିଲ୍ଲୱି କାଜିଂ ହାଣ୍ଡେଲ୍
 ନେସ୍ନାଡ୍ । ୬ ମାତର ୱେଡା ହୁଡ୍ଡିସ୍ ମୁରଜା ଆନାଡ୍ ଆରେ ଚିରା
 ହାରୁ କିଜି ହାଲ୍ଲୱିତି କାଜିଂ ୱାଜିଜି ହାଚାଡ୍ । ୭ ଆରେ କେତେକ୍
 ୱାଡି କୁଡିକାଙ୍ଗ୍ ଆରନାଡ୍, ଆରେ ୱାଡିକୁଡି ନିଙ୍ଗଜି ଗାଜା ଆଜି,
 ହେୱାକାଂ ତାବାୟ କିନିକ୍ ଆରି ଇନାକାପା ପାଡ୍ ୱାଉଡ୍ । ୮ ପାଚେ,
 ହାରୁଦି ମେଦ୍ନିତ ଆରନାଡ୍, ଆରି ନେସ୍ଦି ପାନୁଚି ନିଙ୍ଗଜି ରିକଡ୍ଡି
 ଦସ୍ ଗାଡ୍ଡହା, ତିନକଡ୍ଡି ଗାଡ୍ଡହା ଆରେ ପାଞ୍ଚକଡ୍ଡି ଗାଡ୍ଡହା ପାଚେକ୍
 ପାଡ୍ ଆସ୍ତାଡ୍ ।”

୯ ପାଚେ ହେୱାନୁ ଇଚାନୁ, “ଇନେରିଂ ୱେଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ କିଡୁଲ୍ ମାନାଡ୍,
 ହେୱାନୁ ୱେନେନ୍ ।”

ଜିସୁ କାତା ୱେଚ୍ଚି ବୁଜାୟ କିତାନୁ

(ମାଡିଉ ୧୩:୧୦-୧୭; ଲୁକ ୮:୯-୧୦)

☆ ୪:୧ ୪:୧ ଲୁକ ୫:୧-୩.

୧୦ ହେୱାନ ରକାନ୍ ମାନିଝେଡ଼ାଲିଂ ତା ହାଙ୍ଗଦାକାର ବାରଜାଣ୍ଡ
 ତେଲାର ଲାହାଙ୍ଗ ହେୱାନିଂ ହେ ଉତରମୁଡ଼କୁ ବିସ୍ତେ ଝେନ୍‌ବେଦେଂ
 ଲାଗାତାର । ୧୧ “ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେୱାନ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ,” ଇସ୍‌ବରତି
 ରାଜିନି ଡ଼କୁତି କାତା, ପୁଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ କାଜିଂ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ସାକ୍ତି ହିଦ୍‌ୟା
 ଆତାଡ଼ନ୍ନା, “ମାତର ହେ ବାରତି ମାନାୟାରିଂ ସବୁ ବିସ୍ତେ ଉତରମୁଡ଼,
 ଇନ୍ୟାନାତା, ୧୨ ଇନେସ୍
 ହେୱାର ହୁଡ଼ଜି ହୁଡ଼ଜି ବୁଜାଆଦେଂ ଆଡୁର,
 ଆରି ଝେନ୍‌ ଝେନ୍‌ ପୁଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଆଡୁର,
 କାତେହିନା ହେୱାର ଇସ୍‌ବରତାକେ ଝାନାର
 ଆରି କେମା ପାୟା ଆନାର ।”

ଜିସୁ ବିୟାନ୍ ଝିଡ଼ନି କାତା ଝେଚ୍‌ଚାନ (ମାତିଉ ୧୩:୧୮-୨୩; ଲୁକ ୮:୧୧-୧୫)

୧୩ ହେୱାନ ଆରେ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ, “ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇ କାତା ବୁଜା
 ଆଉଦେରା କି ? ଲାଗିଂ ଇନେସ୍ ବିନେନି ଝିଜୁ ଉତରମୁଡ଼ ବୁଜା
 ଆଦେଂ ଆଡ଼ନାଦେର ? ୧୪ ଝିଡ଼ନାକାନ୍ ଇସ୍‌ବରତି ବେରଣ୍ ଝିଡ଼ନାନ୍
 । ୧୫ ଇନେର୍ ଝେନାର, ଆରେ ଝେଚ୍‌ଚି ଦାପ୍ରେ ସୟତାନ୍ ଝାଜି
 ହେୱାର ତାକେ ଝିଡ଼ତାକା ବେରଣ୍ କିସ୍ତି ଅନାଡ଼ । ହେୱାର ବେରଣ୍
 ଝିଡ଼୍ୟାଆତି ହାଜିନି ମେଦ୍‌ନି ଲାକେ । ୧୬ ହେ ଲାକେ, ଇନେର୍
 ଆଏଡ଼ ବେରଣ୍ ଝେଚ୍‌ଚି ଦାପ୍ରେ ଝାରୟା ଆଜି ହେଦାଂ ମାନି କିତାର,
 ୧୭ ମାତର ହେୱାର ତାକେ ଚିରାବିଡ଼େ ହାଲ୍‌ଝି କାଜିଂ ଅଲପ୍ ଦିନ୍
 ତିର ମାନ୍‌ଗାନାର, ପାଚେ ବେରଣ୍ କାଜିଂ ଦୁକ୍ କି ନିୟା ଝାତିସ୍ ହେ
 ଦାପ୍ରେ ବାଦାପାୟା ଆନାର, ହେୱାର ଝିଡ଼ିୟାତି କାଲ୍‌କୁଡ଼ିନି ମେଦ୍‌ନି
 ଲାକେ । ୧୮ ଝାଡ଼ି କୁଡ଼ିତ ଆରତି ବିୟାନ୍ ଲାକେ ହେ ନେକ୍‌କାରୁର୍
 ଆରେ କେତେଜାଣ୍ ଝେନାର, ୧୯ ମାତର ସଂସାରନି ଚିନ୍ତା, ଦାନ୍ ଲବ୍‌ରା
 ଆରି ବାରବିନି ଲାବ୍‌ଡ଼ି ହେୱାର ମାନ୍‌ତିଂ ଗୁରାୟ୍ କିନି କାଜିଂ ହେ
 କାତା ପାଡ଼ ପାୟା ଆଉଡ଼ । ୨୦ ଆରେ, ଇନେର୍ ବେରଣ୍ ଝେନ୍‌ଞ୍ଜି
 ହେଦାଂ ମାନିକିନାର ଆରି ରିକଡ଼ିଦସ୍ ଗାଡ଼ହା, ତିନିକଡ଼ି ଗାଡ଼ହା,
 ଆରେ ପାଞ୍ଚକଡ଼ି ଗାଡ଼ହା ପାଡ଼ ଝାନାଡ଼, ହେୱାର ଝିଡ଼ିୟା ଆଜି ମାତି
 ହାଦ୍ ମେଦ୍‌ନି ଲାକେ ।”

ମାଣ୍ଡ ତାରେନ୍ ବଇଟା
(ଲୁକ ୮:୧୭-୧୮)

^{୨୧} ଆରେ ରଗ ହେୱାନ୍ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ୍, “ଇନେର ଇନାୱାଡ଼ାଂ ବଇଟା ଆହି କିଜି ମାଣ୍ଡ ତାରେନ୍ କି କାଟେଲ୍ ତାରେନ୍ ଇନାକା ଇଟ୍ୟା ଆନାଡ଼ ? ବଇଟା ଇଟ୍‌ନି ବାହା ଜପି ଇଟ୍‌ଦେଂ ଇଞ୍ଜି ତାହି ୱାଞ୍ଜାକା ? ^{୨୨} ☆ଇନାକିଦେଂକି ଚଞ୍ଜୟା ଆୱାକା ଇନାକା ଆକାୟ୍, ଆରେ ଜଦି ଡ଼କୁତାଡ଼ନ୍ନା, ହେଦାଂ ବାଟ୍ ହଡ଼ତେଂ ଡ଼କୁତାଡ଼ନ୍ନା । ^{୨୩} ଜଦି ଇନେରିଂ ୱେଞ୍ଜେଇଁ କିଡ଼ୁଲ୍ ମାନାଡ଼, ହେୱେନ୍ ୱେନେନ୍ !”

^{୨୪} ହେୱାନ୍ ପାଟେ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ୍, “ଇନାକା ୱେନାଦେରା, ହେ ବିସ୍ତେ ଜାଗ୍ରତ୍ । ଇମ୍‌ଣି ମାଣ୍ଡତାଂ ଲାଟ୍‌ନାସ୍, ହେ ମାଣ୍ଡତାଂ ମିଙ୍ଗେଇଁ ଲାଜି ହିଦ୍‌ନାଡ଼, ଆରି ମିଙ୍ଗେଇଁ ଆଦିକ୍ ହିଦ୍ୟା ଆନାଡ଼ । ^{୨୫} ଇନାକିଦେଂକି ଇନେରିଂ ମାନାଡ଼, ତାଙ୍ଗ୍ ହିୟାଆନାଡ଼; ଆରି ଇନେରିଂ ହିଲୁଡ଼, ତା ତାକେ ଇନାକା ମାନାଡ଼, ହେଦାଂ ଇସ୍‌ବର ତାକେଣ୍ଡାଂ ଅନାନ୍ ।”

ଗାଜାଆନି ବିୟାନ୍‌ନି କାତା

^{୨୬} ଆରେ ରଗ ହେୱାନ୍ ଇଚାନ୍, ଇସ୍‌ବରତି ରାଜି ଇ ଲାକେ, ରଞ୍ଜାନ୍ ଜାର୍ ମେଦ୍‌ନିତ ବିୟାନ୍ ଝିଡ଼ନାନ୍ । ^{୨୭} ପାଟେ, ରଞ୍ଜାନ୍ ମାନାୟ୍ ନାଣା ହୁନ୍‌ଞ୍ଜନାନ୍ ଆରି ଅଜଡ଼୍‌ଆତିସ୍ ଜାଗ୍ରତ୍ ଆନାନ୍, ଆରି ବିୟାନ୍ ଇନେସ୍ କିଜି ନେସ୍‌ଲ ପାନ୍ତାଡ଼, ହେଦାଂ ହେୱାନ୍ ପୁନ୍‌ନ୍ । ^{୨୮} ମେଦ୍‌ନି ନିଜେ ପାଡ଼୍ ଆହିକିନାଡ଼, ପର୍ତ୍ତୁମ୍ ଆକି, ପାଟେ କେନ୍ଦା, ତା ପାଟେ ଜିକିତ ଗମ୍ ବାଡ଼୍ । ^{୨୯} ମାତର୍ ତାସ୍ ହେନ୍‌ତାତେ ତାସ୍ ସମ୍ ଝାତିସ୍ ହେୱାନ୍ କଞ୍ଜେସ୍ ଲାହାଙ୍ଗ୍ ଡ୍ରେସ୍‌ନାନ୍ ।

ହାର୍‌ହୁ ବିୟାନ୍ ନି ଉତର୍‌ମୁଡ଼୍

(ମାତିଉ ୧୩:୩୧-୩୨, ୩୪; ଲୁକ ୧୩:୧୮-୧୯)

^{୩୦} ଜିସୁ ଆରେ ଇଚାନ୍, “ଆସେଇଁ ଇନେର ଲାହାଙ୍ଗ୍ ଇସ୍‌ବର ରାଜିତିଂ ତାଡ଼ାୟ୍ କିନାସ୍ ? କି ଆରେ ଇମ୍‌ଣି ଉତର୍‌ମୁଡ଼୍‌ତ ହେଦାଂ ବୁଜାୟ୍ କିନାସ୍ ? ^{୩୧} ହେଦାଂ ରଞ୍ଜାଙ୍ଗ୍ ହାର୍‌ହୁ ମାଞ୍ଜି ଲାକେ; ମେଦ୍‌ନିତ ଝିଡ଼ିନି ୱାଡ଼ାଙ୍ଗ୍ ହେଦାଂ ପୁଡ଼୍ ତ ସବୁ ପାଡ଼୍‌ତାଂ ହାରୁ । ^{୩୨} ମାତର୍

☆ ୪:୨୨ ୪:୨୨ ମାତିଉ ୧୦:୨୬; ଲୁକ ୧୨:୨.

ଓଡ଼ିସ୍ ହେଦାଂ ପାନଟି ସବୁ କୁଟାତାଂ ଗାଜା ଆନାଡ଼, ପାଚେ ଡାଡ଼, ଏଲେଙ୍ଗ୍ ଆଜି ଗାଜା ଗାଜା ଆନିଂ ଜେ, ଆକାସ୍ନି ପଟିଂ ହେ ହିଡ଼ଡ଼ିତ ବାହା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼ନିକ୍ ।”

୩୩ ହେଝାନ୍ ଇ ଲାକେ ବେସି ଉତର୍ମୁଡ଼୍ ହୁଦାଂ ହେଝାରିଂ ଝେନ୍ଝେଙ୍ଗ୍ ବୁଜାଆନି ସାକ୍ତି ସମାନ୍ ହେଝେର୍ ଲାଗେ ବେରଣ୍ ପରଚାର୍ କିଜି ମାଚାନ୍, ୩୪ ଆରେ ଉତର୍ମୁଡ଼୍ ଝେର୍ଝାଦାଂ ହେଝାନ୍ ହେଝାର୍ ତାକେ ଇମ୍ଣି ବେରଣ୍ପା ଇନ୍ଝାଦାଂ ମାଚାନ୍ । ମାତର୍ ହେଝାନ୍ ବିନେନିକାର୍ ହିଲ୍ଝି ଝେଡ଼ାଲିଂ କାତା ତାଙ୍ଗ୍ ହେ ଚେଲାରିଂ ସବୁ ବିସ୍ତେ ବୁଜାୟ୍ କିଜି ମାଚାନ୍ ।

ଜିସୁ ଗାଜା ଦୁକାଡ଼ିଙ୍ଗ୍ ତିର୍ କିନାକା
(ମାଡ଼ିଉ ୮:୨୩-୨୭; ଲୁକ ୮:୨୨-୨୫)

୩୫ ହେଦାଂ କାଜିଂ ମ୍ଠିକାହାରେସ୍ ଆଡିଲେ ଜିସୁ ହେଝାରିଂ ଇଚାନ୍, “ଝାଡ଼ୁ, ହାମ୍‌ଦୁର୍ ଆନଟି ପାଡ଼କା ହାନାସ୍ ।” ୩୬ ହେବେତାଂ ହେଝାର୍ ମାନାୟାରିଂ ପିସ୍ତି, ଜିସୁ ଇମ୍ଣି ତଙ୍ଗାତ ମାଚାନ୍, ହେ ଲାକେ ହେଝାନ୍ ତଙ୍ଗା ଲାହାଙ୍ଗ୍ ଅଜି ହାଚାର୍, ପାଚେ ବିନ୍ ବିନ୍ ତଙ୍ଗାଙ୍ଗ୍ପା ହେଝାନ୍ ହୁକେ ମାଚିକ୍ । ୩୭ ଆରି, ତ୍ରିପ୍‌କୁ ହୁଜାଝାଣି ଆତାଡ଼, ପାଚେ ଲଡ଼ି ପଡ଼ନି କାଜିଂ ତଙ୍ଗାତ ଏଜୁଂ ବାତ୍ ଆଦେଂ ଲାଗିଡିକ୍ । ୩୮ ହେ ଏଚେକାଡ଼୍‌ଦ ହେଝାନ୍ ତଙ୍ଗାନି ପାଚ୍‌ବାଗାଂ ଆକ୍‌ସା କାପ୍‌ଡ଼ା ପାଚାତ ତ୍ରିପ୍‌ତି ହୁନ୍‌ଜି ମାଚାନ୍; ଆରେ ହେଝାର୍ ହେଝାନିଂ ନିକ୍‌ଟି ଇଚାର୍, “ଏ ଗୁରୁ, ଆପେଂ ହାତାପ, ନିଙ୍ଗ୍ ଇନାକା ଚିନ୍ତା ହିଲୁଡ଼୍ ?”

୩୯ ଇବେଣ୍ଟାଂ ହେଝାନ୍ ନିଙ୍ଗ୍‌ଜି ଦୁକାଡ଼ିଙ୍ଗ୍ ଦାକା ହିଜି ଲଡ଼ିଡ଼ିଂ ଇଚାନ୍, “ପୁକ୍ ଇନା, ଚିମ୍‌ରା!” ହେବେଣ୍ଟାଂ ଦୁକା ମଦା ଆତାଡ଼ ଆରେ ସବୁ ତିର୍ ଆତାଡ଼ । ୪୦ ଆରେ, ହେଝାନ୍ ହେଝାରିଂ ଇଚାନ୍, ଏପେଙ୍ଗ୍ “ଇନେକିଦେଂ ଏଚେକ୍ ତ୍ରିକୁଣା କାଦେର୍ ? ଇଦାଂ ! ଇନାକା ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ପାଚ୍ ହିଲୁଡ଼୍ ?”

୪୧ ହେବେ ହେଝାର୍ ବେସି ପାଣ୍ଟା ଆଜି ହେଝେର୍ ହେଝାର୍ ଝେର୍‌ପା ଆଦେଂ ଲାଗାଚାର୍, “ଇଝାନ୍ ଜେ ଇନେନ୍ ? ଦୁକା ଆରେ ହାମ୍‌ଦୁର୍ ରିଣ୍ଟାଂପା ଇଝାନ୍ ବଲ୍ ମାନି କିନିକା !”

ଜିସୁ ରଖାନ୍ ପୁଦା ତୁୟାଆତା କାନିଂ ଉଜ କିତାନ୍
(ମାତିଉ ୮:୨୮-୩୪; ଲୁକ ୮:୨୭-୩୯)

୧ ପାଚେ ଜିସୁ ଚେଲାହିର୍ ଗାଲିଲି ହାମ୍‌ଦୁର୍ ଆନ୍‌ଟି ପାଡ଼ାକା ଗରାସିୟର୍ ମାନି ନାସ୍ ଏକାତାର । ୨ ଜିସୁ ତଙ୍ଗାତାଂ ଜୁତି ଦାପ୍ରେ ର ବାନ୍ୟା ଜିରୁନ୍ ଆତାକାନ୍ ଦୁଗେର୍ ତାଙ୍ଗ୍ ହଡ଼ତାନ୍ ଆରେ ହେଝାନିଂ ଗିଟା ଆତାନ୍ । ୩ ହେଝାନ୍ ଦୁଗେର୍‌ତ ବାହା କିଜି ମାଚାନ୍, ହେଝାନିଂ ଆରେ ଇନେର୍ ହିକ୍‌ଡିଂ ଗାଟ୍‌ଚେଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼ଝାଦାଂ ମାଚାର୍, ୪ ହେଝାନ୍ ବେସିହର୍ ହିକ୍‌ଡିଂ ଆରେ କାଗଡ଼ା ଗାଟ୍‌ପିସ୍ ମାଚାର୍, ହେଝାନ୍ ହିକ୍‌ଡିଂ ନାଟ୍‌ଟି ଗନ୍ଦା ଗନ୍ଦା କିଜି ତ୍ରିପକିସ୍ ମାଚାନ୍, ଆରେ ହେଝାନିଂ ଇନେର୍ ଗାଟ୍‌ଚେଙ୍ଗ୍ ସାଲି ହିଲ୍‌ଝାତାଡ଼ ୫ ହେଝାନ୍ ନାଣା ଝେଡ଼ା ସବୁ ଝେଡ଼ାଙ୍ଗ୍ ଦୁଗେର୍ ତାକେ ଆରେ ମାଡ଼ିଜପି ମାନଞ୍ଜି କିର୍‌ଡିପାଡ଼ି କିଜି ମାଚାନ୍, ପାଚେ କାଲ୍‌ହୁକେ ଜାର୍ ଗାଗାଡ଼ିଂ ଗାଝାଦାଝ୍ କିଜି ମାଚାନ୍ ।

୬ ହେଝାନ୍ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଦେହାତାଂ ହୁଡ଼ଜି ହନ୍‌ଟି ଝାଜି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଜଝାର୍ କିତାନ୍, ୭ ଆରେ ଗାଜା କାଟ୍‌ତାଂ କିକିରାଡିଂ ଆଜି ଇଚାନ୍, “ଏ ସଡ଼ତି ଗାଜା ଇସ୍‌ବର୍ ମେହି ଜିସୁ ! ନି ହୁଦାଂ ନାଦି ଇନାକା ମାନାଡ଼ ? ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇସ୍‌ବର୍ ତର୍‌ଦାଂ ରାଣ୍ ହିଦ୍‌ନାଙ୍ଗା, ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ କସ୍ ହିଦ୍‌ମା !” ୮ ଲାଗିଂ ଜିସୁ ହେଝାନିଂ ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ହାଲ୍‌ଜି ମାଚାନ୍, “ଆଡ଼େ ବାନ୍ୟା ପୁଦା, ଇ ମାନାୟ୍ ତାକେଣ୍ଡା ହସି ହାଲା !”

୯ ଆରେ, ଜିସୁ ହେଝାନିଂ ଝେନ୍‌ବାତାନ୍, “ନି ତର୍ ଇନା ତର୍ ? ହେଝାନ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ୍, ନା ତର୍ ‘ବାହିନି’ ଲାଗିଂ ଆପେଂ ହେନି !” ୧୦ ପାଚେ, ହେଝାନ୍ ହେଦାଂ କାଜିଂ ହେଝାରିଂ ହେ ବାର୍‌ତ ଅଲ୍‌ଗା ନାସ୍ ପକ୍‌ଝାଦାଂ ମାଚାନ୍, ହେଦାଂ କାଜିଂ ହେଝାନ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ବେସି ଗଝାରି କିତାନ୍ ।

୧୧ ହେବେ ମାଡ଼ି କନାତ ପାଞ୍ଜିଙ୍ଗ୍ ର ମାନ୍ଦା ହାରା ଆଜି ମାଟିକ୍ । ୧୨ ଆରେ, ହେଝାଙ୍ଗ୍ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଗଝାରି କିଜି ଇଟିକ୍, “ହେ ପାଞ୍ଜିଙ୍ଗ୍ ବିତ୍ରେ ହଣିକାଜିଙ୍ଗ୍ ମାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ତା ତାକେ ପକ୍‌ତା ।” ୧୩ ହେଝାନ୍ ହେଝାରିଂ ହେଲ୍ ହିଡିଲେ, ବାନ୍ୟା ଜିରୁନିଙ୍ଗ୍ ହସି ପାଞ୍ଜିଙ୍ଗ୍ ବିତ୍ରେ ହଟିକ୍; ହେବେ ହେବେଣ୍ଡା ହେ ମାନ୍ଦା ବେସି ତାନ୍ଦାତାଙ୍ଗ୍ ହନ୍‌ଟିହାଲ୍‌ଜି ହାମ୍‌ଦୁର୍

ଗୁଚିତାଂ ଆଜିଂ ମୁନଞ୍ଜି ହାତିଙ୍ଗ । ଓଞ୍ଜୁ ପାଞ୍ଜିଙ୍ଗ୍ ଆନମାନତାଂ ରି ହାଜାର ମାଚିକ୍ ।

୧୪ ହେଝାକାଂ ହାରାଇ କିଜି ମାଚି ମାନାୟ୍ ହଞ୍ଚି ହାଲ୍ଜି ଗାଡ଼ଦ ଆରେ ନାସ୍କୁକାଂ ଝେଟ୍ଟାର୍; ହେବେ ଲକୁ ଇନାକା ଗିଟା ଆତାଡ଼ନା ଇଞ୍ଜି ହୁଡ଼ଗୁା ଖାତାର୍ । ୧୫ ଆରେ, ହେଝାର୍ ଜିସୁ ତାକେ ଖାଜି ହେ ପୁଦା ତୁୟାଆତାକାନ, ଇଚିସ୍, ଇନେରିଂ ହିଗ୍ଦ ବାହିନି ପୁଦା ତୁଜି ମାଚାଡ଼, ହେଝାନ ହେୟା ଉସ୍ପିସ୍ ହାଦିଂ ମାନ୍ତ କୁଚ୍ଚି ମାନାକା ହୁଡ଼ଜି ପାଣ୍ଡା ଆତାର୍ । ୧୬ ଆରେ, ଇନେର୍ ହୁଡ଼ଜି ମାଚାର୍, ହେଝାର୍ ହେ ପୁଦା ଆହୟା ଆତାକାନ କାଜିଂ ଇନାକା ଗିଟା ଆଜି ମାଚାଡ଼, ହେଦାଂ ଆରି ପାଞ୍ଜିଙ୍ଗ୍ ବିସ୍ତେ ହେଝାର୍ ତାକେ ହାଲ୍ଜି ବେରଣ୍ ଝେଟ୍ଟେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍ ।

୧୭ ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେଝେର୍ ହେଝାର୍ ହାହିତାଂ ହାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଗଝାରି କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍ ।

୧୮ ପାଚେ ହେଝାନ ଡଙ୍ଗାତ ଦୁମ୍ନି ଝେଡାଲିଂ, ଇମ୍ଫଣି ମାନାୟ୍ତିଂ ଆଗେ ପୁଦା ଆସି ମାଚାଡ଼, “ଜିସୁ ତା ଲାହାଂ ମାନି କାଜିଂ ଚାନେକ୍ ଚାନେକ୍ ଗଝାରି କିତାନ !”

୧୯ ମାଚର୍ ଜିସୁ ହେଲ ହିଝାଦାଂ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ, “ମି ଇଞ୍ଜ, ମି ଖାସ୍ତ୍ରିକାର୍ ତାକେ ହାଲା, ପାଚେ ମାପୁ ନି କାଜିଂ ଇନା ଇନାକା କାମାୟ୍ କିତାଡ଼ନା ଆରି ନି କାଜିଂ ଇମ୍ଫଣି ଦୟା ଚଚାତାଡ଼ନା, ହେ ସବୁ ହେଝାରିଂ ଝେଟା ।”

୨୦ ତା ପାଚେ ହେଝାନ ହାଲ୍ଜି, ଜିସୁ ହେଝାନ କାଜିଂ ଇମ୍ଫଣି ଇମ୍ଫଣି କାମାୟ୍ କିଜି ମାଚାନ, ହେ କାମାୟ୍ ଦେକାପଲି, ଇଚିସ୍ ଦସ୍ଗଟା ଗାଡ଼ତ୍ ସୁଣାୟ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ, ହେବେ ଓଞ୍ଜାକାର୍ ଝେନଞ୍ଜି କାବା ଆତାର୍ ।

ଜିସୁ ହାତି ଗାଡ଼ଟେଂ ଜିପ୍ତାନ, ଆରେ ର କଗ୍ଲେଂ ଉଜ୍ କିତାନ (ମାତିଉ ୯:୧୮-୨୬; ଲୁକ ୮:୪୦-୫୬)

୨୧ ଜିସୁ ଡଙ୍ଗାତାଂ ନାସି ଆରେ ରଗ ଉଲ୍ଚି ଖାତାନ, ତା ପାଚେ ହାମ୍ଡୁର୍ ଗୁଚିତ ମାନି ସମୁତ ବେସି ହେନି ଲକୁ ତା ଲାଗେ ରୁଣ୍ଡା ଆତାର୍ । ୨୨ ହେ ପାଦନା ନାଚି କୁଚୁମ୍ ଇଲ୍ ମୁଣିକା ବିଡ୍ରେ ଜାଇରସ୍ ତରଦାକାନ ରକାନ ଖାଜି ହେଝାନିଂ ହୁଡ଼ଜି କାଲ୍କୁ ତାରେନ

ଡାଣ୍ଡାହାଣ୍ଡ ମାଙ୍କଡ଼ାନ୍, ^{୨୩} “ଆରେ ବେସି ଗଞ୍ଜାରି କିଜି ଇଚାନ୍, ନା ଗାଡ଼୍ ହାତିଲାକେ, ହେଦେଲ୍ ଇନେସ୍ ରାକ୍ୟା ପାୟାଜି ଜିନାଡ଼୍, ହେଦାଂ କାଜିଂ ଏନେଙ୍ଗ୍ ଖାଜି ଡାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ କେଇ ତୁଝା ।”

^{୨୪} ଇବେଣ୍ଡାଂ ହେଝାନ୍ ତା ହୁଦାଂ ହାଚାନ୍, ଆରି ବେସିହେନି ମାନାୟ୍ ହେଝାନ୍ ପାଚେ ପାଚେ ହାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍, ଆରେ ହେଝାର୍ ତା ଜପି କୁସ୍ପିସ୍ ମାଚାର୍ ।

^{୨୫} ହେ ପାଦନା ବାର ବାହୁଁ ପାତେକ୍ ଗାଗାଡ଼୍ ନାଡ଼୍ଝି ରଗ୍ନି ର କଗଲେ, ^{୨୬} ଇନେସ୍କି ବେସି ଡାକ୍ତର ତାଂ ବେସି ଦୁକ୍ପାୟା ଆଜି ଦାନ୍ ଝିସ୍ତ୍ରିଲେପା ଅଲପ୍ ପା ହାରା ଆଝାଦାଂ ତାଦେଲ୍ ଆଦିକ୍ ବେମାର୍ ଆଜି ମାଚାଡ଼୍ । ^{୨୭} ହେଦେଲ୍ ଜିସୁ ବେରଣ୍ ଝେନ୍ଝି ମାନାୟ୍ ବିତ୍ରେ ପାଡ଼ ବାଗାଙ୍ଗ୍ ଖାଜି ହେଝାନ୍ ହେୟାନି ଚେଲିଂ ତୁଡାଡ଼୍, ଇନାକିଦେଂକି ହେଦେଲ୍ ଇଞ୍ଜି ମାଚାଡ଼୍, ^{୨୮} “ମାତରଜେ ହେ ହେୟା ଡ଼ଡ଼ାଂତି ଆନ୍ ଉଜ୍ ଆନାଙ୍ଗ୍ ।”

^{୨୯} ହେ ଦାପ୍ରେ ତା ନେତେର୍ ହନାକା ଟେବା ଆତାଡ଼୍, ଆରେ ହେଦେଲ୍ ଜେ ରଗ୍ତାଂ ଉଜ୍ ଆତାଡ଼୍ନା, ଇଦାଂ ହେଦେଲ୍ ତା ଗାଗାଡ଼୍ତ ପୁଚାଡ଼୍ । ^{୩୦} ହେ ଦାପ୍ରେ ଜିସୁ ତାଙ୍ଗ୍ ସାକ୍ତି ହଜି ହାନାକା ମାନ୍ତ ପୁଞ୍ଜି, ମାନାୟ୍ ବିତ୍ରେ ଜେଶ୍ପାଡ଼୍କା ମାସ୍ଦି ଇଚାନ୍, “ଇନେର୍ ନା ହେୟା ତୁଡ଼ତାର୍ ?”

^{୩୧} ତା ଚେଲାହିର୍ ହେଝାନିଂ ଇଚାର୍, “ଏନେଙ୍ଗ୍ତ ହୁଡ଼ନାୟା, ମାନାୟାର୍ ନି ଜପି କୁସ୍ପା ଆଦନାରା, ଆରି ଏନ୍ ଇନାୟା, ଇନେର୍ ନାଙ୍ଗ୍ ତୁଡ଼ତାର୍ ?”

^{୩୨} ମାତର ଜେ ଇଦାଂ କିଜି ମାଚାଡ଼୍, ହେଦାଂ ହୁଡ଼ଦେଂ ହେଝାନ୍ ଚାରିବେଣ୍ଡାଂ କାଣ୍କୁ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍ । ^{୩୩} ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେ କଗଲେ ଡାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ସବୁ ଗିଟା ଆତାକା, ଆରେ ହେଦାଂ ପୁଞ୍ଜି ପାଣ୍ଡୁଡ଼ିଂ ତ୍ରିଗ୍ଜି ତ୍ରିଗ୍ଜି ଖାଜି ହେଝାନିଂ ଡାଣ୍ଡାହାଡ଼୍ ମାଗଜି ଝିଜୁ ହାଡ଼ପା କାତା ହେଝାନିଂ ଝେଟ୍ଟାଡ଼୍ । ^{୩୪} ତା ପାଚେ ଜିସୁ ହେଦେଲିଂ ଇଚାନ୍, “ଏ କଇ, ନି ପାଚ୍ ତାଂ ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଉଜ୍ କିଜି ମାଞ୍ଜନାଡ଼୍ । ଏନ୍ ସୁସ୍ତାତାଂ ହାଲା, ଆରେ ନି ରଗ୍ତାଂ ଉଜ୍ ଆଜି ମାନା ।”

^{୩୫} ହେଝାନ୍ ଇ ବେରଣ୍ ଇନିହିଙ୍ଗ୍, ତା ନାଟି ମୁଣିକା ଇଞ୍ଜି ଲକୁ ଖାଜି ଇଚାର୍, “ନି ଗାଡ଼୍ ହାତାଚେ । ଗୁରୁଙ୍ଗ୍ ଇନାକିଦେଂ ଆରେ କସ୍ତ୍

ହିନାୟା ?”

^{୩୭} ମାତର ଜିସୁ ହେ ବେରଣ୍ଡ ଝେନ୍‌ଞ୍ଜି ଝେନ୍‌ଞ୍ଜିତି ଲାକେ* ଆଜି ନାଟି ମୁଣିକାଂ ଇଚାନ, “ପାଣ୍ଡା ଆମା, ଜେ ମାତର ପାତ କିୟା ।” ^{୩୮} ପାତେ, ଜିସୁ ପିତର ଜାକୁର୍ ଆରେ ତା ଟଣ୍ଡାହି ଜହନ୍ ପିସ୍ତି ଆରେ ଇନେରିଂ ପା ତା ଲାହାଙ୍ଗ୍ ହାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ହିଝାତାନ । ^{୩୯} ହେଝାର କୁଟୁମ୍‌ନି ମୁତ୍‌ଦାକାନ ଇଞ୍ଜି ଝାଜି, ହେଝାନ ଇଞ୍ଜି ଆଡାକୁକା ଆନାକା ଆରେ ବିଲ୍‌କି ଆଜି ଆଡ୍‌ବାନାକା ହୁଡ୍‌ତାର, ^{୪୦} ଆରି ବିତ୍ରେ ହାଲ୍‌ଜି ହେଝାରିଂ ଇଚାନ, “ଇନାକିଦେଂ ଆଡାକୁକା ଆନାଦେରା ? କଇହିମଣା ହାଝାତାତନା, ମାତର ହୁଞ୍ଜନାତା ହେବେ ହେଝାର ହେଝାନିଂ କିଜାୟ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର !”

^{୪୦} ମାତର ହେଝାନ ଝିଜାକାରିଂ ବାର୍ଡ ହପ୍‌ଟି କଇହିମଣା ତେହିଙ୍ଗ୍ ଲାଡ୍ରାହିଙ୍ଗ୍ ଆରେ ତା ହାଙ୍ଗ୍‌ଦା କାରିଂ ଅଜି ହାଲ୍‌ଜି, କଇହିମଣା ଇମେତାକେ ମାଚାଡ୍, ହେ ବାହାତ ହଣ୍‌ଗାତାର, ^{୪୧} ଆରେ ହିମଣାତି କେଇ ଆସ୍ତି ହେଦେଲିଂ ଇଚାନ, “ଟଲିତାକୁମ୍,” ଇରିସ୍ “ଏ କଇ ହିମଣା, ଆନ୍ ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜିନାଙ୍ଗା, ନିଙ୍ଗା !”

^{୪୨} ହେ ଦାପ୍ରେ କଇହିମଣା ନିଙ୍ଗିତି ବୁଲାଆଦେଂ ଲାଗାତାଡ୍; ହେ କଇହିମଣା ବୟସ୍ ବାର ବାହୁଁ ଆଜି ମାଚାଡ୍ । ହେବେ ହେଝାର ଝିଜାକାର କାବା ଆଜି ହାଚାର । ^{୪୩} ଆରେ, ଇନେରପା ଜେ ଇ ବିସ୍ତେ ପୁନୁର୍, ଇଦାଂ କାଜିଂ ହେଝାନ ହେଝାରିଂ ତାଟ୍‌କିଜି ବଲ୍ ହିତାନ, ଆରେ “ହେ କଇହିମଣାଂ ଇଚୁଟିଂ ତିନାକା ହିଦେଂ ଝେଟ୍‌ଚାନ ।”

ନାଜରିତ୍‌ନି ଲକୁ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ମାନି କିଝାତାର

(ମାତିଉ ୧୩:୫୩-୫୮; ଲୁକ ୪:୧୭-୩୦)

^୧ ହେ ବାହାତାଂ ଜିସୁ ଇମେତାକେ ଗାଜା ଆଜି ମାଚାନ ଜାର୍ ଗାଡ୍‌ଦ ଝାତାନ ଆରେ ତା ଚେଲାହିର୍ ତା ପାତେ ପାତେ ଝାତାର । ^୨ ଜମନିବାର୍, ହେଝାନ କୁଟୁମ୍ ଇଞ୍ଜି ହିକାଇ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ । ଆରେ, ବେସି ଲକୁ ହେଝାନ କାତା ଝେନ୍‌ଞ୍ଜି କାବା ଆଜି ଇଚାର୍, “ଇଝାନ ଇ ସବୁ ଇମେତାଂ ପୁଚାନନା ?” ପାତେ, ଇଝାନ ଇମଣି

* ୫:୩୭ ୫:୩୭ ଝେନ୍‌ଞ୍ଜି ଝେନ୍‌ଞ୍ଜିତି ଲାକେ; ନଲେ ପାଣ୍ଡା ଆଝାଦାଂ ।

ବୁଦ୍ଧିହିୟା ଆତାତନ୍ନା ? “ଆରେ ଇମ୍ଫଣି ସାକ୍ତିନି କାମାୟ ଇଞ୍ଜାନ୍ତି ତା କେଇ କାଜିଂ କାମାୟ ଆନାତା, ଇ ସବୁ ଇନାକା ?” ୩ ଇଞ୍ଜାନ୍ ଜେ ହେ ବାତାୟ ଆକାୟ । ଇଞ୍ଜାନ୍ ହେ ମରିୟମ୍ ମେହି, ଆରି ଜାକୁବ୍, ଜସି, ଜିହୁଦା ଆରେ ସିମନ୍ ଟଣ୍ଡେନ୍ ଆକାୟ ପାଚେ, “ଇଞ୍ଜାର୍ ତଣ୍ଡେହିକ୍ ଇବେ ମା ଲାହାଙ୍ଗ୍ ରଚେ ହିଲ୍ଫିତିକ୍” ଆରେ ଇଦାଂ ଇଞ୍ଜି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ପାଚି କିଞ୍ଜାତାର୍ ।

୪ ✨ହେବେତାଂ ଜିସୁ ହେଞ୍ଜାରିଂ ଇଚାନ, “ବିନେନିକାର୍ ରଞ୍ଜାନ୍ ବେଣ୍ଟବାକ୍ଣାୟ କିନାକାନିଂ ଗଞ୍ଜାରି କିତାର୍, ମାତର୍ ହେ ନିଜେ ଗାଡ଼ିନି ମାନାୟାର୍, ହେ ଲକ୍‌ବାକ୍ ଆରି ନିଜେ ଇଞ୍ଜିନି ଲକ୍‌ବାକ୍ ପିସ୍ତି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଗଞ୍ଜାରି କିତର୍ ।”

୫ ପାଚେ, ଅଲପ୍ କେତେକ୍ ରଗିୟାରିଂ ଜପି କେଇ ଇଡ଼୍ଜି ହେଞ୍ଜାରିଂ ଉକ୍ କିନାକା ପିସ୍ତି ଅଲ୍‌ଗା ଇମ୍ଫଣି ସାକ୍ତିତାଂ କାମାୟ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼ଞ୍ଜା ତାନ୍‌ଦେ । ୬ ଆରେ, ହେଞ୍ଜାର୍‌ତି ପାଚି କିଞ୍ଜାକା କାଜିଂ କାବା ଆତାର୍ ।

ଜିସୁ ବାରଜାଣ୍ ଚେଲାରିଂ ପକ୍‌ତାନ
 (ମାତିଉ ୧୦:୫-୧୫; ଲୁକ ୯:୧-୬)

୭ ପାଚେ ହେଞ୍ଜାନ୍ ବାରଜାଣ୍ ଲାଗେ କୁକ୍‌ତି ହେଞ୍ଜାରିଂ ରିୟାର୍ ରିୟାରିଂ କିଜି ପଲ୍ଲେତେଂ ଆରାମ୍ କିତାନ ଆରି ପୁଦାଂ ତୁୟାଆତି ମାନାୟତିଂ ପିହିକିଦେଂ ଇଞ୍ଜି ହେଞ୍ଜାରିଂ ଆଦିକାର୍ ହିତାନ; ୮ ଆରେ, “ଏପେଙ୍ଗ୍ ହାନିହିଂ ମାତର୍ ଜେ ବାଡ଼ଗା ପିସ୍ତି ରୁଟି କି ତରି ମଣାତ ତାରୁଙ୍ଗ୍ ଆମାଟ୍ ଇଞ୍ଜି ହେଞ୍ଜାରିଂ ବଲ୍ ହିତାନ; ୯ ମାତର୍ ହେଞ୍ଜାରିଂ କାଲ୍‌ଦ ପାଣ୍ଡାୟଙ୍ଗ୍ ତୁଜାର୍ ଇଚାନ, ରିଣ୍ଡାଂ ଆଜିଙ୍ଗ୍ ଆପେଦେଂ ମୁନା କିତାନ ।” ୧୦ ଆରେ, ଜିସୁ ହେଞ୍ଜାରିଂ ଇଚାନ, “ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇମ୍ଫଣି ଇଞ୍ଜି ହଣ୍‌ଗାନାଦେର୍, ହେ ବାହାତାଂ ପଲ୍ଲିଞ୍ଜି ପାଚେକ୍ ହେବେ ମାନାଟ୍ । ୧୧ ✨ମାତର୍ ଇମ୍ଫଣି ନାସ୍‌ନି ମାନାୟ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ମାନ୍‌କିଦୁର୍, ଆରେ ମି ବେରଣ୍ ଝେନ୍‌ଞ୍ଜୁର୍, ହେ ବାହାତାଂ ହାନି ଝେଡ଼ାଙ୍ଗ୍ ହେଞ୍ଜାର୍ ତାକେ ସାକି ହିଦେଂ ମି କାଲ୍ ପାନାନି ଦୁଡ଼ି ଡାତାଟ୍ ।

✨ ୨:୪ ୨:୪ ଜହନ୍ ୪:୪୪. ✨ ୨:୧୧ ୨:୧୧ ପକ୍ୟାତାକା ୧୩:୫୧. ✨ ୨:୧୧ ୨:୧୧ ଲୁକ ୧୦:୪-୧୧.

୧୨ ହେବେ ହେୱାର ବାର୍ତ୍ତ ହାଲୁକି ମାନବାଦଲ୍ଲାରୁ କିନାକା ଜେ ମାନାତ୍, ଇଦାଂ ସୁଣାୟ କିତାର୍, ୧୩ *ଆରେ ଆଦେକ୍ ପୁଦାଂ ପହିକିତାର୍ ଆରେ ବେସି ହେନି ରଗି ଲଗାକ୍ ଚିକାଣ୍ କାଜିଂ ଉଜ୍ କିତାର୍ ।”

ବାପ୍ତିସ୍ମିନ୍ ହିନି ଜହନ୍ତି ହାକି
(ମାତିଉ ୧୪:୧-୧୨; ଲୁକ ୯:୭-୯)

୧୪ ଜିସୁ ତର୍ ଓଁଶ୍ତିଲେ ହେରଦ୍ ରାଜା* । ହେୱାନ ବିସ୍ତେ ୱେଚାନ, ଆରେ ଲକୁ ଇଞ୍ଜି ମାଚାର୍, “ବାପ୍ତିସ୍ମିନ୍ ଜହନ୍ ହାତି ତାକେଣ୍ଟାଂ ନିଙ୍ଗତାନ୍ନା ! ହେ ଇ ଓଁଜୁ ସାକ୍ତି ହେୱାନ ତାକେ କାମାୟ୍ କିନାତା ।”

୧୫ ମାତର୍ ବିନେନିକାର୍ ଇଞ୍ଜି ମାଚାର୍, “ଆଗେଦିନି ରଞ୍ଜାନ ଏଲିୟ୍,” ପାଚେ ଆରେ ଇନେ ଇନେର୍ ଇଞ୍ଜି ମାଚାର୍, “ବେଶ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟ୍‌କିନାକାନ୍ ତାକ୍ ଇନାକାନ୍ ଲାକେପା ଇଞ୍ଜାନ୍ ରକାନ୍ ବେରଶ୍ ବାକ୍‌ଶାୟ୍ କିନାକାନ୍ ।”

୧୬ ମାତର୍ ହେରଦ୍ ଇଦାଂ ୱେନ୍‌ଞ୍ଜି ଇଚାନ, “ଇମ୍‌ଶି ଜହନ୍‌ତିଂ ଆପେଂ କାପ୍‌ଡା ରାସ୍‌ତାପନା, ହେୱାନ ନିଙ୍ଗତାନନା ।” ୧୭ ଲାଗିଂ ହେରଦ୍ ତା ଟଣ୍ଡାହି ପିଲିପ୍ ଖାଣିକ୍ ହେରଦିଆକ୍ ବିବା କିତିଲେ ହେଦାଂ କାଜିଂ ନିଜେ ମାନାୟ୍ ପକ୍ତି ଜହନ୍‌ତିଂ ଆସ୍ତି ଆରେ ଗାଟ୍‌ଚି ଜେଲ୍ ଇଞ୍ଜି ତୁଇଜି ମାଚାର୍ । ୧୮ ହେଦାଂ କାଜିଂ ଜହନ୍ ହେରଦ୍‌ତିଂ ଇଞ୍ଜି ମାଚାନ, “ନି ଟଣ୍ଡେନ୍ ଖାଣିକ୍ ତକ୍ତି କିନାକା ନି ବିଦି ହିଲୁଡ୍ !”

୧୯ ହେବେତାଂ ହେରଦିୟା ଆକାର୍ ଆଜି ଜହନ୍‌ତିଂ ଅସ୍ତେକ୍ ଇଞ୍ଜି ମାନ କିଜି ମାଚାନ, ମାତର୍ ଆଡ୍‌ଞ୍ଜାଦାଂ ମାଚାନ; ୨୦ ଇନାକିଦେଂକି ହେରଦ୍ ଜହନ୍‌ତିଂ ରଞ୍ଜାନ ଦାମ୍ ନିକାନ୍ ଆରି ପୁଇପୁୟା ପୁଞ୍ଜି ପାଣ୍ଡା ଆଜି ମାଚାନ, ଆରେ ତାକେକ୍ ରାକ୍ୟା କିଦେକ୍ ସେସ୍ତା କିଜି ମାଚାନ, ଆରେ ହେ କାତା ୱେନ୍‌ଞ୍ଜି ବେସି ରିସା ଆତିସ୍‌ପା ଖାରିତାଂ ହେଦାଂ ୱେନ୍‌ଞ୍ଜି ମାଚାନ ।

୨୧ ପାଚେ ହେରଦିୟାତି ପାଗ୍ ଦିନ୍ ଏକା ଖାତାତ୍ । ହେରଦ୍‌ତି ଜଲମ୍ ଦିନ୍ ନାଜିଂ ପାଟ୍ ମତ୍ରି, ମୁଡ୍‌ମେଲ୍ୟା ଆରି ଗାଲିଲିନି ମୁଣିକାର୍

* ୭:୧୩ ୭:୧୩ ଜାକ୍‌ବ ୫:୧୪. ଗାଲିଲିନି ସାସନ୍ କାର୍‌ୟା ।

* ୭:୧୪ ୭:୧୪ ରାଜା ହେରଦ୍; ହେରଦ୍ ଆଣ୍ଟିପସ୍, ଗାଲିଲିନି ସାସନ୍ କାର୍‌ୟା ।

କାଜିଂ ମିକାଲିଂ ବଜି ଜାଲ୍‌ଦି କିତାନ୍ । ^{୨୨} ଆରେ, ହେରଦିୟା† ତା ଗାଡ଼ହି ବିତ୍ରେ ଖାଜି ଏନ୍‌ହିପା, ହେରଦ୍ ଆରି ହେଖାନ୍ ହୁକେ ବଜିତ କୁଚ୍‌ଚି ଲଗାଙ୍ଗ୍ ଗଞ୍ଜାରି କିତାଡ଼ । ହେବେ ହେରଦ୍ ରାଜା ଗାଡ଼ରେଂ ଇଚାନ୍, “ଇନାକା ମାନ୍ କିନାୟା, ଏନ୍‌ତା, ଆନ୍ ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହେଦାଂ ହିଦ୍‌ନାଂ ।” ^{୨୩} ଆରେ, ହେଖାନ୍ ତା ତାକେ ପାର୍ମାଣ୍ କିତାନ୍, “ଏନ୍ ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇନାକା ଏନ୍ତାନାୟ୍, ହେଦାଂ ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ରାଜିନି ବାଗେ ପାତେକ୍ ଏନ୍ତିସ୍ ପା ଆନ୍ ହିଦିନାଂ !”

^{୨୪} ତା ପାରେ ହେଦେଲ୍ ହସି ହାଲ୍‌ଜି ତା ତେହିଙ୍ଗ୍ ଖେନ୍‌ବାତାଡ଼, “ଆନ୍ ଇନାକା ଏନ୍‌ନାଙ୍ଗ୍ ? ହେଦେଲ୍ ଇଚାଡ଼, ବାପ୍ରିସିମ୍ ଜହନ୍‌ତି କାପଡ଼ା” ଏନା ।

^{୨୫} ହେ ଦାପ୍ରେ ହେଦେଲ୍ ରାଜା ଲାଗେ ଖାଜି ଇଦାଂ ଇଞ୍ଜି ଏନ୍ତାଡ଼, ତା ପାରେ ତେହି ଇଚାଡ଼ ଜେ, “ଏନ୍ ବାପ୍ରିସିମ୍ ହିନି ଜହନ୍‌ତି କାପଡ଼ା ର ତାଡ଼ିୟାତ ହେ ଦାପ୍ରେ ହିଦା !”

^{୨୬} ଇବେ ରାଜା ଦୁକ୍ ଆଡିସ୍ ପା ଜାର୍ ପାର୍ମାଣ୍ ଆରି ବଜିତ କୁଚ୍‌ଚି ମାନାୟାର୍ ତାକେ ଆକାୟ୍ ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ମାନ୍ କିଖାତାନ୍ । ^{୨୭} ଲାଗିଂ ରାଜା ହେ ଦାପ୍ରେ ର ଜାମାନ୍‌ତିଂ ପକ୍ତି ହେଖାନ୍ତି କାପଡ଼ା ତାସି ଖାଦେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ବଲ୍ ହିତାନ୍ । ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେଖାନ୍ ହାଲ୍‌ଜି ଜେଲ୍‌ତାଂ ଜହନ୍ତି କାପଡ଼ା ରାସ୍‌ଦି ତାହିଖାତାନ୍, ^{୨୮} ଆରେ ହେଦାଂ ର ତାଡ଼ିୟାତ ତାକେ ତାସି ଗାଡ଼ରେଂ ହିତାନ୍, ଆରେ ଗାଡ଼ରେ ହେଦାଂ ଅଜି ତା ତେହିଙ୍ଗ୍ ହିତାଡ଼ । ^{୨୯} ଜହନ୍ ରେଲାହିର୍ ହେବେନି କାରୁର୍ ଖେନ୍‌ଞ୍ଜି ଖାତାର୍ ଆରି ହେଖାନ୍ ମାଡ଼ା ଅଜି ଦୁଗେରତ ଇଚ୍‌ତାର୍ ।

ଜିସୁ ପାଞ୍ଚ ହାଜାର୍ ମାନାୟାରିଂ ଚିର୍‌ପାନାକା

(ମାତିଡ ୧୪:୧୩-୨୧; ଲୁକ ୯:୧୦-୧୭; ଜହନ୍ ୬:୧-୧୪)

^{୩୦} ପାରେ ପକ୍ୟାତାକାର୍ ଜିସୁ ତାକେ ରୁଣ୍ଡା ଆତାର୍, ଆରି ହେଖାର୍ ଇନା ଇନାକା କିଜି ମାତାର୍ ଆରେ ଇନା ଇନାକା ହିକିୟା ହିଜି ମାଚାନ୍, ହେ ଖିଜୁ ହେଖାନିଂ ଖେଚ୍‌ପାତାର୍ । ^{୩୧} ହେବେତାଂ ହେଖାନ୍ ହେଖାରିଂ ଇଚାନ୍, “ଜାଡୁ ଆସେଙ୍ଗ୍ ର ଚିମ୍‌ରା ବାହାତ ଜମ୍‌ନାସ୍ । ଇନାକିଦେଂକି ହେନି ମାନାୟ୍ ହାନାକା ଖାନାକା ଆଜି ମାନି କାଜିଂ

† ୭:୨୨ ୭:୨୨ ହରଦିଆତି ଗାଡ଼ହି; କେତେକ୍ ପତିତ ତା ଗାଡ଼ହି ହେରଦିୟା ।

ହେୱାର୍ ଚିଞ୍ଚେଇଁ ପା ପାବ୍ ଆୱାଦାଂ ମାଚାର୍ ।” ୩୨ ତା ପାଚେ ହେୱାର୍ ବିନେ ଆଜି ର ଡଙ୍ଗାତ ଚିମ୍ବରା ବାହାତାକେ ହସି ହାଚାର୍ ।

୩୩ ମାତର୍ ହେନି ହେୱାରିଂ ହସି ହାନାକା ହୁଡ଼ତାର୍ ଆରି ଚିନ୍ କିତାର୍, ଆରେ ମାନାୟାର୍ ଝିଜାକାର୍ ଗାଡ଼ଦାଂ ତାଙ୍ଗି ହାଲ୍ଲଜି ହେବେ ରଚେ ହସ୍ତି ହାଲ୍ଲଜି ହେୱାର୍ ଆଗେ ଏକାତାର୍ । ୩୪ ହେୱାନ ଡଙ୍ଗାତାଂ ହସି ବେସି ହେନି ମାନାୟାରିଂ ହୁଡ଼ଜି ହେୱାର୍ କାଜିଂ କାର୍ମାତିଂ ତାଙ୍ଗି ମାନ୍ତ ରାସ୍ ଇଚାନ, ଇନାକିଦେଂକି ହେୱାର୍ ଗଡ଼ିୟା ହିଲ୍ଲିଝି ମେଣ୍ଡାଂ ଲାକେ ମାଚାର୍, ପାଚେ, ହେୱାନ ହେୱାରିଂ ଆଦିକ୍ ବିସ୍ତେ ହିକାଇ ହିଦେଂ ଲାଗାତାନ । ୩୫ ୱେଡ଼ା ଆଦିକ୍ ଆତିଲେ ତା ଚେଲାର୍ ତା କଚଣ୍ଡତ ୱାଜି ଇଚାର୍, ଇ ବାହାତ ଚିମ୍ବରା, ଆରେ “ବେସି ୱେଡ଼ା ଆତାତେ । ୩୬ ମାନାୟାର୍ ଇନେସ୍ ଚାରିବେଣ୍ଡତି ନାସ୍କୁ ନିକାର୍ ଆରେ ନାଟ ହାଲ୍ଲଜି ଜାର୍ ଜାର୍ କାଜିଂ ତିନ୍ଞେଇଁ ଇଞ୍ଜି ଇନାକା କଡ଼ନାର୍, ଇଦାଂ କାଜିଂ ହେୱାରିଂ ପକା ।”

୩୭ ମାତର୍ ହେୱାନ ହେୱାରିଂ ଉତର୍ ହିତାନ, “ଏପେଙ୍ଗ ହେୱାରିଂ ଚିର୍ପାଟ୍ । ହେୱାର୍ ହେୱାନିଂ ଇଚାର୍, ଆସେଙ୍ଗ ଇନାକା ସହେ ଟାକାନିଃ ରୁଟିଂ କଡ଼ଜି ଇୱାରିଂ ହିନାସ୍ ?”

୩୮ “ହେୱାନ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ, ମି ତାକେ ଏଚେଗଟା ରୁଟିଂ ମାନିକ୍ ? ହାଲ୍ଲଜି ହୁଡ଼ାଟ୍ ।” ହେୱାର୍ ବୁଜା ଆଜି ୱାଜି ହେୱାନିଂ ଇଚାର୍, “ପାଞ୍ଚ ଗଟା, ଆରେ ରିଣ୍ଡାଂ ମିନ୍କୁ ।”

୩୯ ଜିସୁ ବଲ୍ଲ ହିତାନ, ମାନାୟାରିଂ ବାଟାତ କୱାଣ୍ କାରା ଜପି କୁଦା କୁଦା କିଜି କୁଚ୍ଚି କିୟାଟ୍ । ୪୦ ହେବେ ହେୱାର୍ ସଏ ସଏ ଜାଣ୍ ଆରେ ପରାସ୍ ପରାସ୍ ଜାଣ୍ ଆଜି କୁଦା କୁଦା ଆଜି କୁଚ୍ଚାର୍ । ୪୧ ପାଚେ ଜିସୁ ହେ ପାଞ୍ଚଗଟା ରୁଟିଂ ଆରେ ରିଣ୍ଡାଂ ମିନ୍କୁ ଆସ୍ତି ସାଗେଟ ହୁଡ଼ଜି ଆସିର୍ବାଦ୍ କିଜି ଇଚାନ ଆରି ରୁଟିଂ ତ୍ରିପକିସ୍ ମାନାୟାରିଂ ପାସ୍ପେଦେଂ ଚେଲାର୍ ହିତାନ । ପାଚେ, ହେ ଲାକେ ରିଣ୍ଡାଂ ମିନ୍କୁ ହେୱାରିଂ ବାଟା କିଜି ହିତାର୍ । ୪୨ ହେବେଣ୍ଡାଂ ଝିଜାକାର୍ ତିନ୍ଞେ ପଟ୍ ପାନଚାର୍, ୪୩ ଆରେ ହେୱେର୍ ତ୍ରିଙ୍ଗତି ରୁଟିଂ ପେସ୍ଜିପା ବାର ଟପା ବାତ

‡ ୭:୩୭ ୭:୩୭ ରୁପା ଟାକାଂ; ର ରୁପା ଟାକାଂ ରଞ୍ଜାନ ଦେସି ନାଟାକାନ୍ ତିନ୍ଦିନ୍ଡିନି କୁଲି ମାଚାଡ଼ ।

କିତାର ଆରି ମିନକୁପା ଏଲେଙ୍ଗନେ ପେସ୍କାତାର । ୪୪ ରୁଟି ତିନି ମାନାୟ ପାଞ୍ଚ ହାଜାର ଆଣ୍ଡାହିମ୍ଣାଂ ମାଚାର ।

ଜିସୁ ଏକ୍ସୁ ଜପି ତାତାନ

(ମାତିଉ ୧୪:୨୨-୩୩; ଜହନ୍ ୬:୧୫-୨୧)

୪୫ ହେ ଦାପ୍ରେ ହେଞ୍ଜାନ୍ ତା ଚେଲାରିଂ ଡଙ୍ଗାତ ଦୁମ୍ଢି ବେଡ଼ସାଇଦା ନିପ ଆନଟି ପାଡ଼କା ଆଗେ ହାନ୍ଝେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ୍, ଆରେ ହେଞ୍ଜାନ୍ ଇବେଣ୍ଡାଂ ମାନାୟାରିଂ ଝିଜାରିଂ ହେଲ ହିତାନ୍ । ୪୬ ଜିସୁ ହେଞ୍ଜାର ତାକେଣ୍ଡାଂ ହେଲ ଅତି ପାଚେ ଜିସୁ ପାର୍ତ୍ତାନା କିନି କାଜିଂ ମାଡ଼ିଜପି ହାଚାନ୍ । ୪୭ ମିକାହାରେସ୍ ଆତିଲେ ଡଙ୍ଗା ହାମ୍‌ଦୁର୍ ମାଦି ମାଚାଡ଼ ଆରେ ହେଞ୍ଜାନ୍ ମେଦ୍‌ନିତ ରକାନ୍ ମାଚାନ୍ । ୪୮ ଲଡ଼ି ଦୁକା କାଜିଂ ହେଞ୍ଜାରିଂ ଡଙ୍ଗା ଗାଟି କିଦେଙ୍ଗ୍ କସ୍ ପାୟା ଆନାକା ହୁଡ଼ଜି ହେଞ୍ଜାନ୍ ପୁରା ନାଣା କୁଜୁ କେପା ଝେଡ଼ାଙ୍ଗ୍ ହାମ୍‌ଦୁର୍ ଜପି ତାଙ୍ଗ୍‌ଜି ଚେଲାର୍ ତାକେ ଝାତାନ୍, ଆରେ ହେଞ୍ଜାର କଚଣ୍ଡାଂ ଆଗେ ତାଦେଙ୍ଗ୍ ପା ସାସ୍ ମାଚାନ୍ । ୪୯ ମାଚର୍ ହେଞ୍ଜାର ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହାମ୍‌ଦୁର୍ ଜପି ତାନାକା ହୁଡ଼ଜି “ପୁଦା ଇଞ୍ଜି!” କିକିରାତିଂ କିତାର । ୫୦ ଇନାକିଦେଂକି ହେଞ୍ଜାର ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହୁଡ଼ଜି ପାଣ୍ଡା ଆଜି ମାଚାର । ମାଚର୍ ଜିସୁ ହେ ଦାପ୍ରେ ହେଞ୍ଜାରିଂ ବେରଣ କିଜି ହେଞ୍ଜାରିଂ ଇଚାନ୍, ପାତ୍ରା ଆମାଟ୍ “ସାସ୍ ଆଡୁ ଇଞ୍ଜାଙ୍ଗ୍ ତ ଆନ୍ ପାଣ୍ଡା ଆମାଟ୍ !”

୫୧ ଆରେ, ହେଞ୍ଜାନ୍ ହେଞ୍ଜାର ଲାଗାଂ ହାଲ୍‌ଜି ଡଙ୍ଗାତ ଦୁମ୍‌ତାନ୍, ଆରେ ଦୁକା ତିର୍ ଆତାଡ଼ । ହେବେ ହେଞ୍ଜାର ମାନ୍ତ ମାନ୍ତ କାବା ଆଜି ହାଚାର । ୫୨ ହେଞ୍ଜାର ପାଞ୍ଚ ହାଜାର ମାନାୟାରିଂ ରୁଟି ଚିତ୍‌ପିନି ବିସ୍ତେ ଅରଡ଼ ପୁନ୍‌ଝାଦାଂ ହିକାଞ୍ଜାଦାଙ୍ଗ୍ ମାଚାର ଇନାକିଦେଂକି ରୁଟି ନି ଗଟଣା ଝେଡ଼ାଙ୍ଗ୍ ହେଞ୍ଜାରତି ରୁଦି ଆର୍‌ଝାଦାଂ ମାଚାଡ଼, ଲାଗିଂ ହେଞ୍ଜାରିଂ ମାନ୍ ଆଟ୍‌ଝା ଆଜି ମାଚାଡ଼ ।

ଗିନେସର୍ ତାକେ ଜିସୁ ରଗି ଲଗାଂ ଉଜ୍ କିତାନ

(ମାତିଉ ୧୪:୩୪-୩୬)

୫୩ ହେଞ୍ଜାର ନାସି ଗିନେସରଡ଼ ନିପ ଏକିସ୍ ଗୁଟିତ ଡଙ୍ଗା ଗାଟ୍‌ଚାର । ୫୪ ଆରେ, ହେଞ୍ଜାର ଡଙ୍ଗାତାଙ୍ଗ୍ ଜୁତିଲେ, ମାନାୟାର୍ ହେ ଦାପ୍ରେ ତାଙ୍ଗ୍ ତିନ୍ କିତାର, ୫୫ ହେ ଝିଜୁ ରାଜି ନିକାର ଚାରିବେଣ୍ଡାଂ ହନ୍‌ଟି

ହାତୀର, ଆରେ ଜିସୁ ଇମେ ଇମଣି ବାହାତ ମାନାନ୍ ଇଞ୍ଜି ୱେଟାର, ହେ ବାହାତ ରଗି ମାନାୟାରିଂ କାଟେଲ୍ତ ପିଣ୍ଡୁଜି ତାସି ୱାଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍ । ^{୫୭} ଆରେ, ହେଞ୍ଜାନ୍ ଇମେ ଇମଣି ନାସ୍ତ, ଗାଡ୍‌ଦ କି ହାରୁନାସ୍ତ ହଟାର୍, ମାନାୟା ହେ ବାହାତ ଆର୍ ପାଦାଲାକେ ରଗି ଲଗାଙ୍ଗ୍ ଇଡ୍‌ଜି, ହେଞ୍ଜାର୍ ଇନେସ୍‌କି ଜିସୁ ହେୟାନି ଚେଲିଂ ତୁନାର୍, ଇଦାଂ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଗଞ୍ଜାରି କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍; ଆରି, ଏଚେକ୍ ଜାଣ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ତୁତାର୍, ୱିଜାର୍ ଉଜ୍ ଆତାର୍ ।

ପାରୁସିରତି ରିତିନିତି
(ମାତିଉ ୧୫:୧-୯)

^୧ ପାଚେ ପାରୁସିର ଆରି ଜିରୁସାଲମ୍ ତାଙ୍ଗ୍ ୱାଜି ମାତି କେତେକ୍ ଦରମ୍ ଗୁରୁର୍ ତା ତାକେ ରୁଣ୍ଡା ଆତାର୍ । ^୨ ହେଞ୍ଜାର୍ ହେଞ୍ଜାନ୍ତି ଚେଲାର୍ ବିତ୍ରେ କେତେଜାଣ୍ ରାଡ଼ା, ଇତିସ୍ କେଇ ନୁସ୍‌ଞ୍ଜାଦାଂ ତିନାକା ହୁଡ୍‌ତାର୍ ।

^୩ ପାରୁସିର ଆରେ ୱିଜାର୍ ଜିହୁଦି ଲକ୍ ପ୍ରାଚିନାର୍ ରିତି ନିତି ନିୟମ୍ କିଜି ହାର୍ କିଜି କେଇ ନୁଜ୍‌ଞ୍ଜାତାର୍‌ତି ତିନୁର୍, ^୪ ପାଚେ ଆର୍ ବାଜାର୍ ତାଙ୍ଗ୍ ୱାଜି ଜାର୍ ଜାର୍ ଜପି ଏଜୁଂ ଡଞ୍ଜୟା ଆଞ୍ଜିତିସ୍ କୁଲେର୍ ଉଣୁର୍; ^{*} ଆରି ଗିନା, ମତା ଆରେ ପିତାଡ୍ ତାଡ୍‌ଆ ତ ଏଜୁଂ କୁପ୍‌କିସ୍ ନୁଜ୍‌ନାକା, କାଟେଲ୍ ଜପି ଏଜୁଂ ତିରନାକା ଇଞ୍ଜାଙ୍ଗ୍ ବିନ୍ ବିନ୍ ବେସି ରିତି ନିତି ମାନି କିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ହେଞ୍ଜାର୍ ବଲ୍ ପାୟା ଆତାର୍ଣ୍ଣା ।

^୫ ଲାଗିଂ ପାରୁସିର ଆରେ ଦରମ୍ ଗୁରୁର୍ ହେଞ୍ଜାନିଂ ୱେନ୍‌ବାତାର୍, ମି ଚେଲାର୍ ପ୍ରାଚିନାର୍ ରିତି ନିତି ନିୟମ୍ ତାଙ୍ଗ୍ “ଇନାକିଦେଂ ବେବାର୍ କିଞ୍ଜାଦାଂ ରାଡ଼ା କେଇଦ୍ ତିନାରା ?”

^୬ ହେଞ୍ଜାନ୍ ହେଞ୍ଜାରିଂ ଇଚାନ, ଆଡେ କାପ୍‌ଟିୟାର୍, ଜିସାୟା ମି ବିସ୍ତେ ସମାନ୍ ବାବ୍ରେ ବେରଣ୍ ୱେଟ୍‌ଚାତାନନା, ଇନେସ୍ ଲେକାମାନାଡ୍, ଇ ଜାତି ମୁମ୍‌ଦ ମାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ୱାରି କିଦ୍‌ନାର୍, ମାତର୍ ହେଞ୍ଜାର୍ ମାନ୍ ମା ତାଙ୍ଗ୍ ଦେହା ମାନାଡ୍ ।

^୭ “ହେଞ୍ଜାର୍ ମାନାୟାର୍‌ତି ବିଦିଙ୍ଗ୍ ଦରମ୍ ବେରଣ୍ ଇଞ୍ଜି ହିକ୍ୟା ହିନାନ୍

^{*} **୭:୪** ୭:୪ ଇନାକାପା ଅଲସ୍ ଆର୍‌ବାଜାର୍‌ତାଂ ୱାଜାଡ୍ ପର୍ତୁମ୍ ହେଞ୍ଜାର୍ ନୁଜ୍‌ୟାଞ୍ଜାଦାଂ ପାଚେକ୍; ନଲେ ହେଞ୍ଜାର୍ ଆର୍ ବାଜାର୍‌ତ ୱାଜି ପର୍ତୁମ୍ ନିଜେ ନୁଜ୍‌ୟାଞ୍ଜାଦାଂ ପାଚେକ୍ ।

ପଲ୍ୟା ମା ପାର୍ତ୍ତନା କିନାର ।”

୮ “ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇସ୍ବରତି ବଲ୍ଲ ପିସ୍ତି ମାନାୟାରତି ରିତି ନିତି ଆସ୍ତି କୁଚ୍ଚା ଦେରୁନା ।”

୯ ଆରେ, ଜିସୁ ହେଝାରିଂ “ଏପେଙ୍ଗ୍ ଜାର୍ ଜାର୍ ରିତି ନିତି ମାନି କିନି କାଜିଂ ଇସ୍ବରତି ବଲ୍ଲ ମାନି କିଉ ଦେରା ।” ୧୦ ଇନାକିଦେଂକି ମସା ରିତି ନିୟମ୍ ହିଡ଼ତାନ୍ନା, “ଜାର୍ ଆବା ଆୟାକାଂ ଝାରି କିୟାଟ୍, ଆରେ ଇନେର୍ ତା ଆବା କି ଆୟାଂ ସାଇପ୍ ହିନାନ୍, ହେଝାନ୍ ହାକି ତାଣ୍ ପାୟା ଆନାନ୍ । ୧୧ ମାତର୍ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନାଟ୍, ଇନେର୍ ଏତେକାଡ଼୍ ଆବା କି ଆୟାଂ ଇନାର୍, ନା ତାଙ୍ଗ୍ ଇନାକାପା ମି ଉପକାର୍ ଆତାମ୍, ହେଦାଂ କର୍ବାନ୍, ଇଚିସ୍ ଅଡ଼ଗା ଆତାଡ଼ନ୍ନା, ୧୨ ଲାଗିଂ ଏପେଙ୍ଗ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ତାଞ୍ଜି ଆବା କି ଆୟାଂ ଅଲପ୍ପା ଉପକାର୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ହିଝାଦାଂ ମାଚିସ୍; ୧୩ ଇ ଲାକେ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଚାଲାଆତି ବେରଣ୍ ରିତି ନିତି କାଜିଂ ଇସ୍ବରତି ବଚନ୍ ପଲ୍ୟା କିନାଦେରା ଆରି ହେ ଲାକେ ବେସି ବିସ୍ତେ କିନାଦେରା ।”

ଇମ୍ପାକା ମାନାୟତିଂ ବାନ୍ୟା କିନାଡ଼

(ମାତିଉ ୧୫:୧୦-୨୦)

୧୪ ଜିସୁ ଆରେ ରଗ ମାନାୟଗଲି କଚଣ୍ଡ କୁକ୍ତି ହେଝାରିଂ ଇଚ୍ଚି, “ଏପେଙ୍ଗ୍ ଝିଜାକାଦେର୍ ନା କାତା ଝେନାଟ୍ ଆରି ବୁଜାଆଡୁ । ୧୫ ମାନାୟାରତି ବାର୍ଡ୍ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇମଣି ବିସ୍ତେ ହିଲୁଡ଼, ଇନାକା କି ତା ବିତ୍ରେ ହଣ୍ଡି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ବିଚାଡ଼୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼ଦାତାଡ଼, ମାତର୍ ଇନା ଇନାକା ମାନାୟ ତାଙ୍ଗ୍ ବାର୍ଡ୍ ହନାଡ଼, ହେ ସବୁ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ବିଚାଡ଼୍ କିନାଡ଼ ।”†

୧୬ “ଜଦି ଇନେରିଂ ଝେଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ କିତୁଲିଂ ମାନିଙ୍ଗ୍, ହେଝାନ୍ ଝେନେନ୍ !”

୧୭ ଆରେ, ହେଝାନ୍ ମାନାୟ ତାକେଣ୍ଟାଂ ଇଲ୍ଲ ବିତ୍ରେ ଝାତି ପାଚେ ତା ଚେଲାହିର୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଉତର୍ମୁଡ଼ନ୍ ଅରଡ଼ ଝେନେବେଦେଂ ଲାଗାତାର୍ । ୧୮ ହେବେ ଜିସୁ ହେଝାରିଂ ଉତର୍ ହିତାନ୍, “ଏପେଙ୍ଗ୍ ପା ଇନାକା ହେ ଲାକେ ବୁଜାଆଉଦେରା ?” ଇନାକା ଆୟେଡ଼୍ ହଝେଡ଼୍

† ୭:୧୫ ୭:୧୫ କେତେକ ପତ୍ତିତ ୧୭ ପାଦ୍ ମେହାୟ କିନାର୍; ଇନେରତି ଝେନି କିତୁଲିଂ ମାନିକ୍, ହେଝେନ୍ ଝେନେନ୍ । (୪:୨୩ ହୁଡ଼ାଡ଼) ।

ମାନାୟ ବାରତାଂ ବିତ୍ରେ ହଟିସ୍, ହେଦାଂ ତାଙ୍ଗ୍ ବିଗାଡ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଡୁଡ୍, ^{୧୯} “ଇନାକିଦେଂକି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହେ ମାନ୍ତ ହଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ଆଡୁଡ୍, ମାତର୍ ପଟତ ହାଲ୍ଲଜି ବାଡ୍ ହନାଡ୍ ଆରେ ଏଲେଙ୍ଗ୍ ଆଜି ଝିଜୁ ତିନି କାଦି ସକଟ୍ ଆନାକା, ଇଦାଂ ଜିସୁ ଇଚାନ ।”

^{୨୦} ଆରି, ଜିସୁ ଇଚାନ, “ଇନାକା ମାନାୟ ତାକେଣ୍ଡାଂ ବାଡ୍ ହନାଡ୍, ହେଦାଂ ନେ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ବିଗାଡ୍ କିନାଡ୍ । ^{୨୧} ଇନାକିଦେଂକି ବିତ୍ରେତାଂ, ମାନାୟ ମାନତାଂ, ବାନ୍ୟା ଚିନ୍ତା ବାଡ୍ ହଡ୍ନାଡ୍ । ^{୨୨} ଦାରି, ଚରି, ନାର୍ ଅହ୍ନାକା, ଦାରିହାନାକା, ଲାବ୍ଡି, ରୁଲ୍ଲରୁଲ୍ଲା ବଡ୍ପାଣିୟା, ନାଙ୍ଗ୍ରା, ବେରୁହୁଡ୍ନାକା, ନିନ୍ଦା, ଆକର୍, ଟେପର୍, ^{୨୩} ଇଦାଂ ଝିଜୁ ବାନ୍ୟା ବିସ୍ତେ ବିତ୍ରେତାଂ ହସି ମାନାୟତିଂ ବିଗାଡ୍ କିନାଡ୍ ।”

**ର ସୁରପେନିକିୟା କଗ୍ଲେତି ପାତ୍ କିତାଡ୍
(ମାତିଉ ୧୫:୨୧-୨୮)**

^{୨୪} ଇଦାଂ ପାରେ ହେଝେନ୍ ହେବେଣ୍ଡାଂ ନିଙ୍ଗ୍ଜି ସର୍ ଗାଡ୍ଦ ନାସ୍କୁକାଂ ହାଚାନ, ଆରି ର ଇଞ୍ଜ ହଚାନ, ଇନେର୍ ଇନେସ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ପୁନୁର୍, ଇଦାଂ ମାନ୍ କିଜି ମାଚାନ, ମାତର୍ ହେଝାନ ଡ୍ଗୁଜି ମାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଆଡ୍ଝାତାନ । ^{୨୫} ହେ ଦାପ୍ରେ ର କଗ୍ଲେ, ଇନେର୍ ଗାଡ୍ହିଙ୍ଗ୍ ବାନ୍ୟା ପୁଦା ତୁଜି ମାଚାଡ୍, ହେଦେଲ୍ ହେଝେନ୍ ବିସ୍ତେ ନି ବେରଣ୍ ଝେନ୍ଞି ତା କାଲ୍ଲକୁ ତାରେନ୍ ଝାଜି ଡାଣ୍ଡାହାଡ୍ ମାଗ୍ତାଡ୍ । ^{୨୬} ହେଦେଲ୍ ସୁରପେନିକିୟା ନିପ ରଞ୍ଜେଲ୍ ଗ୍ରିକ୍ ଗାଡ୍ରେ ମାଚାଡ୍ । ତା ଗାଡ୍ହି ତାକେଣ୍ଡାଂ ପୁଦାଂ ପିହି କିନି କାଜିଂ ହେଦେଲ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଗଝାରି କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାଡ୍ । ^{୨୭} ହେବେଣ୍ଡାଂ ଜିସୁ ହେଦେଲିଂ ଇଚାନ, “ପର୍ଡୁମ୍ ହିମ୍ଣାକାଂ ପଟ ପାଞ୍ଜି କିୟାଟ୍, ଇନାକିଦେଂକି ହିମ୍ଣାଙ୍ଗ୍ତି ଆରାଣ୍ ଅଜି ନିକୁଡିଙ୍ଗ୍ କଟଣ୍ଡତ ତୁହିନାକା ହାର୍ ଆକାୟ ।”

^{୨୮} ମାତର୍ ହେଦେଲ୍ ହେଝେନିଂ ଉତର୍ ହିତାଡ୍, ଆଁ, “ମାପୁ, ନିକୁଡିଙ୍ଗ୍ ପା ପାଟା ତାରେନ୍ ଆର୍ତାକା ହିମ୍ଣାଂତି ଆରାଣ୍ ଲିତାଂ ତିନିକ୍ !”

^{୨୯} “ହେବେ ଜିସୁ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ, ଇ କାତା ଇଚିଲେ ଏନ୍ ହାଲା, ନି ଗାଡ୍ ତାଙ୍ଗ୍ ପୁଦା ହସି ହାଚାତେ !” ^{୩୦} ଆରେ, ହେଦେଲ୍ ଇଞ୍ଜ

ହାଲ୍ଲଜି କଇ ହିମ୍‌ଣା କାଚେଲ୍‌ତ ମାଗ୍‌ଜି ମାନାକା ଆରି ପୁଦା ହସି ହାଲ୍ଲଜି ମାନାକା ହୁଡ଼ତାଡ଼ ।

ଜିସୁ ବୈରାଙ୍ଗ ଆରି ଗୁଲାଂ ଉଜ୍ କିତାନ୍

୩୧ ଆରେ ରଗ ହେଝାନ୍ ସର ହାନ୍‌ଡିତାଂ ହାଲ୍ଲଜି ସିଦନ୍ ଆରେ ଦେକାପଲି ନି ହାନ୍‌ଡିମାଦିତିଂ ହାଲ୍ଲଜି ଗାଲିଲି ହାମ୍‌ପୁର୍ ଲାଗେ ଖାତାନ୍ । ୩୨ ଆରେ, ମାନାୟାର୍ ରଝାନ୍ ବୈରା ଆରି ଗୁଲାଂ ତା ଲାଗେ ତାଇଝାତାର୍ ତା ଜପି କେଇ ଇଡ଼ଦେଂ ଇଞ୍ଜି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଗଝାରି କିତାର୍ । ୩୩ ଜିସୁ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ମାନାୟ୍ ତାକେଣ୍ଟାଂ ବିନେ କିଜି ରଝାନ୍ ଅଜି ହାଲ୍ଲଜି ହେଝାନ୍ ରି କିତୁଲିକାଂ ତା ଝାଡ଼କାଙ୍ଗ୍ ଇଟ୍‌ତାନ୍ ଆରି ଏଝିଡ଼ିଂ ହୁପ୍‌ଜି ତା ଝେନ୍‌ଲୁତ ହୁଡ଼ାନ୍, ୩୪ ଆରି ସାଗେଁ ହୁଡ଼ଜି ରାଗଦାଙ୍ଗ୍ ନେନ୍‌ଞ୍ଜି ହେଝାନ୍ ଇଚାନ୍, “ଇପ୍‌ପତ, ଇଚିସ୍ ଜେୟା ଆୟେଡ଼ !”

୩୫ ହେବେଣ୍ଟାଂ ହେଝାନ୍‌ତି କିତୁଲିଂ ଜେୟା ଆଡିକ୍ ଆରି ଝେନ୍‌ଲୁ ଗାଡ଼ୟାତାକା ହେ ଦାପ୍‌ପେ ଜେୟା ଆତାଡ଼, ଆରେ ହେଝାନ୍ ହାର୍ କିଜି ବେରଣ୍ ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍ । ୩୬ ଆରେ, ଇ ବିସ୍ତେ ଇନେରିଂ ଝେଡ଼ମାଡ଼ ଇଞ୍ଜି ହେଝାନ୍ ହେଝାରିଂ ଆଡ଼ଝା କିଜି ରଲ୍ଲ ହିତାନ୍; ମାତର୍ ହେଝାନ୍ ହେଝାରିଂ ଏଚେକ୍ ମୁନାକିତାନ୍, ହେଝାର୍ ବେସି ହେଦାଂ ସୁଣାୟ୍ କିଦେଂ ଲାଗାତାର୍ । ୩୭ ଆରେ, ମାନାୟାର୍ ବେସି କାବା ଆଜି ଇଚାର୍, “ହେଝାନ୍ ଝିଜୁ କାମାୟ୍ ହାର୍ କିଜି କିତାନ୍‌ନ୍ନା ! ହେଝାନ୍ ବଇରାରିଂ ଝେନି ସାକ୍ତି ଆରି ଗୁଲାରିଂ ବେଣ୍ କିନି ସାକ୍ତି ହିନାନା !”

**ଚାରି ହାଜାର୍ ମାନାୟ୍‌ତିଂ ଚିଡ଼ପାତାନ୍
(ମାଡିଉ ୧୫:୩୨-୩୯)**

୧ ହେଝାଡ଼ାଂ ହେନି ମାନାୟାର୍ ଆରେ ରଗ ରୁଣ୍ଟାଆତାର୍, ଆରେ ହେଝାର୍ ତାକେ ତିନାକା ଉଣାକା ଇନାକା ହିଲ୍‌ଝିତିଲେ ଜିସୁ ଚେଲାହିରିଂ ଲାଗେ କୁକ୍‌ଚି ହେଝାରିଂ ଝେଡ଼ଚାନ୍, ୨ “ହେନି ମାନାୟାର୍ କାଜିଂ ନାଙ୍ଗ୍ କାର୍ମା ହଡ଼ନାତା, ଇନାକିଦେଂକି ଇଝାର୍ ତିନି ଦିନ୍ ଆତାରେ ନା ହୁଦାଂ ମାନ୍‌ଞ୍ଜି ଝାନାରା ଆରେ ହେଝାର୍ ତାକେ ଇନାକାପା ତିନାକା ହିଲୁଡ଼,” ୩ ଜଦି ଆନ୍ ହେଝାରିଂ ନାସ୍‌କିତାଂ ଇଞ୍ଜି

ପକ୍ତାଂଗି, ତା ଆଡ଼ିସ୍ ହାସ୍ଦ ହେୱାର ନାସ୍କି ବାଉଡ଼ା ଆନାର୍; ହେୱାର ବିତ୍ତେ କେତେକ୍ ଦେହାତାଂ ୱାତାଣ୍ଟା ।

୪ ଚେଲାହିର୍ ତାଙ୍ଗ୍ ୱେନ୍‌ବାତାର୍, “ଇବେ ଇ ଚିମ୍‌ରା ବାହାତାକେ ଇନେର୍ ଇମେଣ୍ଟାଂ ରୁଟି ତାସି ଇୱାରିଂ ପଟପାଞ୍ଜି କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼ନାସ୍ ?”

୫ “ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ୱେନ୍‌ବାତାନ୍, ମି ତାକେ ଏଟଙ୍ଗ୍ ରୁଟିଂ ମାନିକ୍ ?” ହେୱାର୍ ଇଚାର୍, “ସାଡ଼ଗଟା ।”

୬ ହେବେତାଂ ଜିସୁ ମାନାୟାରିଂ ମେଦ୍‌ନିତ କୁର୍ଚେଂ ବଲ୍ଲ ହିତାନ୍; ଆରି, ହେୱାନ୍ ହେୱାରିଂ ସାଡ଼ଗଟା ରୁଟିଂ ଅଜି ଇସ୍ପୁର୍ତିଂ ଜୁୱାର୍ କିଜି ହେ ୱିଜୁ ତ୍ରିପକିସ୍ ବାଟାକିଜି ହିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ହେ ଚେଲାହିରିଂ ହିତାନ୍ ଆରେ ହେୱାର୍ ମାନାୟାରିଂ ହେଦାଂ ପାସପିସ୍ ହିତାର୍ । ୭ ପାଚେ, ହେୱାର୍ ତାକେ ଅଲପ୍ ପାରାନ୍ କେଡ଼ ଗଟା ହିରୁ ମିନ୍‌କୁ ମାଟିକ୍; ହେୱାଙ୍ଗ୍ ୱିଜୁ ହେୱାନ୍ ଇସ୍ପୁର୍ତିଂ ଦନ୍ୟବାଦ୍ କିଜି ହେୱାରିଂ ବାଟା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ଇଚାନ୍ । ୮ ହେବେ ହେୱାର୍ ତିନ୍‌ଞ୍ଜି ପଟ ପାନ୍‌ଚାର୍ ଆରେ ସାଡ଼ ଟପା ହାର୍ତି ତ୍ରିକ୍ତି ରୁଟିଂ ନିକ୍ତି ଅତାର୍ । ୯ ହେୱାର୍ ଆନ୍‌ମାନ୍ ତାଙ୍ଗ୍ ଚାରି ହାଜାର୍ ଲକୁ ମାଚାର୍ । ୧୦ ତା ପାଚେ ହେୱାନ୍ ହେୱାରିଂ ପକ୍ତାନ୍ ଆରି ହେ ଦାପ୍ରେ ହେୱାନ୍ ତା ଚେଲାର୍ ହୁଦାଂ ତଙ୍ଗାତ ଦୁମ୍‌ଜି ଦଲ୍‌ମନୁତା ନିପ ୱାତାର୍ ।

ପାରୁସିର୍ତି ଚିନ୍ ଦାବା କିନାକା
(ମାତିଉ ୧୭:୧-୪)

୧୧ ପାଚେ ପାରୁସିର୍ ବାର୍ତ୍ତ ୱାଜି ତା ଲାହାଂ ବେଣ୍‌କିବାଦେଂ ଲାଗାତାର୍ ଆରି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ପରିକ୍ୟା କିନି ବାବ୍‌ନାତ ଆକାସ୍‌ନି ର ଚିନ୍ ଏନ୍ତାର୍ । ୧୨ ହେବେତାଂ ହେୱାନ୍ ଜିରୁନ୍‌ତ ଗାଜା ପୁଣ୍ଟା ହିଜି ନେନ୍‌ଚାନ୍, “ନେଞ୍ଜେଞ୍ଜିଗାନି ନାର୍ ଇନାକିଦେଂକି ଚିନ୍ ତେକ୍‌ନାରା ? ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହାଡ଼ପା ଇଞ୍ଜିନାଙ୍ଗା, ନେଞ୍ଜେଞ୍ଜିଗାନି ନାର୍‌ଦିଂ ଇନାକାପା ଚିନ୍ ହିୟା ଆଉଡ଼ !”

୧୩ ଆରେ, ହେୱାନ୍ ହେୱାରିଂ ପିସ୍‌ସି ଆରି ରଗ ତଙ୍ଗାତ ଦୁମ୍‌ଜି ଆନ୍‌ଟି ପାଡ଼ାକା ହାଚାନ୍ ।

ହେରଦ୍ ଆରେ ପାରୁସିର୍ତି ପାପ୍
(ମାତିଉ ୧୭:୫-୧୨)

୧୪ ଜିସୁସ୍ ଚେଲାର ରୁଚି ଅଦେଂ ବାଣା ଆତାର୍; ତଙ୍ଗାତ ହେଝାର୍ ତାକେ ମାତର୍ ରଞ୍ଜାଙ୍ଗନେ ରୁଚି ମାଚାତ୍ । ୧୫ *ପାଚେ ଜିସୁ ହେଝାରିଂ ଇଚାନ, “ଜାଗ୍ରତ୍ ଆଡୁ,” ହେରଦ୍ତି ଆରି “ପାରୁସିର୍ତାଂ ଆରି ହେରଦ୍ତି ସାଦୁକିତ୍ ହଇନିତାଂ ଜାଗ୍ରତ୍ ଆଜି ମାନାଟ୍ ।”

୧୬ ହେବେଶ୍ଟାଂ ହେଝେର୍ ନିଜେ ନିଜେ ବେଶ୍‌କିବା ଆଜି ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍, “ମା ତାକେ ରୁଚି ହିଲୁଡ୍ ଇଞ୍ଜି ହେଝାର୍ ଇଦାଂ ଇଚାର୍ ।”

୧୭ ଜିସୁ ହେଦାଂ ପୁଞ୍ଜି ହେଝାରିଂ ଇଚାନ, “ମି ତାକେ ରୁଚି ହିଲୁଡ୍ ଇଞ୍ଜି ଇନାକିଦେଂ ହାରି ବେଶ୍‌କିବା ଆନାଦେରା ? ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନାକା ଇ ପାଚେକ୍ ପୁନୁଦେରା କି ବୁଜା ଆଉଦେରା ? ଇନାକା ମି ମାନ୍ ଆଟ୍‌ଝା ଆତାଡ୍‌ନା ୧୮ *ମି ମାନ୍ ଇନାକା କାଲ୍‌ଲାକେ ଆତାଡ୍‌ନା ? କାଣ୍‌କୁ ମାନ୍‌ଞ୍ଜି ମାନ୍‌ଞ୍ଜି ହୁଡ୍‌ଦେରା ? ଆରେ, କିତୁଲିଂ ମାନ୍‌ଞ୍ଜି ମାନ୍‌ଞ୍ଜି ଖେନୁଦେରା ? ୧୯ ହେ ପାଞ୍ଚ ହାଜାର୍ ମାନାୟାର୍ ବିତ୍ରେ ଆନ୍ ଏଚେକାଡ୍‌ଦ ପାଞ୍ଚଗଟା ରୁଚିଂ ତ୍ରିକ୍ତି ମାଚାଙ୍ଗ୍ ହେ ପାଦ୍‌ନା ଏପେଙ୍ଗ୍ ବାତ୍ ଏଚେ ଚପା କୁଦ୍‌ଆତି ରୁଚିଂ ଅଜି ମାଚାଦେର୍ ହେଦାଂ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଏଡ୍ ହିଲୁଡ୍ ?” ହେଝାର୍ ହେଝାନିଂ ଇଚାର୍, “ବାର ଦାଉଡା ।”

୨୦ ଆରେ, “ହେ ଚାରି ହାଜାର୍ ମାନାୟାର୍ ବିତ୍ରେ ଆନ୍ ଏଚେକାଡ୍‌ଦ ସାତ୍‌ଗଟା ରୁଚିଂ ତ୍ରିକ୍ତି ମାଚାଙ୍ଗ୍, ହେ ପାଦ୍‌ନା ଏପେଙ୍ଗ୍ ପୁରା ଏଚେ ଚପା ତ୍ରିଙ୍ଗ୍‌ତି କୁଦ୍‌ନିକ୍ତି ଅଜି ମାଚାଦେର୍ ?” ହେଝାର୍ ଇଚାର୍, “ସାତ୍ ଚପା ।”

୨୧ ହେବେ ଜିସୁ ହେଝାରିଂ ଇଚାନ, “ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନାକା ନଙ୍ଗ୍ ପାଚେକ୍ ବୁଜା ଆଉଦେରା ।”

ବେଡ୍‌ସାଇଦା ତାକେ ର କାଣା ଲଗାଙ୍ଗ୍ ଉଜ୍ କିତାନ୍

୨୨ ପାଚେ ହେଝାର୍ ବେଡ୍‌ସାଇଦାତ ଝାତାର୍ । ଆରି, ଲକୁ ର କାଣାଙ୍ଗ୍ ତା ଲାଗେ ତାଜି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ତୁଦେଂ ହେଝାନିଂ ଗଝାରି କିତାର୍ । ୨୩ ଲାଗିଂ ହେଝାନ୍ କାଣାଙ୍ଗ୍ କେଇ ଆଜି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ନାସ୍ ବାଟ୍ ଅସି ହାଚାନ, ଆରେ ହେ କାଣ୍‌କୁକାଂ ଏଞ୍ଜିତିଂ ଆରେ ତା ଜପି କେଇ ଇଡ୍‌ଜି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଖେନ୍‌ବାତାନ, “ଏନ୍ କି ଅଲପ୍ ହୁଡ୍‌ନାୟା ?”

* ୮:୧୫ ୮:୧୫ ଲୁକ ୧୨:୧. * ୮:୧୮ ୮:୧୮ ମାର୍କ ୪:୧୨.

୨୪ ହେୱାନ ଜପି ହୁଡ଼ଜି ଇଚାନ, ଆନ ମାନାୟତିଂ ତାଂନାକା ହୁଡ଼ନାକା, ମାତର୍ “ଆନ୍ ମାର୍ ଲାକେ ଇନାକା ତାଂନାକା ହୁଡ଼ନାକା ।”

୨୫ ତାପାଚେ ହେୱାନ ଆରେ ରଗ ତା କାଣାକାତ କେଇ ହୁପତାନ; ହେବେ ହେୱାନ ହାର୍ କିଜି ହୁଡ଼ତାନ ଆରି ଉଜ୍ ଆଜି କାଣାକାମିର୍ ଇଚ୍ଝାଦାଂ ଖିଜୁ ହୁଡ଼ଦେଂ ଲାଗାତାନ । ୨୬ ପାଚେ ଜିସୁ ହେୱାନିଂ ଇଞ୍ଜ ପକଟି ଇଚାନ, “ଇ ନାସ୍ ହାଲ୍‌ମା ମାତର୍ ଜାର୍ ଇଞ୍ଜ ହାଲା ।”

**ପିତର୍ ଜିସୁଙ୍କୁ କ୍ରିଷ୍ଟ ଇଞ୍ଜି ମାନି କିତାନ
(ମାତିଉ ୧୭:୧୩-୨୦; ଲୁକ ୯:୧୮-୨୧)**

୨୭ ଇଦାଂ ପାଚେ ଜିସୁ ଆରି ତା ଚେଲାହିର୍ କାଈସରିୟା ପିଲିପ୍‌ପି ନିପ ନାସ୍‌କୁକାଂ ହାଚାର୍, ଆରି ହାନି ହାସ୍‌ଦ ହେ ଚେଲାହିରିଂ ଜିସୁ ଝେନ୍‌ବେଦେଂ ଲାଗାତାନ, “ଆନ୍ ଇନେର୍ ଇଞ୍ଜି ଲକୁ ଇନାକା ଇଞ୍ଜି ବାବି କିଦ୍‌ରା ?”

୨୮ ଇବେ ହେୱାର୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାର୍, “ବାପ୍‌ସିମ୍‌ହିନି ଜହନ୍,” ଆରେ ଇନେର୍ ଇନେର୍ ଏଲିୟ, ମାତର୍ ଇନେର୍ ଇନେର୍ ଇନାର୍, ବେଶ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟକିନାକାନ୍ ବିତ୍ରେ ରକାନ ।

୨୯ ହେୱାନ ହେୱାରିଂ ଝେନ୍‌ବାତାନ, ମାତର୍ “ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇନେନ୍ ଇଞ୍ଜି ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନାକା ଇଞ୍ଜିନାଦେରା ?” ପିତର୍ ହେୱାନିଂ ଉତର୍ ହିତାନ, “ଏନ୍ ଆନାୟା ଇସ୍‌ବର୍ ବାଚିକିତି କ୍ରିଷ୍ଟି ।”

୩୦ ମାତର୍ ଜିସୁ ହେୱାରିଂ “ହେ ବିସ୍ତ୍ରେ ଇନେରିଂକି ଇନାକା ଝେର୍‌ଝେଦେଂ ବଲ୍ ହିତାନ ।”

**ଜିସୁ ହାନାକା ଆରି ନିଙ୍ଗ୍‌ନି ବିସ୍ତ୍ରେ ଝେର୍‌ଚାନ
(ମାତିଉ ୧୭:୨୧-୨୮; ଲୁକ ୯:୨୨-୨୭)**

୩୧ ଆରେ, ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ହିକାଈ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ ଜେ, “ମାନାୟ ମାଜି ଆତିସ୍‌ପା ବେସି ଦୁକ୍‌ପାୟା ଆଦେଂ ଆନାଡ୍ ଆରେ ପ୍ରାଚିନାର୍, ମୁଡ୍ ମାପୁହେବାକିନାକାନ୍ ଆରେ ସାସ୍ତ୍ରିର୍‌ତି ହୁକେ ମୁନା କିୟାଜି ହାଦେଂ ଆନାଡ୍, ଆରେ ତିନ୍‌ଦିନ୍‌ତାଂ ନିଙ୍ଗ୍‌ନାକା ମାନାଡ୍ ।” ୩୨ ଇ ବେରଶ୍ ହେୱାନ ପୁର୍‌ତେ ଇଚାନ । ହେବେଶ୍ଟାଂ ପିତର୍ ହେୱାନିଂ ର ବାହାତ ଅଜି ଗଡ଼କିଦେଂ ଲାଗାତାନ । ୩୩ ମାତର୍ ହେୱାନ ମାସ୍‌ଦି ହୁଡ଼ଜି ତା ଚେଲାହିରିଂ ପିତର୍‌ତିଂ ଗଡ଼ କିଜି ଇଚାନ,

“ନା ମୁମ୍ବଦାଂ ଗୁରା, ସୟତାନ,” ଲାଗିଂ “ଏନ୍ ଇସ୍‌ସର୍ ବିସ୍ରେ ବାବି କିଞ୍ଚାଦାଂ ଏନ୍ ମାନାୟ୍ ବିସ୍ରେ ବାବି କିନାୟା ।”

୩୪ ✨ ତା ପାଚେ ଜିସୁ ତା ଚେଲାରିଂ ଆରି ରୁଣ୍ଡାତି ମାନାୟାରିଂ କୁକ୍‌ଚି ଇଚାନ, “ଇନେରକି ନା ହୁଦାଂ ଖାଦେଙ୍ଗ୍ ଇଚା କିନାନ, ହେଞ୍ଚାନ ଜାରତିଂ ପିହେନ୍ ଆରି ଜାରତି କୁସ୍ ଆସ୍ତି ନା ପାଚେ ପାଚେ ଖାୟେନ୍ ।” ୩୫ ✨ ଇନାକିଦେଂକି “ଇନେର ଜାର୍ ଜିବୁନ୍ ବାଚାୟ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଚା କିନାନ, ହେଞ୍ଚାନ ହେଦାଂ ଆରାଇ କିନାନ; ମାତର୍ ଇନେନ୍ ଜଦି ନା ନେକ୍ରିକାରୁର୍ କାଜିଂ ତା ଜିବୁନ୍ ଆରାଇ କିନାନ, ହେଞ୍ଚାନ ତା ଜିବୁନ୍ ରାକ୍ୟା କିନାନ । ୩୬ ଆରେ, ମାନାୟ୍ ଓଁଜୁ ପୁତ୍ତିଂ ଲାବ୍‌କିଜି ଜାର୍ ଜିବୁନ୍ ହାଚ୍‌ନାନ, ହେଦାଂ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇନା ଲାବ୍ ? ୩୭ ଆରେ, ମାନାୟ୍ ଜାର୍ ଜିବୁନ୍ ବାଦୁଲ୍ ଇନାକା ହିଦେଂ ଆଡ୍‌ନାନ ? ୩୮ ଲାଗିଂ ଇନେର ଇ କାଡ୍‌ନି ଦାରିୟାର୍ ଆରି ପାପିର୍ ମାନାୟ୍ ବିତ୍ରେ ନାଦାଂ ଆରି ନା ବଚନ୍ ବିସ୍ରେ ଲାଜା ଆନାନ, ମାନାୟ୍ ମାଜି ଏଚେକାଡ୍‌ଦ ପୁଇପୁୟା ଦୁଡ୍‌ର୍ ଲାହାଙ୍ଗ୍ ନିଜେନି ଆବାତି ଜାଜ୍‌ମାଲ୍‌ତ ଆଜି ଖାନାନ, ହେବେତାଂ ହେଞ୍ଚାନପା ହେ ବିସ୍ରେ ଲାଜା ଆନାନ ।”

୯ ଆରେ ରଗ ଜିସୁ ହେଞ୍ଚାରିଂ ଇଚାନ, “ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହାଡ୍‌ପା ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ଇସ୍‌ସର୍ ରାଜିତିଂ ସାଲ୍ଲି ହୁକେ ଏକା ଖାନାକା ହୁଡ୍‌ଓଁ ପାଚେକ୍ ଇବେ ନିଲ୍‌ଚି ମାନି ମାନାୟ୍ ବିତ୍ରେ କେତେ ଜାଣ୍ ଇନେସ୍ କିତିସ୍ ପା ହାକି ଦିନ୍ ହୁଡ୍‌ରୁ ।”

ଜିସୁ ପାଗମାସ୍‌ନାକା
(ମାତିଉ ୧୭:୧-୧୩; ଲୁକ ୯:୨୮-୩୬)

୨ ✨ ଚଅ ଦିନ୍ ପାଚେ ଜିସୁ ପିତର୍, ଜାକୁବ୍ ଆରି ଜହନ୍‌ତିଂ ହାଙ୍ଗ୍ ଅଜି ଅଲ୍‌ଗା ଆଜି ହେଞ୍ଚାରିଂ ର ପାକ୍ତି ମାଡିଜପି ଅଜି ହାଚାନ । ୩ ଆରେ, ହେଞ୍ଚାର୍ ମୁମ୍ବଦ ପାଗମାସ୍‌ବାତାନ, ତା ହେନ୍ଦ୍ରା ଏଲେଙ୍ଗ୍ ଅଜଡ୍ ଆରି ବେସି ଡିଞ୍ଜବାତାନ, ଜେ, ପୁତ୍ତିଂ ନି ଇମ୍‌ଣି ଲଗୁପା ହେ ଲାକେ ଡିଞ୍ଜବେଦେଂ ଆଡ୍‌ର୍ । ୪ ଆରି, ମସା ଆରି ଏଲିୟ ଜିସୁ

✨ ୮:୩୪ ୮:୩୪ ମାତିଉ ୧୦:୩୮; ଲୁକ ୧୪:୨୭. ✨ ୮:୩୫ ୮:୩୫ ମାତିଉ ୧୦:୩୯; ଲୁକ ୧୭:୩୩; ଜହନ୍ ୧୨:୨୫. ✨ ୯:୨ ୯:୨ ପିତର୍ ୧:୧୭,୧୮.

ଲାହାଙ୍ଗ ବେରଣ୍ କିନାକାର ହେୱାରିଂ ଚଞ୍ଚୟା ଆତାର । ^୫ ହେବେ ପିତର୍ ଜିସୁଙ୍ଗ ଉତର୍ ହିତାନ୍, “ଏ ଗୁରୁ, ଆପେଂ ଜେ ଇ ବାହାତ ମାନାପ୍ !” ଇଦାଂ ହାରା ଆତାଡ୍; “ଆସେଙ୍ଗ ଇବେ ତିନ୍‌ଗଟା ପୁଟ୍‌କୁ ରର୍‌ନାସ୍, ନି କାଜିଂ ରଞ୍ଜାଙ୍ଗ, ମସା କାଜିଂ ରଞ୍ଜାଙ୍ଗ ଆରେ ଏଲିୟ କାଜିଂ ରଞ୍ଜାଙ୍ଗ ।” ^୬ ପିତର୍ ଇନା ଉତର୍ ହିଦ୍‌ନାନ୍ ଇଞ୍ଜି ପୁନ୍‌ୱାଦାଂ ମାଚାର୍, ହେୱାଡ଼ାଂ ହେୱାର୍ ପାଣ୍ଡା ଆଜି ମାଚାର୍ ।

^୭ ✧ଆରେ, ଇରୁଟିଂ ବାଦାଡ୍ ୱାଜି ହେୱାରିଂ ପାଡ଼ାକତାଡ୍, ଆରି ହେ ବାଦାଡ୍‌ତାଂ ଇ କାତା ଆତାଡ୍, “ଇୱାନ୍ ନା ୱାରିନି ମାଜି, ଇୱାନ୍ତି କାତା ୱେନାଟ୍ !” ^୮ ଆରେ, ହାଚାଟ୍ରେ ହେୱାର୍ ଚାରିବେଣ୍‌ତାଂ ହୁଡ୍‌ଜି ହେୱାର୍ ହୁଦାଂ ଜିସୁଙ୍ଗ ପିସ୍ତି ଆରେ ଇନେରିଂ ପା ହୁଡ୍‌ୱାତାର୍ ।

^୯ ହେୱାର୍ ମାଡ୍‌ତାଂ ଜୁନି ୱେଡାଲିଂ ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ଆଟ୍‌ୱା ବଲ୍ ହିଜି ଇଚାନ୍, “ଏପେଙ୍ଗ ଇନା ଇନାକା ହୁଡ୍‌ନାଦେରା, ହେଦାଂ ୱିଜୁ ହାତି ମାନାୟ୍ ବିତ୍ରେତାଂ ମାନାୟ୍ ମାଜି ତାଙ୍ଗ୍ ନିଙ୍ଗ୍‌ୱି ପାତେକ୍ ଇନେରିଂ ପା ୱେର୍‌ମାଟ୍ ।”

^{୧୦} ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେୱାର୍ ହେ କାତା ଆଜି “ହାତାକାର୍ ବିତ୍ରେ ଆରେ ନିଙ୍ଗ୍‌ନାକା ଜେ ଇନାକା ? ଜିସୁ ବିସ୍ତେ ଜାର୍ ଜାର୍ ବିତ୍ରେ କାତାବାର୍ତ୍ତା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍ ।” ^{୧୧} ✧ହେୱାର୍ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ୱେନ୍‌ବାତାର୍, “ତେବେ ଏଲିୟ ପର୍ତ୍ତୁମ୍ ୱାନାନ୍, ଇଞ୍ଜି ଦରମ୍ ଗୁରୁର୍ ଇ କାତା ଇନେସ୍ ଇନାର୍ ?”

^{୧୨} ହେବେଣ୍ଡାଂ ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ୍, “ଏଲିୟ ପର୍ତ୍ତୁମ୍ ୱାଜି ସବୁ ବିସ୍ତେ ରର୍‌ନି କାତା ସଡ୍, ମାତର୍ ମାନାୟ୍ ମାଜି ବେସି ଗିଶ୍‌କିୟା ଆନାନ୍, ଇଦାଂ ଇନେସ୍ ହେୱାନ୍ ବିସ୍ତେ ଲେକା ଆତାଡ୍‌ନା ? ^{୧୩} ମାତର୍ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜିନାଙ୍ଗା, ଏଲିୟ ୱାତାନେ, ଆରେ ହେୱାନ୍ ବିସ୍ତେ ଇନେସ୍ ଲେକା ଆତାଡ୍‌ନା, ହେ ଲାକେ ପା ହେୱାର୍ ତା-କାଜିଂ ଇନାକା ଇଚା ହେଦାଂ କିତାନ୍‌ନା ।”

ପୁଦାଆସ୍ତି କାଡ୍‌ଦେ ହାରା ଆତାନ୍
(ମାଡିଉ ୧୭:୧୪-୨୧; ଲୁକ ୯:୩୭-୪୩)

✧ ୯:୭ ୯:୭ ମାଡିଉ ୩:୧୭; ମାର୍କ ୧:୧୧; ଲୁକ ୩:୨୨. ✧ ୯:୧୧ ୯:୧୧ ମାଡିଉ ୧୧:୧୪.

୧୪ ପାତେ ହେୱାର୍ ଚେଲାର୍ ତାକେ ୱାଜି ହୁଡ଼ତାନ୍ ହେୱାର୍ ଚାରିବେଣ୍ଡାଂ ବେସିହେନି ମାନାୟ୍ ଆରେ ଦରମ୍ ଗୁରୁର୍ ହେୱାର୍ ହୁକେ କାତାବାର୍ତ୍ତା କିନାରା । ୧୫ ମାନାୟାର୍ ହେୱାନିଂ ହୁଡ଼ତି ଦାପ୍ରେ ବେସି କାବା ଆତାର୍ ଆରି ହନ୍ତି ୱାଜି ହେୱାନିଂ ଜୱାର୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍ । ୧୬ ହେବେତାଂ ଜିସୁ ଚେଲାର୍ ଶ୍ରେନ୍ବାତାନ୍, “ଏପେଙ୍ଗ୍ ହେୱାର୍ ହୁକେ ଇନାକା ବେରଣ୍ବାଟ୍ କିନାଦେରା ?”

୧୭ ମାନାୟ୍ ବିତ୍ରେ ରୱାନ୍ ହେୱାନିଂ ଉତର୍ ହିତାନ୍, “ଏ ଗୁରୁ ଆନ୍ ନା ମାଜିଙ୍ଗ୍ ନି ତାକେ ତାସି ମାଚାଙ୍ଗ୍; ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ର ଗୁଲ୍ଲା ପୁଦା ଆସ୍ତାତନା, ୧୮ ଇମ୍ବଣି ବାହାତପା ହେଦାଂ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଆହ୍ନାତ୍, ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ତାରେନ୍ ଗୁଡ଼ତାନ୍ନା, ହେୱାନ୍ ଶ୍ରେଇଦାଂ ପୁମେଲ୍ ହ୍ନାତ୍ ଆରେ ଟାତାଙ୍ଗ୍ କାଟ୍ନାନା ଆରି ହେୱାନ୍ ୱାଜି ହିତାନ୍; ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ପହି କିନି କାଜିଂ ଆନ୍ ମି ଚେଲାର୍ ଇଞ୍ଜି ମାଚାଙ୍ଗ୍, ମାତର୍ ହେୱାର୍ ଆଡ଼ୱାତାର୍ ।”

୧୯ ଜିସୁ ହେୱାର୍ ଉତର୍ ହିତାନ୍, “ଆଡ଼େ ପାତ୍ କିଞ୍ଜି ଲାତ୍ରା ଏଚେକ୍ ଦିନ୍ ମି ହୁକେ ମାନାଙ୍ଗ୍ ? ଏଚେକ୍ ଦିନ୍ ମି ଚିନ୍ତା ଆଡ଼ନାଂ ? କାଡ଼ଦେଂ ନାତାକେ ତାଈୱାଡୁ !” ୨୦ ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେୱାର୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହେୱାନ୍ ତାକେ ତାହି ୱାତାର୍ । ଆରି ହେୱାନିଂ ହୁଡ଼ତି ଦାପ୍ରେ ହେ ପୁଦା ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ବେସି ମଡ଼ି କିତାଡ଼ ଆରି ହେ ମେଦନିତ ଗୁରୁଜି ପୁମେଲ୍ ଉଚ୍ଚି ଡ଼ାଗୁରୁଦେଂ ଲାଗାତାନ୍ ।

୨୧ ହେ କାଡ଼ଦ ହେୱାନ୍ ତା ଲାତ୍ରାହିଙ୍ଗ୍ ଶ୍ରେନ୍ବାତାନ୍, “ଏଚେଦିନ୍ ଆତାଡ଼ ଇୱାନିଂ ଏଲେଙ୍ଗ୍ ଆନାତା ?” ହେୱାନ୍ ଇଚାନ୍, “ହିରୁଞ୍ଜେଡାଙ୍ଗ୍ ତାଙ୍ଗ୍,”

୨୨ “ହେୱାନ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଅସ୍ତେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ବାର୍ ବାର୍ ନାଣିତ ଆରି ଏଜୁକାଂ ତୁହିହିତାଡ଼ନା; ମାତର୍ ଏନ୍ ଜଦି ଇନାକା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼ନାୟ୍, ତା ଆତିସ୍ ମା କାଜିଂ କାର୍ମା ଆଜି ଉପକାର୍ କିଦା ।”

୨୩ ହେବେ ଜିସୁ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ୍, “ଇନାକା ଇଚାୟ୍ ? ଜଦି କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼ନାୟ୍ ! ପାତ୍ କିନାକାନ୍ ତାକେ ଶ୍ରେଜୁ ଆନାତ୍ ।”

୨୪ “ହେ ସାଙ୍ଗେ କାଡ଼ଦେ ଲାତ୍ରାହି ଗାଜା କାଟ୍ତାଂ ଇଚାନ୍, ଆନ୍ ପାତ୍ କିନାଙ୍ଗା, ନା ପାତ୍ କିଞ୍ଜାକା ବାତାୟ୍ କିଦା ।”

୨୫ ପାଚେ ଲକ୍ଷ୍ମ ରବେ ହନ୍ତି ଖାନାକା ହୁଡ଼ି ଜିସୁ ହେ ବାନ୍ୟା ପୁଦା ଜିବୁନ୍ତି ଦାମ୍ଭାୟ କିଜି ଇଚାନ୍, “ଏ ଗୁଲା ଆରି ବୟିରା ଜିବୁନ୍ ଆନ୍ ନିକ୍ଷେକ୍ ବଲ୍ ହିଦ୍‌ନାକ୍, ଇବେଣ୍ଡା ହସି ହାଲା, ଆରେ ରଗ ଇନାଖାଡ଼ାପା ଇଖାନ୍ ତାକେ ହଣ୍ଡାୟ ।”

୨୬ ହେବେ ହେଦା କିରିଡ଼ି ପାଡ଼ି କିଜି ତାକ୍ଷେକ୍ ମଡ଼ିକିଜି ହସି ହାଚାଡ଼, ଆରେ କାଡ଼ଦେ ହାତିଲାକେ ଆତାନ୍, ଏଲେକ୍ ଆତି କାଜି ଆଦେକ୍ ହେନି ଇଚାର୍, “ହେଖାନ୍ ହାତାନ୍ ।” ୨୭ ମାତର୍ ଜିସୁ ତା କେଇ ଆସ୍ତି ତାକ୍ଷେକ୍ ନିକ୍ତାନ୍, ଆରେ ହେଖାନ୍ ନିକ୍ତାନ୍ ।

୨୮ ଆରେ, ହେଖାନ୍ ଇଞ୍ଜି ଖାତିଲେ, ହେଖାନ୍ “ଚେଲାହିର୍ ହେଖାନି କାଲେତା ଝେନ୍‌ବେଦେ ଲାଗାତାର୍, ଆପେ ପୁଦାତିକ୍ ଇନେକିଦେ ପିହିକିଦେ ଆଡ଼ଞ୍ଜାତାପ୍ ?” ୨୯ ଜିସୁ ହେଖାରି ଇଚାନ୍, “ପାର୍ତୀନା ଆଖିତିସ୍ ଆରି ଇମ୍‌ଣି ବାନ୍ୟା ପୁଦା ପିହିକିୟା ଆଡ଼ତ୍ ।”

ଜିସୁ ଆରେ ରଗ ନିଜେ ହାନି ବିସ୍ତେ ଇଚାନ୍
(ମାତିଉ ୧୭:୨୨-୨୩; ଲୁକ ୯:୪୩-୪୫)

୩୦ ଜିସୁ ଆରି ଚେଲାର୍ ହେ ବାହାତ ପିସ୍ତି ଗାଲିଲି ନିପତି ଆଜି ହାଚାର୍, ଆରି ଇନେର୍ ହେଦା ପୁନ୍‌ମେର୍ ଇଞ୍ଜି ମାନ୍ ହିଲ୍‌ଖାତାଡ଼, ୩୧ ଇନାକିଦେକି ହେଖାନ୍ ତା ଚେଲାର୍ ଇ କାତା ଇଞ୍ଜି ହିକ୍ୟା ହିଜି ମାଚାନ୍, ହେଖାନ୍ ହେଖେରି ଇଚାନ୍ । “ମାନାୟ ମାଜି ମାନାୟ କେଇଦ ହେଲାୟ କିୟା ଆନାନ୍, ଆରେ ହେଖାର୍ ହେଖାନି ଟ୍ରାକ୍‌ନାର୍ ଆରେ ହେଖାନ୍ ହାତି ପାଚେ ତିନ୍‌ଦିନ୍ ତାକ୍ ପାଚେ ଆରେ ନିକ୍ତାନ୍ ।”

୩୨ ମାତର୍ ଚେଲାର୍ ହେ କାତା ବୁଜା ଆଖାତାର୍ ଆରେ ହେଖାନି ଝେନ୍‌ବେଦେ ପାଣ୍ଡା ଆଜି ମାଚାର୍ ।

ଜିସୁ ଇଚାନ୍ ଇନେର୍ ଗାଜାକାନ୍
(ମାତିଉ ୧୮:୧୫; ଲୁକ ୯:୪୬-୪୮)

୩୩ ପାଚେ ହେଖାର୍ କପର୍‌ନାହୁମ୍ ଖାତାର୍ । ଜିସୁ ଇଞ୍ଜି ଏକିସ୍ ହେଖାରି ଝେନ୍‌ବାତାନ୍, “ଏପେକ୍ ହାସ୍‌ଦ ଇନାକା କାତା ବାର୍ତା କିଜି ମାଚାଦେର୍ ?”

୩୪ ✨ମାତର ହେୱାର ଚିମ୍ବରା ଆଜି ମାତାର, ଇନାକିଦେଂକି ସାଗେ ରାଜିତ ଇନେର୍ ଗାଜା, ଇ କାତା ଆସ୍ତି ହାସ୍ତ ଗାଣ୍ଡୁ କିଜି ମାତାର । ୩୫ ✨ହେବେ ହେୱାନ କୁଚ୍ଚି ବାରଜାଣ୍ ଚେଲାରିଂ କୁକ୍ତାନ ଆରି ହେୱାରିଂ ଇଚାନ, “ଜଦି ଇନେର୍ ମୁଡ୍ ଆଦେଂ ଇଚା କିନାନ ତାଆତିସ୍ ହେୱାନ ଝିଜାକାର ତାଙ୍ ହାରୁକାନ ଆରି ଝିଜାକାରିଂ ହେବା କିନାକାନ ଆୟେନ୍ ।” ୩୬ ଆରେ, ହେୱାନ ର ହାରୁ କାଡ୍ଦେଂ ଆସ୍ତି ହେୱାର ମାଦି ନିଲି କିତାନ ଆରେ ତାଙ୍ଗେଙ୍ ଡନ୍ଝି ହେୱାରିଂ ଇଚାନ, ୩୭ ✨“ଇନେର୍ ନା ତର୍ଦ ଏଲେଙ୍ ହାରୁ ହିମଣା ବିତ୍ତେ ରକାନିଂ ଇଚ୍ଚନାର, ହେୱାନ ନାଙ୍ଗେଙ୍ ଇଚ୍ଚନାନ, ଇନେର୍ ନାଙ୍ଗେଙ୍ ଇଚ୍ଚନାନ, ମାତର୍ ନା ପକ୍ତି ଆବାଙ୍ ମାନି କିନାନ ।”

ମାଙ୍ଗେଙ୍ ବିରଦ୍ କିଝି ଲଗୁ ମା ନିଜ୍ ଲକୁ
(ଲୁକ ୯:୪୯-୫୦)

୩୮ ଜହନ୍ ଜିସୁଙ୍ ଇଚାନ, “ଏ ଗୁରୁ, ମା କୁଦା ତାକେ ରଝାନ ହିଲ୍ଝିତି ଲଗାଙ୍ ନି ତର୍ଦାଂ ପୁଦା ପିହ୍ନାକା ହୁଡ୍ତାପ୍, ଆରେ ହେୱାନ ମା କୁଦା ତ ହିଲ୍ଝିତିଲେ ମୁନାକିତାପ୍ ।”

୩୯ ମାତର ଜିସୁ ଇଚାନ, “ତାଙ୍ଗେଙ୍ ମୁନା କିମାଟ୍; ଇନେକିଦେଂକି ନା ତର୍ଦ ସାକ୍ତିନି କାମାୟ୍ କିଜି ହାଚାଗ୍ରେ ନାଦାଂ ବାନ୍ୟା କିଦେଙ୍ ଆଡ୍ନାନ, ଏପେଙ୍ ଲଗୁ ଇନେର୍ ହିଲ୍ଚୁର୍; ୪୦ ✨ଇନେକିଦେଂକି ଇନେର୍ ମା ବିରୁଡ୍ ଆକାୟ୍, ହେୱାନ ମାପାକ୍ୟା । ୪୧ ✨ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ ହାଡ୍ପା ଇଞ୍ଜନାଙ୍, ଏପେଙ୍ କ୍ରିସ୍ତି ଲକୁ ଇଞ୍ଜି ଇନେର୍କି ମିଙ୍ଗେଙ୍ ର ଗିନା ଏଙ୍ ଉଣ୍ଡେଙ୍ ହିଡ୍ତିସ୍, ହେୱାନ ଇନେସ୍ କିଜିପା ଜାର୍ ମୁକୁର୍ ଆରାୟ୍ କିଉନ୍ ।”

ପାତର୍ ତାକେ ପାପ୍ କିତାକା
(ମାତିଉ ୧୮:୨-୯; ଲୁକ ୧୭:୧-୨)

୪୨ “ଜିସୁ ଆରେ ଇଞ୍ଜେଙ୍ ଲାଗାତାନ, ଇନେର୍ ପାତର୍ କିଜି ମାନି ଇ ହାରୁକାର ବିସ୍ତେ ରକାନିଂ ବାଦା ଆତିସ୍, ହେୱାନ ହାକ୍ତ

✨ ୯:୩୪ ୯:୩୪ ଲୁକ ୨୨:୨୪. ✨ ୯:୩୫ ୯:୩୫ ମାତିଉ ୨୦:୨୭,୨୭; ୨୩:୧୧; ମାର୍କ ୧୦:୪୩,୪୪; ଲୁକ ୨୨:୨୭. ✨ ୯:୩୬ ୯:୩୬ ମାତିଉ ୧୦:୪୦; ଲୁକ ୧୦:୧୭; ଜହନ୍ ୧୩:୨୦. ✨ ୯:୪୦ ୯:୪୦ ମାତିଉ ୧୨:୩୦; ଲୁକ ୧୧:୨୩. ✨ ୯:୪୧ ୯:୪୧ ମାତିଉ ୧୦:୪୨.

ର ଗାଜା ଜାତାକାଲ୍ ଡ଼ଇ କିଜି ହେଝାନିଂ ହାମ୍‌ଦୁର ତାକେ ତୁଇ ହିଗିତିସ୍ ହେଦାଂ କାଜିଂ ହାରା ଆତାମ୍ । ୪୩ ✱ ଆରେ, ମି କେଇ ଜଦି ମିଦାଙ୍ଗ୍ ବାଦା ଆନାଡ୍, ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ କାଦ୍‌ଦି ତୁସି ହିୟାଟ୍, ଆରି ରି କେଇ ଅଜି ନରକ୍, ଇତିସ୍ ହାଝିନାଣି ବିତ୍ରେ ହାନି ବାଟା ଚୁଟାଆଜି ଜିବୁନ୍‌ତ ହଣାଗାନାକା ମି ପାକ୍ୟାତ ହାର୍ । ୪୪ ଇନାକିଦେଂକି ନାଣିତ ହେଝାର୍‌ତି ପ୍ଲୁକୁ ଜିରା ଆଉକ୍, ଆରି ନାଣି ହାହୁଡ୍ । ୪୫ ଆରେ, ମି ପାନା ଜଦି ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ବାଦା ହିଦ୍‌ନାତା ହେଦେଲିଂ କାଦ୍‌ଦି ତୁସିହିୟାଟ୍, ରି ପାନାଙ୍ଗ୍ ତାସି ନରକ୍‌ତ ଦେହେନି ବାଟା ଚଟା ଆଜି ଜିବୁନ୍‌ତ ହାନାକା ମି ପାକ୍ୟାତ ହାର୍ । ୪୬ ଇନାକିଦେଂକି ନାଣିତ ହେଝାର୍‌ତି ପ୍ଲୁକୁ ଜିରା ଆଉକ୍, ଆରି ନାଣି ମୁଡ୍‌କେ ହାଉଡ୍ । ୪୭ ✱ ଆରେ ମି କାଣାଙ୍ଗା ଜଦି ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ବାଦା ହିଦ୍‌ନାତା, ଇତିସ୍ ହେ କାଣାଙ୍ଗାତିଂ ଉନ୍‌ଦି ତୁହି ହିୟାଟ୍, ରି କାଣାକୁ ଅଜି ନରକ୍‌ତ ତୁହିହିନି ବାଟା ର କାଣାଙ୍ଗା ଅଜି ମାପୁ ରାଜିତ ହଣାକା ମି ପାକ୍ୟାତ ହାର୍ । ୪୮ ଇନାକିଦେଂକି ନାଣିତ ହେଝାର୍‌ତି ପ୍ଲୁ ଝିଜୁଡ୍ ଆରି ନାଣି ହାଉଡ୍ ।”

୪୯ “ଲାଗିଂ ଝିଜାର୍ ନାଣିତ ହର୍ ଲାକେ ହଝାଦ୍ । ହର୍ ହାଦାକା, ମାତର୍ ହର୍ ଜଦି କାର୍ଯ୍ୟା ଆନାଡ୍, ତା ଆତିସ୍ ହେଦେଲିଂ ଇନାକାତ ହଝାଦ୍ କିୟାନାଡ୍ ? ଏପେଙ୍ଗ୍ ଜାର୍ ବିତ୍ରେ ହର୍ ହଝାଦ୍ ସମାନ୍ ମାନାଟ୍ ଆରି ହାରି ଲାହାଂ ସୁସ୍ତାତ ମାନାଟ୍ ।”

୫୦ ✱ “ହର୍ ହାର୍‌ଦାକା, ଏଲେଙ୍ଗ୍ ହର୍ ଲାକେ ଆଝାତାଡ୍‌ତି, ତା ଆତିସ୍ ଇନାକାତ ହଝାଦ୍ କିନାକା ? ଏପେଙ୍ଗ୍ ଜାର୍ ଜାର୍ ତାକେ ହାର୍ ଗୁଣ୍ ଇଟାଟ୍ ଆରେ ଝିଜାକାଦେର୍ ସୁସ୍ତାତ ମାନାଟ୍ ।”

୧୦

ଡକ୍ରିଂ ପିହ୍‌ନି ବିସ୍ତେ ଜିସୁ ହିକାଇ କିତାକା
(ମାତିଉ ୧୯:୧-୧୨; ଲୁକ ୧୨:୧୮)

୧ ଜିସୁ ହେ ବାହାତାଂ ହାଲ୍‌ଜି ପା ଜିହୁଦାନିପ ଆରି ଜର୍ଦନ୍ ନାଗୁଡ୍, ନାସି ଝାତାନ୍, ଆରେ ମାନାୟ୍ ତାକେ ଆରେ ରଗ ହେଦାଂ ମେହା

✱ ୯:୪୩ ୯:୪୩ ମାତିଉ ୫:୩୦. ✱ ୯:୪୭ ୯:୪୭ ମାତିଉ ୫:୨୯. ✱ ୯:୫୦ ୯:୫୦ ମାତିଉ ୫:୧୩; ଲୁକ ୧୪:୩୪, ୩୫.

ଆତାନ୍, ହେୱାନ୍ ନିଜେ ନି ନିତି ତାଙ୍ଗ ହେୱାରିଂ ହିକାଇ କିଦେଙ୍ଗ ଲାଗାତାନ୍ ।

^୨ ଇବେଣ୍ଡାଂ ପାରୁସିର୍ ତା ତାକେ ୱାଜି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ ପରିକ୍ୟା କିଜି ୱେନ୍‌ବାତାର୍, ମା “ବିଦି ହିଦ୍‌ନାତା କି ରୱାନ୍ ତା ତକ୍ତୁହିଂ ପିସ୍‌ସି ହେଦାଂ ଇନାକା ଆଣ୍ଡେନ୍ ତାକେ ନ୍ୟାୟ୍ ମାନାଡୁକି ?”

^୩ ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ଉତର୍ ହିତାନ୍, “ମସା ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ ଇନା ବଲ୍ ହିଡୁତାନ୍ନା ?”

^୪ ✨ହେୱାର୍ ଇଚାର୍, “ହେଲ ଆକି ଲେକି କିଜି କଗ୍‌ଲେଂ ପିହିନି କାଜିଂ ମସା, ହେଲ ହିତାନ୍‌ନା ।”

^୫ ହେବେ ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ୍, “ମି ମାନ୍ ଆଟ୍‌ୱା ହୁଡୁଜି ମସା ମି କାଜିଂ ଇ ବଲ୍ ଲେକି କିତାନ୍‌ନା । ^୬ ମାତର୍ ଉବ୍‌ଜାଣ୍ ଆତି ଆରମ୍‌ତାଂ ଇସ୍‌ବର୍ ହେ ଲାକେ ହେୱାରିଂ ଆଣ୍ଡେନ୍ ଆରେ କଗ୍‌ଲେ କିଜି ଉବ୍‌ଜାଣ୍ କିତାନ୍ ।” ^୭ “ଇଦାଂ କାଜିଂ ଆଣ୍ଡେନ୍ ଜାର୍ ଆବା ଆୟାଂ ପିହିନାନ୍, ଆରି ହେୱାର୍ ଏକ୍ ଆନାର୍,* † ଆରେ ହେୱାର୍ ରିକାର୍ ଆକାୟ୍, ମାତର୍ ର ଗାଗାଡୁ ଆନାର୍ । ^୯ ଲାଗିଂ ଇସ୍‌ବର୍ ଇମ୍‌ଶାକାରିଂ ମେହାୟ୍ କିତାନ୍‌ନା, ମାନାୟ୍ ହେଦାଂ ଏଡାୟ୍ କିମେର୍ ।”

^{୧୦} ପାଚେ ଚେଲାର୍ ଇଞ୍ଜ ହେୱାରିଂ ଇ ବିସ୍ତେ ଆରେ ରଗ ୱେନ୍‌ବେଦେଂ ଲାଗାତାର୍ । ^{୧୧} ✨ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେୱାନ୍ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ୍, “ଇନେର୍ ଜାର୍ ତକ୍ତିଂ ପିସ୍ତି ବିନ୍‌ନିକାତିଂ ବିବାଆତିସ୍, ହେୱାନ୍ ତା ବିରୁଦ୍‌ତ ଦାରି ଆନାନ୍ । ^{୧୨} ଆରେ, ଜଦି କଗ୍‌ଲେ ଜାର୍ ତକ୍ତାଙ୍ଗ୍ ପିସ୍ତି ବିନ୍‌ଲୁଗାଂ ବିବା ଆତିସ୍, ଲାଗିଂ ହେଦେଲ୍ ଦାରି ।”

ଜିସୁ ହିମ୍‌ଶାକାଂ ୱାରି କିନାନ୍

(ମାତିଉ ୧୯:୧୩-୧୫; ଲୁକ ୧୮:୧୫-୧୭)

^{୧୩} ହେୱାନ୍ ଇନେସ୍ ହିମ୍‌ଶାକାଂ ତୁଜି ଆସିର୍ବାଦ୍ କିନାନ୍, ଇଦାଂ କାଜିଂ ହେୱାରିଂ ହେୱାନ୍ ତାକେ ତାତେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍, ମାତର୍ ଚେଲାର୍ ହେୱାରିଂ ଦାକା କିତାର୍ । ^{୧୪} ଜିସୁ ହେଦାଂ ହୁଡୁଜି ରିସା ଆଜି ହେୱାରିଂ ଇଚାନ୍, “ହିମ୍‌ଶାକାଂ ନା ତାକେ ୱାଦେଙ୍ଗ୍ ହିଆଟ୍, ହେୱାରିଂ ମୁନାକିମାଟ୍, ଇଦାଂ କାଜିଂ ଇସ୍‌ବର୍‌ତି ରାଜି ଇ ଲାକେ ମାନାୟାର୍‌ତି

✨ **୧୦:୪** ୧୦:୪ ମାତିଉ ୫:୩୧. * **୧୦:୭** ୧୦:୭ କେତେକ୍ ପତିତ ଆରି ତା ତକ୍ତୁହିକ୍ ଲାହାଂ ମେହାନାର୍ । ✨ **୧୦:୧୧** ୧୦:୧୧ ମାତିଉ ୫:୩୨; ୧ କରନ୍ତିୟ ୭:୧୦,୧୧.

। ୧୫ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହାଡ଼ପା ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ଇନେର୍ ହିମ୍‌ଣାଂ ଲାକେ ଇସ୍‌ବର ରାଜିତ ଆଞ୍ଜିତିସ୍, ହେଞ୍ଜାନ୍ ଇନେସ୍ କିଜି ପା ସାଗେ ରାଜିନିପ ହେବେ ହଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ଆଡୁନ୍ ।” ୧୬ ଆରେ, ହେଞ୍ଜାନ୍ ହେଞ୍ଜାରିଂ ତ୍ରୁକ୍ତି କେଇ ଇଡ଼ଜି ଆସି ବାଦ୍ କିତାନ୍ ।

ର ହାଞ୍ଜାକାର ମାନାୟ ବିସ୍ତେ
(ମାତିଉ ୧୯:୧୭-୩୦; ଲୁକ ୧୮:୧୮-୩୦)

୧୭ ଜିସୁ ହାନିହିଂ ହାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଆରାମ୍ କିନି ଝେଡାଲିଂ ରକାନ୍ ହନ୍ତି ଝାଜି ହେଞ୍ଜାନ୍ ଲାଗାଂ ମେଣ୍ଡାକୁୟି କିଜି ହେଞ୍ଜାନ୍ଂ ଝେନ୍‌ବାତାନ୍, “ଏ ସଡ଼ ଗୁରୁ, ଝିଜ୍‌ଝି ଜିରୁନ୍ ପାୟା ଆଦେଂ ଆନ୍ ଇନାକା କିନାଙ୍ଗ୍ ?”

୧୮ ହେବେଣ୍ଡାଂ ଜିସୁ ହେଞ୍ଜାନ୍ଂ ଇଚାନ୍, “ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହାର ଇଞ୍ଜି ଇନେକିଦେଂ ଇଞ୍ଜନାୟା ?” ରଞ୍ଜାନ୍ ପିସ୍ତି, ଇଚିସ୍ “ଇସ୍‌ବର ତାଙ୍ଗ୍ ଇନେର୍ ହାଦାକାର ହିଲୁର୍ ।”

୧୯ ବଲ୍‌କୁ ତ ଏନ୍ ପୁଟାୟନା, ନାରତିଂ ଅହ୍‌ମାଟ୍, ଦାରି କିମାଟ୍, କୁଟ୍ କିମାଟ୍, ଜାର୍ ଆବା ଆୟାକାଂ ଝାରି କିୟାଟ୍ । ୨୦ ହେଞ୍ଜାନ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ୍, “ଏ ଗୁରୁ, ଇଦାଂ ଝିଜୁ ନିୟମ୍ ହାରୁଝେଡାଙ୍ଗ୍‌ତାଂ ଆନ୍ ବେଣ୍ଡିୟା ଝେଡାତାଙ୍ଗ୍ ମାନି କିଜି ଝାନାଙ୍ଗା ।”

୨୧ ଜିସୁ ହେଞ୍ଜାନ୍ କାଜିଂ ରବେ ହୁଡ଼ଜି ହେଞ୍ଜାନ୍ଂ ଜିଉନଜି ଆରେ ଇଚାନ୍, “ନିନ୍‌ଦାଂ ର ବିସ୍ତେ ଉଣା ମାନାଡ଼, ଏନ୍ ହାଲ୍‌ଜି ନିଜେତି ସବୁ ପ୍ରସି ଅକିଡ଼ ତାରିଙ୍ଗ୍ ଦାନ୍ ହିୟା, ଆରେ ଏନ୍ ସାଗେନି ଦାନ୍ ପାୟା ଆନାୟ; ଆରେ ଝାଜି ନା ପାଚେ ପାଚେ ଝା ।” ୨୨ ମାତର୍ ଇ କାତାତ ତା ମୁମ୍ ରାଡ଼ତାନ୍ ଆରେ ହେଞ୍ଜାନ୍ ଦୁକ୍ ଆଜି ହାଚାନ୍, ଇଚିସ୍ ହେଞ୍ଜାନ୍ତି ବେସି ଦାନ୍ ମାଚାଡ଼ ।

୨୩ ପାଚେ ଜିସୁ ଚାରିବେଣ୍ଡାଂ ହୁଡ଼ଜି ନିଜେତି ଚେଲାରିଂ ଇଚାନ୍, “ଇନେର୍ତି ଦାନ୍ ମାନାଡ଼, ହେଞ୍ଜାର୍ କେତେକ୍ କସ୍‌ତାଂ ଇସ୍‌ବର ରାଜିତ ହାନାର୍ ।”

୨୪ ଜିସୁତି କାତା ଝେନ୍‌ଞ୍ଜି ଚେଲାର୍ କାବା ଆତାର୍, ମାତର୍ ଜିସୁ ଆରେ ରଗ ହେଞ୍ଜେରିଂ ଇଚାନ୍, “ବପାର୍ ଇସ୍‌ବର ରାଜିତ ହାନାକା କେତେକ୍ କସ୍ !” ୨୫ ଇସ୍‌ବର ରାଜିତ ମାଜାନିଂ ହାଣାକା ଇଚିସ୍ ହୁଜା

କାଣାତ ଉର୍ ହାଣାକା ଆଡ଼଼ା, ର ମାଜାନ ସାଗେ ରାଜିତ ହାଣାକା
ବେସି କସୁ ।

୨୭ ଇଦାଂ ହେ଼଼ାର ବେସି କାବା ଆଜି ହେ଼଼ାର ହେ଼଼ାରନେ ଇନ୍‌ବା
ଆତାର, “ଇତିସ୍ ଇନେର୍ ମୁକ୍ତି ପାୟା ଆନାନ ?”

୨୭ ଜିସୁ ହେ଼଼ାରିଂ ସିଦା ହୁଡ଼଼ି ଇଚାନ, “ଇଦାଂ ମାନାୟତିଂ କିୟା
ଆ଼ାକା, ମାତର୍ ଇସ୍‌ରତି ଆକାୟ; ଇତିସ୍ ଇସ୍‌ରତି ଓ଼ିଜୁ ଆନାତ୍ ।”

୨୮ ପିତର୍ ହେ଼଼ାନିଂ ଇଚାନ, “ହୁଡ଼ାଟ୍, ଆପେଂ ଓ଼ିଜେ ପିସ୍‌ସି ନି
ପାତେ ପାତେ ଖାନାପା ।”

୨୯ ଜିସୁ ଇଚାନ, “ଆନ୍ ମିଜେଙ୍ଗ୍ ହାଡ଼ପା ଖେର୍‌ଚାନାଙ୍ଗା,
ଇମ୍‌ଣାକାନ୍ ନା ନେକ୍ରିକାରୁର୍ କାଜିଂ ଇଲ୍ କି ଚଣ୍ଡେନ୍ କି ତଣ୍ଡେଲ୍
କି ଆୟା କି ଆବା କି ହିମ୍‌ଣା଼ାକଡ଼ା କି ବୁମି ପିସ୍‌ୟାନା । ୩୦ ଆରେ
ଅଙ୍ଗୟ ଇ କାଡ଼ଦ ଦୁକ୍ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ପାଞ୍ଚକଡ଼ି ଗୁଣ୍ଡ ଇଲ୍,
ଚଣ୍ଡେନ୍, ତଣ୍ଡେଲ୍, ଆୟା, ହିମ୍‌ଣା଼ାକଡ଼ା ଆରେ ବୁମି, ଆରେ
ପାତେନି ଜୁଗ୍‌ତ ଓ଼ିଜୁ଼ି ଜିବୁନ୍ ପାୟା ଆଉନ୍, ଏଲେଙ୍ଗ୍ ବାଡ଼ି
ମାନାୟ ଇନେର୍ ହିଲ୍‌ର । ୩୧ ମାତର୍ ଆଗେ ମାନି ହେନି ମାନାୟାର୍
ପାତେ ଆନାର୍ ଆରି ପାତେ ମାନି ହେନି ମାନାୟାର୍ ହିଗ୍‌ଦ ଆନାର୍ ।”

ଜିସୁ ତା ହାନାକା ବିସ୍ତେ ତିନ୍‌ହର୍ ଖେର୍‌ଚାନ
(ମାତିଉ ୨୦:୧୭-୧୯; ଲୁକ ୧୮:୩୧-୩୪)

୩୨ ହେ଼଼ାର ଜିରୁସାଲମ୍ ତାକେ ହାନି଼ାଡ଼ାଂ ହାସ୍‌ଦ ମାଚାର୍ ଆରି
ଜିସୁ ହେ଼଼ାର୍ ଆଗେ ଆଗେ ହାଲ୍‌ଜି ମାଚାନ, ଆରି, ଚେଲାର୍ କାବା
ଆରି ପାତେ ମାତି ଲଗାଂ ପାଣ୍ଡୁ ଆଜି ମାଚାର୍ । ଇଦାଂ କାଜିଂ ହେ଼଼ାନ୍
ଆରେ ବାରଜାଣାତିଂ ବିନେ କିଜି, ହେ଼଼ାନ୍ ବିସ୍ତେ ଇନା ଇନାକା
ଜିରୁସାଲମ୍ ଗିଗା ଆପେଂ ହାନାତା, ହେ ଓ଼ିଜେ ହେ଼଼େରିଂ ଜାଣାଇ
କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାଆତାନ୍ । ୩୩ ହେ଼଼େନ୍ ଇଚାନ, “ହୁଡ଼ାଟ୍, ଆପେଂ
ଜିରୁସାଲମ୍‌ତ ହାନାପା; ମାନାୟ ମାଜି ମୁଡ଼ ମାପୁ ହେବା କିନାକାନ୍
ଆରେ ଦରମ୍ ଗୁରୁର୍ କେଇଦ ହେଲ୍‌ୟ ଆନାନ, ଆରେ ହେ଼଼ାର୍
ହେ଼଼େନିଂ ହାକିଦଣ୍ଡୁ ହିଜି ପାଡ଼ି କି଼଼ି ଜିହୁଦିର୍ କେଇଦ ହିନାର୍ ।
୩୪ ଆରେ ହେ଼଼ାର୍ ହେ଼଼େନିଂ କିଜାୟ କିନାର୍, ହେ଼଼ାନ୍ ଜପି ଏ଼଼ିଡ଼ିଂ

☆ ୧୦:୩୧ ୧୦:୩୧ ମାତିଉ ୨୦:୧୭; ଲୁକ ୧୩:୩୦.

ରୁପନାର, ହେଝେନିଂ କରତା ଇଡ଼ିନାର ଆରି ପାଗନାର, ଆରେ ତିନି ଦିନ ପାଚେ ହେଝାନ ଆରେ ଜିବୁନ୍ ଆଜି ନିଙ୍ଗନାନ ।”

**ଜାକୁବ୍ ଆରି ଜହନ୍ ଗଞ୍ଜାରି କିନାକା
(ମାତିଉ ୨୦:୨୦-୨୮)**

୩୫ ପାଚେ ଜେବଦିତି ମାଜି ଜାକୁବ୍ ଆରି ଜହନ୍ ଜିସୁ ତାକେ ଖାଜି ଇଚାର, “ଏ ଗୁରୁ, ମା ଇଚା ଜେ, ଆପେଂ ନିବେଣ୍ଡାଂ ଇନାକାପା ଏନ୍ତାନାପ, ହେଦାଂ ମା କାଜିଂ ଏନ୍ କିୟା ।”

୩୬ ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେଝାନ ହେଝେରିଂ ଝେନ୍‌ବାତାନ, “ଆନ୍ ମି କାଜିଂ ଇନାକା କିନାକାଂ ଇଞ୍ଜି ଏପେକ୍ ମାନ କିନାଦେରା ?”

୩୭ ହେଝେର ହେଝେନିଂ ଇଚାର, “ଜାର ଜାଜମାଲ୍ ପାୟା ଆତିସ୍ ଇନେସ୍ ମା ତାକ୍ ରକାନ ନିଙ୍ଗ ତିନି କଚଣ୍ଡତ ରକାନ ତେବା କଚଣ୍ଡ କୁଚରାନ ମାକେକ୍ ଇ ବର୍ ହିଦା ।” ୩୮ ☆ମାତର ଜିସୁ ହେଝେରିଂ ଇଚାନ, “ଏପେକ୍ ଇନାକା ଏନ୍‌ନାଦେରା, ହେଦାଂ ପୁନୁଦେରା । ଆନ୍ ଇମ୍‌ଣି ଗିଲାସ୍‌ତ ଉଣ୍ଡି ମାନାକା, ହେବେ କି ଏପେକ୍ ଉଣ୍ଡେକ୍ ଆଡ଼ନାଦେର କି ? ଇତିସ୍ ଆନ୍ ଇମ୍‌ଣି ବାପ୍ରିସିମ୍‌ତ ବାପ୍ରିସିମ୍ ଆନାକା, ହେବେ କି ଏପେକ୍ ବାପ୍ରିସିମ୍ ଆଦେଂ ଆଡ଼ନାଦେର କି ?”

୩୯ ହେଝାର ହେଝେନିଂ ଇଚାର, “ଆଡ଼ନାପ ।” ଜିସୁ ହେଝେରିଂ ଇଚାନ, ଆନ୍ ଇମ୍‌ଣି ଗିଲାସ୍‌ତ ଉଣାକା, ଏପେକ୍ ହେ ଗିଲାସ୍‌ତ ଉଣାଦେର, ଆରେ ଆନ୍ ଇମ୍‌ଣି ବାପ୍ରିସିମ୍‌ତ ବାପ୍ରିସିମ୍ ଅନାକା, ଏପେକ୍ ହେବେ ବାପ୍ରିସିମ୍ ଆନାଦେର;

୪୦ ମାତର ରୁଜ୍‌ଣି ବାଗାକ୍ କି ତେବାବାଗାକ୍ କୁଚ୍‌ଚେଂ ହିନାକା ନା ଆଦିକାର ବିସ୍ତେ ହିଲୁଡ୍, ଇସ୍‌ସ୍‌ର ଆବା ଇମ୍‌ଣାକାର କାଜିଂ ବାହା ରଚି କିତାନନ୍ନା, ହେଝାର କୁଚ୍‌ନାର ।

୪୧ ବିନ୍ ଦାସ୍ ଜାଣି ଇଦାଂ ଝେନ୍‌ଞ୍ଜି ଜାକୁବ୍ ଆରେ ଜହନ୍ ଜପି ରିସା ଆଦେଂ ଲାଗାତାର । ୪୨ ହେବେତାଂ ଜିସୁ ହେଝେରିଂ ରବେ କୁକ୍‌ଚି ଇଚାନ, “ଇମ୍‌ଣାକାର ପାତ୍ କିଞ୍ଜି ଜିହୁଦିରିଂ ରାଜ୍ କିନାକାର ଲାକେ, ହେଝେର ହେଝାର ଜପି ରାଜି କିନାନ ଆରି ପାତ୍ କିଞ୍ଜି ଜିହୁଦିରିଂ ଗାଜାଲଗୁ ହେଝାର ଜପି କାମାୟକି କିତାର, ଇଦାଂ ଏପେକ୍ ପୁନାବ୍

☆ ୧୦:୩୮ ୧୦:୩୮ ଲୁକ ୧୨:୫୦.

। ୪୩ ☆ମାତର ମି ବିତ୍ତେ ହେ ଲାକେ ଆକାୟ୍, ମାତର ମି ବିତ୍ତେ
 ଇନେର୍ ଗାଜାକାର୍ ଆଦେଂ ଇଚା କିତାର୍, ହେଝାନ୍ ମି କାଜିଂ ହେବା
 କିନାକାନ୍ ଆୟେନ୍; ୪୪ ଆରେ ମି ବିତ୍ତେ ଇନେର୍ ଗାଜାକାନ୍ ଆଦେଂ
 ଇଚା କିନାନ୍, ହେଝାନ୍ ଝିଜାରିଂ ହଲ୍ୟା ଆୟେନ୍ । ୪୫ ଇନେକିଦେଂକି
 ମାନାୟ୍ ମାଜି ପା ହେବା ପାୟା ଆଦେଂ ଝାଝାତାଂନା, ମତର ହେବା
 କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆରି ହେନି କାଜିଂ ମୁକ୍ତାୟ୍ କିନି ମୁଲ୍ଲାକେ ଜିବୁନ୍ ହିଦେଂ
 ଝାତାନ୍ନା ।”

ଜିସୁ ବାର୍ତିମୟ କାଣାଙ୍ଗ୍ ଉଜ୍ କିତାନ୍
 (ମାତିଉ ୨୦:୨୯-୩୪; ଲୁକ ୧୮:୩୫-୪୩)

୪୬ ପାଚେ ହେଝାର୍ ଜିରିହ ତାକେ ଏକାତାର୍, ଆରେ ଜିସୁ
 ଚେଲାହିର୍ ଲାହାଙ୍ଗ୍ ଆରି ବେସି ମାନାୟ୍ ଲାହାଙ୍ଗ୍ ଜିରିହତ ପିସୁ
 ହାନିଝାଡ଼ାଂ ଟିମାୟର୍ ମେହି ବାର୍ଟିମୟ୍ ତର୍ ରକାନ୍ କାଣା ବିକାରି
 ହାଜି ଗୁଚିତ କୁଚି ମାଚାନ୍ । ୪୭ ହେଝାନ୍ ଜେ ନାଜରିତୟନି ଜିସୁ,
 ଇଦାଂ ଝେନଞ୍ଜି ହେଝାନ୍ ଗାଜା ଝେଇଦାଂ ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍, “ଏ
 ଦାଉଦ୍ ମାଜି ଜିସୁ, ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଦୟା କିଦା ।”

୪୮ ଇବେତାଂ ବେସି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଆଲା ଆମା ଇଞ୍ଜି ଗଡ଼କିଦେଂ
 ଲାଗାତାନ୍, “ମାତର ହେଝାନ୍ ଆରି ଆଦିକ୍ ଗାଜା ଝେଇଦାଂ ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍
 ଲାଗାତାନ୍, ଏ ଦାଉଦ୍ ମେହି, ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଦୟା କିଦା ।” ୪୯ ହେବେତାଂ
 ଜିସୁ ନିଲ୍ଲତି ଝେଚ୍ଚାନ୍, “ହେଝାନିଂ ହିର୍ବାଟ୍ ।” ହେଝାର୍ ହେ କାଣ୍କୁ
 ହୁଡ଼ଝି ମାନାୟ୍ତିଂ ହିର୍ବିସ୍ ଇଚାନ୍, “ସାସ୍ ଆ, ନିଲା, ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍
 କୁଞ୍ଚାନାନ୍ ।”

୫୦ ହେବେତାଂ ହେଝାନ୍ ନିଲ୍ଲତି ପା ହେୟା ତୁହିଜି ଜିସୁ ତାକେ
 ଝାତାନ୍ ।

୫୧ ଜିସୁ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଉତର ହିତାନ୍, “ଆନ୍ ନି କାଜିଂ ଇନାକା କିନାଙ୍ଗ୍
 ଇଞ୍ଜି ଏନ୍ ଇନାକା ଇଚା କିନାୟା ?” ହେ କାଣା ମାନାୟ୍ ହେଝାନିଂ
 ଇଚାନ୍, “ଏ ଗୁରୁ, ଆନ୍ ଇନେସ୍ ହୁଡ଼ଦେଂ ଆଡ଼ନାଂ ।”

୫୨ ଜିସୁ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ୍, “ହାଲା,” ନି ପାଚି କିନାକା ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍
 ଉଜ୍ କିତାତନ୍ନା । ହେ ଦାପ୍ରେ ହେଝାନ୍ ହୁଡ଼ତାନ୍ ଆରେ ହାଜିତିଂ
 ହେଝାନ୍ ପାଚେ ପାଚେ ହାଚାନ୍ ।

☆ ୧୦:୪୩ ୧୦:୪୩ ମାତିଉ ୨୩:୧୧; ମାର୍କ ୯:୩୫; ଲୁକ ୨୨:୨୭.

୧୧

ଜିସୁ ଜିତା ଆଜି ହାନାକା

(ମାଟିଉ ୨୧:୧-୧୧; ଲୁକ ୧୯:୨୮-୪୦; ଜହନ୍ ୧୨:୧୨-୧୯)

୧ ଏତେକାଡ଼୍‌ସ ହେଝାର୍ ଜିରୁସାଲମ୍ ଲାଗାୟ୍ ଖାଜି ଜିଡ଼ମାଡ଼ି ଲାଗେ ବେଡ଼ପାଗି ଆରି ବେଡ଼ନିୟା କରଣତ ଖାତାର୍, ହେ ପାଦ୍‌ନା ଜିସୁ ନିଜ୍ ତେଲାର୍‌ ତାଙ୍ଗ୍ ରିୟାର୍‌ ଇ କାତା ଖେଚ୍‌ତି ପକ୍‌ତାନ୍, ୨ ମି ମୁମ୍ ହାଣ୍‌କୁ ହେ ନାସ୍‌ତ ହାଲାର୍ । “ହେବେ ହଣି ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ, ଇମ୍‌ଣାକା ଜପି ଇନେର୍ ଇନାଝାଡ଼ାଂ କୁର୍‌ଖାତାର୍‌ନା, ଏଲେଙ୍ଗ୍ ବାର୍‌ତାକା ର ଗଦ ହିମ୍‌ଣାତିଂ ଗାର୍‌ଚାକା ହୁଡ଼ନାଦେର୍, ହେଦେଲିଂ ରିକ୍‌ତି ତାଇଝାଡ଼ୁ । ୩ ଆରେ, ଏତେକାଡ଼୍‌ସ ଇନେନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇନାକିଦେଂ ଏଲେଙ୍ଗ୍ କିନାଦେର୍ ଇଞ୍ଜି ଇନ୍‌ତିସ୍, ହେଦାଂ ଇନାଦେର୍, ଇଦାଂ ତାକେ ମାପୁଡ଼ି* ଲଡ଼ା ମାନାଡ଼୍, ଆରେ ହେଝାନ୍ ଆରେରଗ ବେଗି ପକ୍‌ନାନ୍ ।”

୪ ହେଝାର୍ ହାଲ୍‌ଜି ଦୁଝେର୍ ଲାଗାୟ୍ ବାର୍‌ତ ହାକିଡ଼ିତ ର ଗଦ ହିମ୍‌ଣା ଗାର୍‌ଚାକା ହୁଡ଼ଜି ହେଦେଲିଂ ରିକ୍‌ତାର୍ । ୫ ହେବେ ନିଲ୍‌ତିମାନି ମାନାୟାର୍ ବିତ୍ତେ ଇନେର୍ ଇନେର୍ ହେଝାର୍‌ ଖେନ୍‌ବାତାର୍, “ଗଦ ହିମ୍‌ଣାତିଂ ରିକ୍‌ତି ଇନାକିନାଦେରା ?”

୬ ଜିସୁ ଇନେସ୍ ଖେଚ୍‌ତି ମାତାନ୍, ହେଝାର୍ ହେ ଲାକେ ହେଝାର୍‌ ଉତର୍ ହିତାର୍, ପାଚେ ହେଝାର୍ ହେଝାର୍‌ ପିସ୍ତ୍ର ହିତାର୍ । ୭ ଜିସୁ ଲାଗାୟ୍ ଗଦ ହିମ୍‌ଣାତିଂ ତାସି ହେଝାର୍ ତା ଜପି ନିଜ୍ ନିଜ୍‌ନି ହେନ୍ଦା ପାସ୍ତାର୍, ଆରି ଜିସୁ ତା ଜପି କୁର୍‌ଚାନ୍ । ୮ ଆରେ ହେନି ହାସ୍‌ଦ ଜାର୍ ଜାର୍ ହେନ୍ଦା ପାସ୍ତାର୍ ଆରେ କେତେଜାଣ୍ ଜମିତାଂ ତାଡ଼୍ କାଦ୍‌ଦି ତାସି ପାସ୍ତାର୍ । ୯ ଆରେ, ଆଗେ ଆରି ପାଚେ ହାଲ୍‌ଜିମାନି ମାନାୟାର୍ ଗାଜାକାର୍‌ତାଂ ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍, “ହସାନ୍ନା ! ମାପୁଡ଼ି ତର୍‌ଦ ଇନେନ୍ ଖାନାନା ଇସ୍‌ବର୍ ଆସିର୍‌ବାଦ୍ ହିଦ୍‌ନାନ୍ ! ୧୦ ମା ଆବା ଲାତ୍ରା ଦାଉଦ୍‌ତି ଇମ୍‌ଣି ରାଜି ଖାନାତା, ହେଦାଂ ଇସ୍‌ବର୍ ଆସିର୍‌ବାଦ୍ କିଦେନ୍ ! ଜପ୍‌ଣି ଲକାର୍‌ତି ହସାନ୍ନା !”

* ୧୧:୩ ୧୧:୩ ମାପୁ; ନଲେ ଇଝାନ୍ତି ହାଉକାର୍ ।

୧୧ ପାଚେ ଜିସୁ ଜିରୁସାଲମ୍‌ତ ଖାଜି ମନ୍ଦିରତ ହଟାନ୍, ଆରେ ଚାରବେଣ୍ଡି ସବୁ ବିସ୍ତେ ହୁଡ଼୍‌ଜି ମାଜ୍‌ଗା ଆତିଲେ ବାରଜାଣ୍ ହୁକେ ବେଡ଼ନିୟାତ ହସିହାଚାର୍ ।

ଜିସୁ ଇଚିଲେ ତଗାମାର୍ ହାନାଡ଼
(ମାତିଉ ୨୧:୧୮-୧୯)

୧୨ ହେ ଆର୍କାଡ଼ ନାଜିଂ ହେଝାର୍ ବେଡ଼ନିୟାତାଂ ଖାଜି ମାଚି ଖେଡ଼ାଲିଂ ଜିସୁ ନାସ୍‌କି ଆତାନ୍; ୧୩ ଆରେ, ହେଝାନ୍ ଦେହାତାଂ ଆକିଂ ମାନି ର ତଗା ମାର୍ ହୁଡ଼୍‌ଜି, ଇନେସ୍ ଆତିସ୍ ହେବେ ପାଡ଼୍ ଗାଟାଆଦନାଡ଼, ଇ ଆହା କିଜି ଲାଗେ ହାଚାନ୍ । ମାତର୍ ଲାଗେ ଖାଜି ଆକିଂ ପିସ୍ତି ଆରି ଇନାକା ହୁଡ଼୍‌ଦେଂ ଆଡ଼ଝାତାନ୍, ଇନାକିଦେଂକି ହେ କାଡ଼୍‌ଦ ତଗାପାଡ଼୍‌ନି ସମୁ ହିଲ୍‌ଝାତାଡ଼ । ୧୪ ହେବେଣ୍ଡାଂ ଜିସୁ ମାର୍‌ଦିଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ୍, “ଆରେ ମୁଡ଼୍‌କେ ନି ତାଂ ପାଡ଼୍ ଇନେର୍ ତିନ୍‌ମେର୍ !” ହେଝାତି ଚେଲାର୍ ଇ କାତା ଖେଚାର୍ ।

ଜିସୁ ମନ୍ଦିର୍ ତାକେ ହଟାନ୍

(ମାତିଉ ୨୧:୧୨-୧୭; ଲୁକ ୧୯:୪୫-୪୮; ଜହନ୍ ୨:୧୩-୨୨)

୧୫ ତାପାଚେ ହେଝାର୍ ଜିରୁସାଲମ୍‌ତ ଖାଚାର୍, ଆରି ଜିସୁ ମନ୍ଦିର୍ ବିତ୍ତେ ହଣ୍ଡି ହେଝାର୍ ପୁଜାକିଦେଂ କଡ଼ନାକାରିଂ ପନାକାରିଂ ହପ୍‌ତେଂ ଲାଗାତାନ୍, ଆରି ଚାକାଂ ବେପ୍ରିୟାରିଂ ପାଟାଙ୍ଗ୍ ଆରି ପାଣ୍ଡୁକା ବେପ୍ରିୟାରିଂ କୁର୍‌ନି ବାହା ଉଲ୍‌ଟାୟ୍ କିତାନ୍, ୧୬ ଆରେ ମନ୍ଦିର୍ ବିତ୍ତେ ଇନେରିଂ ପା ତାଡ଼ିଆ ଇନାକା ଅଦେଂ ହିଝାତାନ୍ । ୧୭ ଆରେ ଜିସୁ ହେଝାରିଂ ହିକ୍ୟା ହିଉ ହିଉ ଇଚାନ୍, ଇଦାଂ ଲେକା ଆତାଡ଼୍‌ନା, “ମା ଇଲ୍ ଖିଜୁ ଜାତି କାଜିଂ ପାର୍ତାନା ଇଲ୍ ଇଞ୍ଜି ତାକ୍‌ପୁଟା ଆନାଡ଼, ମାତର୍ ଏପେଙ୍ଗ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଚର୍କୁ ଇଲ୍ କିତାଦେଣ୍ଡା !”

୧୮ ମୁଡ଼୍ ମାପୁହେବାକିନାକାନ୍ ଆରି ଦରମ୍ ଗୁରୁର୍ ଇଦାଂ ଖେନ୍‌ଞ୍ଜି ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଇନେସ୍ କିଜି ନାସ୍ କିନାର୍ ହେଦାଂ ଉପାୟ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍; ଇନେକିଦେଂକି ଲକୁ ହେଝାନ୍ ହିକ୍ୟାତ କାବା ଆତିଲେ ହେଝାର୍ ହେଝାନିଂ ପାଣ୍ଡା ଆଜି ମାଚାର୍ ।

୧୯ ହେ ଦିନ୍ତ ମିକା ଆତିଲେ ଜିସୁ ଆରି ଚେଲାର୍ ଗାଡ଼୍‌ଦାଂ ହସି ହାଲ୍‌ଜି ମାଚାର୍ ।

ଜିସୁ ତଗାମାତ୍ ବିସ୍ତେ ନି ସାକ୍ତି ଚର୍ଚ୍ଚାନ୍ (ମାତିଉ ୨୧:୨୦-୨୨)

୨୦ ନାଡ଼ିହିଙ୍ଗ୍ ହେ ହାଜି ହିଜି ହାନି ଖେଡ଼ାଲିଂ ହେଖାର୍ ତଗା ମାର୍ ଚିରାତାଂ ଖାଜ୍ଜି ହାଲ୍ଲଜି ମାଚାକା ହୁଡ଼ତାର୍ । ୨୧ ହେବେ ପିତର୍ ଆଗେନି କାତା ଏଡୁ କିଜି ହେଖାନିଂ ଇଚାନ୍, “ଏ ଗୁରୁ, ହୁଡ଼ା, ଏନ୍ ଇମ୍‌ଣି ତଗା ମାର୍ଦିଂ ସାଇପ୍ ହିଜି ମାଚାୟ୍ ହେଦାଂ ଖାଜ୍ଜି ହାଚାତେ ।”

୨୨ ଜିସୁ ଚେଲାରିଂ ଉତର୍ ହିତାନ୍, “ଇସ୍ପର୍ ତାକେ ପାତ୍ କିୟାଟ୍ ।” ୨୩ ☆ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହାଡ଼ପା ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ଇନେର୍ପା ଇ ମାଡ଼ିତିଂ ନିଙ୍ଗା ଆରି ହାମ୍‌ଦୁର୍ତ୍ତ ଆରଗା ଇତିସ୍ ଆରି ଜାର୍ ମାନ୍ ପାତ୍ କିତିସ୍ ଇନାକା ଇତିସ୍, ହେଦାଂ ଗିଟା ଆନାଡ଼ ଇଞ୍ଜି ପାତ୍ କିଜି, ହେଖାନ୍ କାଜିଂ ହେଦାଂ ଗିଟା ଆନାଡ଼ । ୨୪ ଲାଗିଂ, ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନା ଇନାକା ପାର୍ତାନା କିନାଦେର୍ ଆରି ଏନ୍‌ନାଦେରା, ହେ ସବୁ ଗାଟା ଆତାପ୍‌ନା ଇଞ୍ଜି ପାତ୍ କିୟାଟ୍ ହେବେନି ହେ ସବୁ ପାୟାନାଦେର୍ । ୨୫ ଆରେ, ଏପେଙ୍ଗ୍ ଏଚେଖାଡ଼ାପା ପାର୍ତାନା କିଦେଙ୍ଗ୍ ନିଙ୍ଗାଟ୍ ଜଦି ଇନେର୍ ବେରୁତ ମି ଇନାକା କାତା ମାଚିସ୍, ତା ଆତିସ୍ କେମା କିୟାଟ୍, ଇନେସ୍‌କି ମି ସାଗେନି ଆବାପା ମିଖାଙ୍ଗ୍ ପାପ୍ ସବୁ କେମା କିଦନାନ୍ ।

୨୬ ମାତର୍ ଏପେଙ୍ଗ୍ କେମା ହିଞ୍ଜିତିସ୍, ମି ସାଗେନି ନି ଆବାପା ମିଦାଙ୍ଗ୍ ବାନିୟାତାକା କେମା କିଦୁନ୍ ।

ଜିସୁତି ଆଦିକାର୍ ବିସ୍ତେ ପର୍ସନ୍ (ମାତିଉ ୨୧:୨୩-୨୭; ଲୁକ ୨୦:୧-୮)

୨୭ ଆରେ ରଗ ହେଖାର୍ ଆରି ଜିରୁସାଲମ୍‌ତ ଖାଡ଼ାର୍, ଆରି, ଜିସୁ ମନ୍ଦିର୍ ବିତ୍ରେ ବୁଲାଆନି ଖେଡ଼ାଲିଂ ମୁଡ଼୍ ମାପୁ ହେବା କିନାକାର୍, ଦରମ୍ ଗୁରୁର୍ ଆରି ପ୍ରାଚିନାର୍ ତାକେ ଖାଜି ଖେନ୍‌ବାତାର୍, ୨୮ “ଏନ୍ ଇମ୍‌ଣି ଆଦିକାର୍ତ୍ତ ଇ ସବୁ କିନାୟା ? କି ଇ ସବୁ କିଦେଙ୍ଗ୍ ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇନେର୍ ଆଦିକାର୍ ହିଡ଼ତାର୍ ?”

☆ **୧୧:୨୩** ୧୧:୨୩ ମାତିଉ ୧୭:୨୦; ୧ କରକ୍ରିୟ ୧୩:୨.

୨୯ ମାତର ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ୍, “ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ର କାତା ୱେନ୍‌ବା ଆଦ୍‌ନାଂ, ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଉତର୍ ହିଦାଟ୍, ତାଆତିସ୍ ଆନ୍ ଇମ୍‌ଣି ଆଦିକାର୍‌ତାଂ ଇ ସବୁ କିନାଙ୍ଗା, ହେଦାଂ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ୱେଚାନାଙ୍ଗ୍ । ୩୦ ଜହନ୍‌ତି ବାପ୍ତିସ୍ମିମ୍ ସାର୍ଗେତାଂ କି ମାନାୟାର୍‌ତାଂ ୱାତାଟ୍ ?” ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଉତର୍ ହିଦାଟ୍ ।

୩୧ ହେବେ ହେୱାର୍ ହାରି ବେଶ୍ ବାଟ୍ କିଦେଂ ଲାଗାତାର୍, ଜଦି ସାର୍ଗେତାଂ ଇତିସ୍, ତା ଆତିସ୍ ହେୱାନ୍ ଇଞ୍ଜନାନ୍, ତେବେ “ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନାକିଦେଂ ଜହନ୍ତି ପାଟ୍ କିୟୁଦେରା ? ୩୨ ଆରେ ମାନାୟାର୍‌ତାଂ ଇଞ୍ଜି ଇନାକା ଇନାସ୍ ?” ହେୱାର୍ ମାନାୟାତିଂ ପାଣ୍ଡା ଆଜି ମାତାର୍; ଇନାକିଦେଂକି ୱିଜାକାର୍ ଜହନ୍ତିଂ ରକାନ୍, ବେଶ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟ୍ କିନାକାନ୍ ଇଞ୍ଜି ମାନି କିଜି ମାତାର୍ । ୩୩ ଲାଗିଂ ହେୱାର୍ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଉତର୍ ହିଦାଟ୍, “ଆପେଂ ପୁନୁପ୍ ।” ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ୍ ତେବେ ଆନ୍ ଇମ୍‌ଣି ଆଦିକାର୍‌ତ ଇ ସବୁ କିନାଙ୍ଗା, ହେଦାଂ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ୱେଚ୍‌ରୁଙ୍ଗ୍ ।

୧୨

ଅଙ୍ଗୁର୍ ବାଡ୍‌ଦ ଆରି ବାଗ୍‌କିନି କାମ୍‌ଲିୟାର୍‌ନି କାତା

(ମାତିଉ ୨୧:୩୩-୪୬; ଲୁକ ୨୦:୯-୧୯)

୧ ଇଦାଂ ପାଚେ ହେୱାନ୍ ହେୱାରିଂ ଉତର୍‌ମୁଡ୍ ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍ । “ରକାନ୍ ର ଅଙ୍ଗୁର୍ ବାଡ୍ କିଜି ତା ଚାରିବେଶ୍‌ତାଂ ବାଡ୍ ତ୍‌ଚ୍‌ଚାନ୍ ଆରି ଅଙ୍ଗୁର୍‌କୁଣ୍ଡି କାଟ୍ କାନାକାର୍ ମାତା ରଚାନ୍, ଆରେ କାମାୟ୍ କିନାକାରିଂ ହେ ବାଡ୍ ବାଗ୍‌ରେ ହିଜି ରାଜି ହତାନ୍ । ୨ ପାଚେ କାମାୟ୍ କିନାକାର୍‌ତାଂ ଅଙ୍ଗୁର୍ ବାଡ୍‌ନି ପାଡ୍ ପାୟା ଆଦେଂ ଇଞ୍ଜି ହେୱାନ୍ ର ଆଡ୍‌ଏନିଂ ସମାନ୍ ୱେଡ୍‌ଲିଂ ହେୱାର୍ ତାକେ ପକ୍‌ତାନ୍ । ୩ ମାତର୍ ହେୱାର୍ ହେୱାନିଂ ଆଜି ଗ୍ରାକ୍‌ତାର୍ ଆରି ୱାଚା କେଇଦାଂ ପକ୍ତାର୍ । ୪ ହେୱାନ୍ ଆରି ରକାନିଂ ଆଡ୍‌ୟାଂ ପକ୍‌ତାନ୍; ହେୱାର୍ ହେୱାନ୍ତି ପା କାପ୍‌ଡା ପାଟ୍‌ତାର୍ ଆରି ହେୱାନିଂ ହିନସ୍ତା କିତାର୍ । ୫ ହେୱାନ୍ ଆରେ ରକାନିଂ ପକ୍‌ତାନ୍; ହେୱାର୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ପା ଟୁଟାର୍ । ହେବେ ହେୱାନ୍ ଆରେ ହେନିତିଂ ପକ୍‌ତାନ୍; ହେୱାର୍ ତାଙ୍ଗ୍ ପା କେତେକ୍ ଜାଣ୍ଡିଂ ହେୱାର୍ ଗ୍ରାକ୍‌ତାର୍ ଆରେ କେତେକ୍ ଜାଣ୍ଡିଂ ଟୁଟାର୍ । ୬ ତା କଚଶ୍‌ତ

ରକାନ୍ ମାତର ମାଚାନ୍, ହେୱାନ୍ ତା ୱାରିନି ମାଜି । ନା ମାଜିଂ ହେୱାର ମାନିକିନାର, ଇଦାଂ ଇଞ୍ଜି ହେୱାନ୍ ହାରିହାରା ହେୱାନିଂ ହେୱାର ତାକେ ପକ୍ତାନ୍ ।” ୭ ମାତର ହେ କୁଲିୟାର ହେୱାର ହେୱାର ବେଶକିବା ଆତାର ଇଞ୍ଜାନ୍ତ ମୁଣିକା କାଡ଼ଦେ, ୱାଡୁ, ଇଞ୍ଜାନିଂ ଅହ୍ନାସ୍; ତା ଆତିସ୍ ମାଦାଂ ଆଦିକାର ଆନାଡ଼ ! 「 ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେୱାର ତାଲେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ତି ଅସ୍ତାର ଆରି ଅଙ୍ଗୁର ବାଡ଼୍ ବାରତ ତୁହିତାର ।

୯ “ହେବେ ଅଙ୍ଗୁର ବାଡ଼ନି ହାଉକାର ଇନାକା ଇନାନ୍ ?” ହେୱାନ୍ ୱାଜି କୁଲିୟାରିଂ ଟାଣତେ ଅହ୍ନାନ୍ ଆରି ବିନ୍ ଲଗାଂ ଅଙ୍ଗୁର ବାଡ଼୍ ହିନାନ୍ । ୧୦ ଏପେଙ୍ଗ୍ କି ଦରମ୍ ସାସ୍ତର

“ଇ ବଚନ୍ ପା ପଡ଼ି କିଞ୍ଜାତାଦେଣ୍ଡା, ଇଲ୍ ରଚନାକାର ଇମ୍ଣି କାଲ୍ଦିଂ ମୁନା କିତାର, ହେଦାଂ କନାନି ମୁଡ଼କାଲ୍ ଆତାଡ଼ ।

୧୧ ମାପୁତାଂ ଇଦାଂ ଆତାଡ଼, ଆରି ହେଦାଂ ମା କାଣ୍ଡକାଂ କାବା ଆନାକା ?”

୧୨ ଇବେଣ୍ଡାଂ ଜିହୁଦିର ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ତେଙ୍ଗ୍ ହାତୁର କିତାର, ମାତର ହେୱାର ମାନାୟତିଂ ପାଣ୍ଡା ଆତାର; ଇନାକିଦେଂକି ହେୱାନ୍ ହେ ଉତରମୁଡ଼୍ ହେୱାରିଂ ଇଚ୍ଚକାଡ଼୍ କିଜି ଇଞ୍ଜି ମାଚାନ୍ ଇଞ୍ଜି ହେୱାର ବୁଜାଆତାର, ଆରେ ହେୱାର ହେୱାନିଂ ପିସ୍ସି ହାଚାର ।

ଜିହୁଦିର ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ତକ୍ତାତ ହେଜି କିଦେଙ୍ଗ୍ ଚାଲାକି
(ମାତିଉ ୨୨:୧୫-୨୨; ଲୁକ ୨୦:୨୦-୨୬)

୧୩ ପାଚେ ହେୱାନ୍ କାତାନି ଗାଣ୍ଡୁ ୱେନ୍‌ଞ୍ଜି ଆସ୍ତେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ହେୱାର ପାରୁସିର ଆରେ ହେରଦିୟା ଦାଡ଼ନି ମାନାୟାର ବିତ୍ତେ କେତେକ୍ ଜାଣ୍ଡିଂ ହେୱାନ୍ ଲାଗାଂ ପଲ୍ଲାର । ୧୪ ହେୱାର ୱାଜି ହେୱାନିଂ ଇଚାର, “ଏ ଗୁରୁ ଆପେଂ ପୁନାପ, ଏନ୍ ହାଡ଼ପା ସଡ଼ ଆରି ଇନେରିଂ ପାଣ୍ଡା ଆଉୟ୍, ଇନାକିଦେଂକି ଏନ୍ ମାନାୟତି ମୁକ୍‌ମେଟ୍ ହୁଡ଼ୟ୍ ମାତର ହାଡ଼ପା ରଚେ ଇସ୍ପରତିଂ ହାଜି ହିକ୍ୟାହିନାୟ୍ । ମାଲେଙ୍ଗ୍ ୱେଚ୍‌ଚା କାଲସର ରାଜାଙ୍ଗ୍ ସିସ୍ତୁ ହିନି ବିଦି କି ଆକାୟ୍ ?”

୧୫ ଆସେଙ୍ଗ୍ ହିନାସ୍ କି ଆକାୟ୍ ? “ମାତର ହେୱାନ୍ ହେୱାରତି କୁର୍ ପୁଞ୍ଜି ହେୱାରିଂ ଇଚାନ୍, ଇନେକିଦେଂ ନାଲେଙ୍ଗ୍ ପରିକ୍ୟା କିଦ୍‌ନାଦେରା ? ର ଟାକା ନା ଲାଗାୟ୍ ତାଡୁ, ଆନ୍ ହେଦାଂ ହୁଡ଼ନାଂ ।”

୧୭ ହେବେ ହେୱାର ଅଦନି ତାହିୱାତାର । ଜିସୁ ହେୱାରିଂ
 ୱେନ୍‌ବାତାନ, “ଇ ପୁଡ଼ତା ଆରି ତର୍ ଇନେରତି ?” ହେୱାର୍
 ହେୱାନିଂ ଇଚାର୍, “କାଇସର୍‌ତି ।”

୧୮ ହେବେ ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ, “କାଇସର୍‌ତି ଇନାକା, ହେଦାଂ
 ରମିୟ ରାଜାଜ୍ ହିୟାଟ୍ ଆରେ ଇସ୍‌ବର୍‌ତିଂ ଇନାକା ହେଦାଂ ଇସ୍‌ବର୍‌ତିଂ
 ହିୟାଟ୍ ।” ହେବେ ହେୱାର୍ ହେୱାନି କାତାତ କାବା ଆତାର୍ ।

ହାତିପାଚେ ନିଙ୍ଗନି ବିସ୍ତେ ପରସନ

(ମାତିଉ ୨୨:୨୩-୩୩; ଲୁକ ୨୦:୨୭-୪୦)

୧୯ ଇଦାଂ ପାଚେ ଆରେ ନିଙ୍ଗନାକା ମୁନା କିତାର୍ ସାଦୁକିର୍ ହେୱାନି
 ଲାଗାଂ ୱାଜି ୱେନ୍‌ବେଦେଂ ଲାଗାତାର୍, ୧୯ “ଏ ଗୁରୁ, ମସା ମାକାଜିଂ
 ଲେକିକିତାନ୍ନା ଜେ, ଜଦି ଇନେର୍ ଲକୁ ନି ଟଣ୍ଡେନ୍ ହାତିସ୍, ଆରି
 ତା ଡକ୍‌ହୁ ଜିବୁନ୍ତ ମାତିସ୍, ଆରେ ତାଦାଜ୍ ଇନାକାପା ହିମ୍‌ଶାୱାକ୍‌ଡା
 ହିଲ୍‌ଝିତିସ୍, ତା ଆତିସ୍ ତା ଟଣ୍ଡେନ୍ ତା ଡକ୍‌ହୁ ଇଡ଼ଜି ତା ଟଣ୍ଡେନ୍
 କାଜିଂ ହିମ୍‌ଶାୱାକ୍‌ଡା ଉର୍‌ଜାଣ୍ କିନାନ୍ ।” ୨୦ ହୁଡ଼ାଟ୍, ସାଡ଼ ବାୟ୍
 ଟଣ୍ଡାର୍ ମାଚାର୍; ଗାଜାକାନ୍ ର ଡକ୍‌ଜି ଇଟ୍‌ତାନ୍ ଆରି ହିମ୍‌ଶାୱାକ୍‌ଡା
 ଆୱାଦାଂ ହାତାନ୍; ୨୧ ପାଚେ ଆରେ ରକାନ୍ ତାଙ୍ଗେଜ୍ ଇଡ଼ଜିପା
 ହିମ୍‌ଶାୱାକ୍‌ଡା ଆୱାଦାଂ ହାତାନ୍ । ଆରେ ରକାନ୍‌ପା ହେ ଲାକେନେ
 ଆଜି ହାତାନ୍, ୨୨ ଆରେ, ସାଡ଼ଜାଣ୍ ଜାକ ହିମ୍‌ଶାୱାକ୍‌ଡା ଆୱାଦାଂ
 ହାତାର୍; ହାରିହାରା ହେ କଗଲେ ପା ହାତାଡ଼ । ୨୩ ହାଜି ଆରେ
 ନିନି ୱେଡ଼ାଲିଂ ଏଚେକାଡ଼୍‌ଦ ହେୱାର୍ ନିଙ୍ଗନାର୍, ହେ ଏଚେକାଡ଼୍‌ଦ
 ହେୱାର୍ ବିତ୍ତେ ହେଦେଲ୍ ଇନେର୍ ଡକ୍‌ଜି ଆନାଡ଼ ? ସାଡ଼ ଜାଣ୍ ଜାକ୍
 ହେଦେଲିଂ ବିବା କିଜି ମାଚାର୍ ।

୨୪ ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ, “ଏପେଜ୍ ଦରମ୍ ସାସ୍‌ବର୍, ଆରେ ଇସ୍‌ବର୍
 ସାଲ୍‌ଜି ପୁନ୍‌ୱାଦାଂ କି ବାନ୍‌ସା ହାଜିଦିଂ ହାନାଦେରା । ୨୫ ଜିସୁ ହାତାକାର୍
 ବିତ୍ତେ ଆରେ ନିଙ୍ଗତି ପାଚେ ମାନାୟ୍ ବିବା କିଡ଼ର୍ କି ଇନେରିଂ
 ବିବାଆଦେଂ ହିଡ଼ର୍ । ମାଚର୍ ସାର୍‌ଗେନି ଦୁଡ଼ ଲାକେ ମାନଗାନାର୍ ।
 ୨୬ ମାଚର୍ ହାତାକାର୍ ଜେ ନିଙ୍ଗନାର୍, ହେ ବିସ୍ତେ ଏପେଜ୍ କି ମସାତି
 ସାସ୍‌ବର୍‌ତ ବୁଚାନି ବୁଜାଆନି କାତା ପଡ଼ି କିୱାତାଦେଣ୍ଟା ଜେ, ଇସ୍‌ବର୍
 ଇନେସ୍ ହେୱାନିଂ ଇଚାନ ଆପେଂ ଅବ୍ରାହାମ୍‌ତି ଇସ୍‌ବର୍, ଇସ୍‌ହାକ୍‌ତି

ଇସ୍ଵର ଆରି ଜାକୁବ୍ତି ଇସ୍ଵର ? ୨୭ ହେୱାନ ହାତି ଲଗାରତି ଇସ୍ଵର ଆକାୟ୍ ମାତର୍, ଜିତାକାତ । ଏପେଙ୍ଗ୍ ବେସିବୁଜା ଆଉଦେରା !”

ମୁଡ୍ ବଲ୍

(ମାତିଉ ୨୨:୩୪-୪୦; ଲୁକ ୧୦:୨୫-୨୮)

୨୮ ହେ ଏତେକାଡ୍ ଦରମ୍ ଗୁରୁର୍ ବିତ୍ତେ ରକାନ ଲାଗେ ୱାଜି ହେୱାର୍ କାତାବାର୍ତା ୱେନଞ୍ଜି ଜିସୁ ଆରି ସାଦୁକିରି ହାଦ୍ ଉତର୍ ହିତାନ୍ନା, ଇଦାଂ ପୁଞ୍ଜି ହେୱାନିଂ ୱେନବାତାନ, “ଝିଜୁ ବଲ୍ ବିତ୍ତେ ଇନାବାନି ବଲ୍ ମୁଡ୍ ?”

୨୯ ଜିସୁ ଉତର୍ ହିତାନ, ମୁଡ୍ ବଲ୍ ଇଦାଂ, “ଏ ଇସ୍ରାଏଲ୍, ୱେନା, ମାପୁ ମାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇସ୍ଵର ରକାନ ମାତର୍ ଇସ୍ଵର ଆନାନ,* ୩୦ ଆରେ, ଏପେଙ୍ଗ୍ ମି ଝିଜୁ ୱାସ୍ମି, ଝିଜୁ ପାରାଣ, ଝିଜୁ ମାନ, ଆରି ମାନ ଝିଜୁ ସାକ୍ତି ହିଜି ମାପୁ ଜାର୍ ଇସ୍ଵରତିଂ ଜିଉ ନଝାଟ୍ । ୩୧ ଆରେ ରଞ୍ଜାଙ୍ଗ୍ ଇଦାଂ, ଏନ୍ ନି ପାଡ୍ ହା ଇଞ୍ଜି ଲଗାଂ ନି ୱାସ୍ମିଲାକେ ଜିଉ ନଝାଟ୍ । ଇ ବଲ୍ତିଂ ଆଦିକ୍ ଆରି ଇନାକାପା ସିଗ୍ ବଲ୍ ହିଲୁଡ୍ ।”

୩୨ ହେବେ ହେ ଦରମ୍ ଗୁରୁର୍ ହେୱାନିଂ ଇଗାନ, “ଏ ଗୁରୁ, ହେଦାଂ ହାଡ୍ ପା, ହେୱାନ ଜେ ରଞ୍ଜାଙ୍ଗ୍ ଆରି ହେୱାନ ୱାତିସ୍ ଆରି ଇନେର୍ ଆକାୟ୍, ଇଦାଂ ଏନ୍ ହାଡ୍ ପା ରତେ ଇଚାଇନା । ୩୩ ଆରେ, ଝିଜୁ ୱାସ୍ମି, ଝିଜୁ ବୁଦି ଆରି ଝିଜୁ ସାକ୍ତି ହିଜି ହେୱାନିଂ ଜିଉ ନଝାଟ୍, ଆରି ପାଡ୍ ହା ଇଞ୍ଜି ଲଗାଂ ଜାର୍ ଜିବୁନ୍ ଲାକେ ଜିଉନନାକା ଝିଜୁ ଗାର୍ଣି ଆରି ପୁଜାତିଙ୍ଗ୍ ଗାଜାଟି ।”

୩୪ ହେୱାନ ବୁଦି ଲାହାଙ୍ଗ୍ ଉତର୍ ହିଜି ମାନାକା ପୁଞ୍ଜି ଜିସୁ ହେୱାନିଂ ଇଗାନ, “ଇସ୍ଵର ରାଜିତାଂ ଏନ୍ ଦେହା ଆକାୟ୍ । ଇଦାଂ ପାତେ ଇନେନ୍ ହେୱାନିଂ ଆରେ ଇମ୍ଣି ପର୍ସନ୍ ୱେନବେଦେଂ ସାସ୍ କିଝାଟାର୍ ।”

କ୍ରିଷ୍ଟ ଦାଉଦ୍ତି ମାଜି

(ମାତିଉ ୨୨:୪୧-୪୬; ଲୁକ ୨୦:୪୧-୪୪)

* ୧୨:୨୯ ୧୨:୨୯ ମା ମାପୁ ଇସ୍ଵର କେବଲ୍ ମାପୁ ଆନାନ; ନଲେ ମାପୁ ମା ଇସ୍ଵର, ମାପୁ କେବଲ୍ ।

୩୫ ମାତର ଜିସୁ ମନ୍ଦିରତ ହିକ୍‌ୟା କିଜି ମାନି ସମୁତ ଖେନ୍‌ବାତାର,
 “କ୍ରିସ୍ଟୁ ଜେ, ଦାଉଦ୍ ମାଜି, ଇଦାଂ ଦରମ୍ ଗୁରୁର ଇନେସ୍ ଇନାର୍ ?
 ୩୬ ନିଜେ ନେ ଦାଉଦ୍ ପୁଇପୁୟା ଜିବୁତ୍ରାଂ ବାରତି ଆଜି ଇଞ୍ଜି ମାଚାନ,
 ମାପୁ ନା ମାପୁତିଂ ଇଚାନ,
 ଆପେଂ ଜେ ନି ସାତୁରିଂ ନି ପାନା ତାରେନ୍ ଇଡ଼଼ାତାପ୍‌ନା,
 ହେ ପାତେକ୍ ନା ବୁଜ୍‌ଣିପାଡ଼କା କୁଚି ମାନାର୍ ।”
 ୩୭ ନିଜେନେ ଦାଉଦ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁଙ୍କ୍ ମାପୁ ଇଞ୍ଜି ଇନାନ; “ଲାଗିଂ ଇସ୍‌ବର୍
 ବାଟିକିତି ରାକ୍ୟାକାରିୟା କ୍ରିସ୍ଟୁ ଇନେସ୍ ବାରତି ମାଜି ଆନାନ ?”

ଦର୍ମ ଗୁରୁର ବିସ୍ତେ ଜିସୁତି ଖେଚ୍‌ନାକା
 (ମାତିଉ ୨୩:୧-୩୬; ଲୁକ ୨୦:୪୫-୪୭)

୩୮ ଓଜାକାର୍ ମାନାୟାର୍ ଖାରିତାଂ ହେଖାନ୍ ବେରଣ୍ ଖେନ୍‌ଞ୍ଜି
 ମାଚାର୍ । ଆରେ, ହେଖାନ୍ ଜାରତି ହିକ୍ୟା ବିତ୍ରେ ଇଚାନ, “ଦରମ୍
 ସାସ୍‌ବରତାଂ ଜାଗ୍ରତ୍ !” ହେଖାର୍ ତେକ୍‌ମା ଆଜି ଆପିଂସ୍ ବୁଲ୍‌ମା ଆନି
 କାଜିଂ, ଆରେ ଆର୍ ବାଜାର୍‌ତ, ଜଖାର୍ ପାୟା ଆଦେଂ । ୩୯ “କୁଚ୍‌ମ୍
 ଇଞ୍ଜି ଗାଜା ବାହା ଆରି ବଜିତ ଗାଜା ବାହା ପାୟା ଆଦେଂ ଖାର୍‌ୟା
 ଆନାର୍; ୪୦ ହେଖାର୍ ରାଣ୍ଡିକାଂ ଇଲ୍ ଓଜେ ନସ୍ କିତାର୍ ଆରି ଚକାୟ୍
 କିଜି ଲାମା ପାର୍ତାନା କିନାର୍; ହେଖାର୍ ତାଣ୍ଡି ପାୟା ଆନାର୍ !”

ର ରାଣ୍ଡି ଆୟାତି ଦାନ
 (ଲୁକ ୨୧:୧-୪)

୪୧ ପାଚେ ହେ ଗାଦ୍ୟା ଇଲ୍ ମୁମ୍‌ଦ କୁଚି ଲକାର୍ ଇନେସ୍
 ଟାକାଂ ରୁଣ୍ଡାଈକିତାର୍, ହେଦାଂ ହୁଡ଼୍‌ଜି ମାଚାନ । ଏଚେକାଡ଼୍‌ଦ ହେନି
 ମାନାୟାର୍ ମାଜାନିଂ ହେବେ ବେସି ଇଡ଼ିତାର୍; ୪୨ ଆରି, ରଞ୍ଜେଲ୍
 ଅକିଡ଼ି ରାଣ୍ଡି ରି ଟାକା ତାବୁଙ୍କ୍ ହେବେ ରାଡ଼ିତାଡ଼ । ୪୩ ହେବେଣ୍ଡାଂ
 ଜିସୁ ନିଜତି ତେଲ୍‌ାରିଂ ଲାଗେ କୁକ୍‌ତି ଇଚାନ, “ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍କ୍ ହାଡ଼୍‌ପା
 ଇଞ୍ଜିନାକ୍‌ମା, ଟାକାଂ ପେଡ଼ି ଇଡ଼ିମାନି ଓଜାକାର୍ ତାକେଣ୍ଡାଂ, ଇ
 ଅକିଡ଼ି ରାଣ୍ଡି ବେସି ଇଡ଼ିତାଡ଼ ନା । ୪୪ ଇନାକିଦେଂକି ଓଜାକାର୍
 ନିଜେ ନିଜେତି ବେସି ଦାନତ ଅଲପ୍ ଅଲପ୍ ଦାନ ଇଡ଼ିତାର୍, ମାତର୍
 ଇଦେଲ୍ ନିଜେତି ଇନାକା ହିଲ୍‌ଖାଦାଂ ନିଜେତି ଜିବୁନ୍ ବାଚାୟ୍
 କିଦେଙ୍କ୍ ହେଦେଲ୍‌ତି ଇନାକା ମାଚାଡ଼, ହେ ଓଜେ ରାଡ଼ିତାଡ଼ ।”

୧୩

ମନ୍ଦିର ବାଡ଼ହାଆନି ବିସ୍ତେ

(ମାତିଉ ୨୪:୧-୨; ଲୁକ ୨୧:୫-୬)

୧ ଜିସୁ ମନ୍ଦିର ତାଙ୍କ ହସି ହାନି ଖେଡ଼ାଲି ତା ଚେଲାଟି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗି ରକାନ ହେଝାନିଂ ଇଚାନ, “ଏ ଗୁରୁ, ହୁଡ଼ା; ଇନେସ୍ ଗାଜା ଗାଜା କାଲ୍‌କୁ ଆରି ଏଚେକ୍ ହଲ୍‌ନି ଇଲ୍ !”

୨ ହେବେ ଜିସୁ ହେଝାନିଂ ଇଚାନ, “ଏନ୍ ଇନାକା ଇ ଝିଜୁ ଇଲ୍ ହୁଡ଼ନାୟା ? ର କାଲ୍ ବିନ୍ କାଲ୍ ଜପି ମାନୁଡ଼, ଝିଜୁ ଦୁଡ଼ି ମାସନାଡ଼ ।”

ଜିସୁ ଜୁଗସେସ୍ ବିସ୍ତେ ଝେଚ୍‌ଚାନ

(ମାତିଉ ୨୪:୩-୧୪; ଲୁକ ୨୧:୭-୧୯)

୩ ପାଚେ ଜିସୁ ଜିଡ଼ମାଡ଼ି ଜପି ମନ୍ଦିର ହାଣକୁ କୁଚିଲେ ପିତର, ଜାକୁବ୍, ଜହନ୍ ଆରି ଆହିୟ ହେଝାନିଂ କାଲେତାଂ ଝେନ୍‌ବେଦେଂ ଲାଗାତାର, ଇ ସବୁ ଇନାଝାଡ଼ାଂ ଗିଟା ଆନାଡ଼, ୪ “ଇମ୍‌ଣି ସମୁଦ ଇ ସବୁ ଗିଟା ଆନାଡ଼, ହେ ସମୁନି ଦିନ୍ ଚିନ୍ ଇନାକା, ହେଦାଂ ମାଙ୍ଗେଙ୍ଗି ଝେଚ୍‌ଚା ।”

୫ ହେବେତାଂ ଜିସୁ ହେଝାରିଂ ଝେଚ୍‌ଚେଙ୍ଗି ଲାଗାତାନ, “ଜାଗ୍ରତ୍, ଇନେସ୍ ଇନେର୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗି ବାମ୍‌ଣ୍ଡାୟ କିଦମେର୍ ।” ୬ ଆଦିକ୍ ମାନାୟାର୍ ନା ତରଦ ଝାଜି, “ଆନ୍ କ୍ରିସ୍ଟ୍ ! ଇଞ୍ଜି ହେଝାନ୍ ଇଞ୍ଜି ଚାକ୍ରାୟ କିଦନାର୍ । ୭ ଲାଗାୟ ଜୁଜନି ସବଦ୍ କି ଦେହାନି ଜୁଜନି କାବୁର୍ ଝେନ୍‌ଞ୍ଜି ଏପେଙ୍ଗି ପାଣ୍ଡାଆମାଟ୍ । ଏଲେଙ୍ଗି କେତେକ୍ ଗର୍‌ଣା ହାଡ଼ପା ଗିଟାନାଡ଼ । ମାତର୍ ଇଦାଂନି ଅରଡ଼ ଆକାୟ ଜେ ଝିଜନି ଦିନ୍ ଇକାଝାତାଡ଼ । ୮ ମାତର୍ ଜାତି ବିରୁଡ଼ତ ଜାତି ଆରି ରାଜି ବିରୁଡ଼ତ ରାଜି ନିଙ୍ଗନାଡ଼, ଆରେ ବାହା ବାହାତ ମେଦନି ଦାଲ୍‌କା ଆନାଡ଼ ଆରି କାତାର୍ ଆର୍ନାଡ଼, ଇ ସବୁ ଆରମ୍‌ନି ମୁଡ଼ଦାକା ।”

୯ *ମାତର୍ “ଏପେଙ୍ଗି ଜାର୍ ଜାର୍ ବିସ୍ତେ ଜାଗ୍ରତ୍ ଆଜି ମାନାଟ୍, ମାନାୟାର୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗି ବିଚାଣ୍ଡା ବାହାତ ହେଲ୍‌ୟ କିଦନାର୍, ଆରି ଏପେଙ୍ଗି କୁଚୁମ୍ ଇଞ୍ଜି ଗ୍ରାକ୍‌ୟା ଆନାଦେର୍, ଆରି ନା କାଜିଂ ରାଜି ଚାଲ୍‌ୟ କିନାକାନ୍ ଆରି ରାଜାର୍ ଲାଗେ ହେଝାର୍ କାଜିଂ ସାକି ହିଦେଂ

☆ ୧୩:୯ ୧୩:୯ ମାତିଉ ୧୦:୧୭-୨୦; ଲୁକ ୧୨:୧୧,୧୨.

କାଜିଂ ନିଲି କିଦନାର୍ । ୧୦ ଆରେ, ପର୍ତ୍ତୁମ୍ ସବୁ ଜାତି ତାକେ ଇସ୍ପରତି ନେକ୍ରିକାରୁର ସୁଣାୟ୍ କିୟା ଆନାଡ୍ । ୧୧ ଇଦାଂ କାଜିଂ ଏଚେକାଡ୍‌ଦ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଲକୁ ଆସ୍ତି ହେଲ୍ଲାଇୟ୍ କିଦନାର୍, ହେ କାଡ୍‌ଦ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନାକା ଇନାଦେର୍, ହେ ବିସ୍ତେ ଆଗେନେ ଚିନ୍ତାକିମାଟ୍, ମାତର୍ ହେ ଝେଡ୍‌ଡାଲିଂ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇନାକା ହିଦ୍ୟାଆନାଡ୍ ହେଦାଂ ଇନାଟ୍, ଇନାକିଦେଂକି ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନାକାଦେର୍ ଆକାୟ୍ ମାତର୍ ପୁଇପୁୟା ଜିବୁନ୍ ଇନାକାନ୍ ମାନାନ୍ । ୧୨ ଟଣ୍ଡେନ୍ ଟଣ୍ଡେନ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଆରି ଆବା ମାଜି ହାକି ବାହାତ ହେଲ୍ଲାଇୟ୍ କିତାର୍ ଆରେ ହିମ୍‌ଣାଙ୍ଗ୍ ଆବା ଆୟାକାଂ ବିରୁଡ୍‌ତ ନିଙ୍ଗ୍‌ଜି ଅହନାର୍ । ୧୩ ✨ଆରେ, ଏପେଙ୍ଗ୍ ନା ପାରେଝାତି କାଜିଂ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଝିଜାକାର୍‌ତାଂ ଗିଣ୍‌କିୟା ଆନାଦେର୍, ମତର୍ ଇନେର୍ ହାରିହାବା ପାତେକ୍ ସାସ୍ ଆଜି ମାନାନ୍ ହେଝାନ୍ ସାଗେ ମୁଲ୍ଲି ପାୟା ଆନାନ୍ ।”

ଜିସୁ ନାସ୍‌କିନି ବାନ୍ୟା ଗାତ୍ରା ବିସ୍ତେ ଇଚାନ୍
(ମାତିଡ ୨୪:୧୫-୨୮; ଲୁକ ୨୧:୨୦-୨୪)

୧୪ ମାତର୍ “ଏପେଙ୍ଗ୍ ହେ ନାସ୍‌କିନି ଗିଣ୍ ଜିନିସ୍‌ତିଂ, ଇମେ ତାକେ ମାନ୍‌ଝି କାତା ଲଡା,” ହେବେ ମାନାକା ହୁଡ୍‌ନାଦେର୍ ପଡ୍‌କିନାକାର୍ ବୁଜାଆଏର୍, ଏଚେକାଡ୍‌ଦ ଇମ୍‌ଣାକାର୍ ଜିହୁଦା ରାଜିତ ମାନାର୍, ହେଝାର୍ ମାଡ୍‌ତିତ ହନ୍‌ଚି ହାଲେର୍; ୧୫ ✨ଇନେର୍ ଜେଗନ୍ ଜପି ମାତିସ୍, ତାରେନ୍ ଝାମେନ୍ ଆରି ଇଲ୍ ବିତ୍ତେ ଇନାକାପା ତାକେଦେଂ ହାଲ୍‌ମେନ୍; ୧୬ ଆରେ ଇନେର୍ କାମାୟ୍ ବାହାତ ମାତିସ୍, ହେଝାନ୍ ତା ହେୟା ଅଦେଂ ଉଲ୍‌ଚି ଝାମେନ୍ । ୧୭ ହେଝାଡାଂ ଇନେର୍ ଏସ୍ ପିସ୍ତାକା ଆରି ମାୟ୍ ଉଚ୍‌ନି ଆୟା, ଅୟ୍ ହେଝେକ୍ କସ୍‌ନିକିକ୍ ! ୧୮ ମାତର୍ ଇଦାଂ ଇନେସ୍ ପିନି ମାସ୍‌ତ ଆମେଡ୍, ହେଦାଂ କାଜିଂ ଇସ୍ପରତାକେ ପାର୍ତ୍ତାନା କିୟାଟ୍ । ୧୯ ✨ଇନାକିଦେଂକି ହେଝାଡାଂ ଇ ଲାକେ କସ୍‌ଗିଟା ଆଦନାଡ୍ ଜେ, ମାପୁ କିତି ଉବ୍‌ଜାଣ୍ ଆରାମ୍ ତାଙ୍ଗ୍ ନେଜେଙ୍ଗ୍ ପାତେକ୍ ହେ ଲାକେ ଗିଟା ଆଝାତାଡ୍‌ନା, ଆରି ଇନାଝାଡାଂପା ଗିଟାଆଦୁଡ୍ । ୨୦ ଆରେ, ମାପୁ ହେ ସମ୍‌ଦିଙ୍ଗ୍ ଉଣା କିଝାଦାଂ ମାତିସ୍, ତେବେ ଇମ୍‌ଣି ପୁଡ୍ ପା ମୁଲ୍ଲି ପାୟା ଆଝାତାମା;

✨ ୧୩:୧୩ ୧୩:୧୩ ମାତିଡ ୧୦:୨୨. ✨ ୧୩:୧୫ ୧୩:୧୫ ଲୁକ ୧୭:୩୧. ✨ ୧୩:୧୯ ୧୩:୧୯ ହଡ୍‌ତି ୭:୧୪.

ମାତର ହେୱାନ ଇନେରିଂ ବାଟି କିନାନା, ହେ ବାଟିକିତି ଲଗାଂ ସମୁଦଣା କିତାନନ୍ନା ।

୨୧ ହେ ଏତେକାଡ଼ଦ ହୁଡ଼ାଟ୍, କ୍ରିସ୍ଟ ଇବେ ! ଆଞ୍ଜିତିସ୍ “ହୁଡ଼ାଟ୍, ହେବେ ! ଇନେର୍ ଜଦି ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଏଲେଙ୍ଗ୍ ଇନ୍ରିସ୍ ତେବେ ହେଦାଂ ପାତର୍ କିମାଟ୍ । ୨୨ ଚାକ୍ରାୟ୍ କ୍ରିସ୍ଟର ଆରି ଚାକ୍ରାୟ୍ ବେଣ୍ବାକ୍‌ଶାୟ୍‌କିନାକାର୍ ଏଲେଙ୍ଗ୍ ଚିନ୍ ଆରି କାବାନି କାମାୟ୍ ଚର୍ଚାନାର୍, ଇନେର୍ ଜଦି ଆତିସ୍, ଲାଗିଂ ବାଟିକିତି ଲଗାଂ ବାମ୍‌ଶ୍ରାୟ୍ କିତାର୍ । ୨୩ ମାତର ଏପେଙ୍ଗ୍ ଜାଲ୍‌ଦି ଆଜି ମାନାଟ୍; ଆନ୍ ପୁର୍ବେତାଂ ଇ ବିସ୍ତ୍ରେ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଖେଡ଼ଚାତାଂ ।”

ମାନାୟ୍ ମାଜି ଆରେ ରଗ ଖାନାକା

(ମାତିଉ ୨୪:୨୯-୩୧; ଲୁକ ୨୧:୧୫-୨୮)

୨୪ ☆ “ମାତର ହେୱାଡ଼ାଂ ହେ ଦୁକ୍ ପାଚେ

ଖେଡ଼ା ମାଜ୍‌ଗା ଆନାଡ଼ ଆରି

ଲେଞ୍ଜି ଅଜଡ଼ ହିଉଡ଼ ।

୨୫ ☆ ପାଚେ ହୁକାଙ୍ଗ୍ ବାଦାଡ଼ତାଂ ଆରଦେଂ ଲାଗିନିକ୍ ଆରି ବାଦାଡ଼ନି ସାକ୍ତି ଖିଜୁ ତ୍ରିଗିଜି ହାନିକ୍ । ୨୬ ☆ ହେୱାଡ଼ାଂ ମାନାୟ୍ ମାଜି ବାଦାଡ଼ତ ଜବର୍ ସାକ୍ତି ଆରି ପାଶ୍‌ହୁକେ ବାଦାଡ଼ତ ଖାନାକା ହୁଡ଼ନାର୍ । ୨୭ ତା ବାଟିକିତି ମାନାୟାରିଂ ପୁତର୍ ନି ର ହାଦିତାଂ ବିନ୍ ହାଦି ପାତେକ୍ ଦାସ୍‌ସି ରୁଶ୍ରାୟ୍ କିନି କାଜିଂ ହେୱାନ୍ ତା ସାଗେନି ଦୁଡ଼କୁକାଂ ଚାର୍‌ବେଣ୍ଡାଂ ପକ୍‌ତାନ ।”

ତଗାମାର୍‌ନି ହିକ୍ୟା

(ମାତିଉ ୨୪:୩୨-୩୫; ଲୁକ ୨୧:୨୯-୩୩)

୨୮ “ତଗା ମାର୍‌ଦିଂ ଉତର୍‌ମୁଡ଼ ହିକ୍ୟା କିୟାଟ୍, ଏତେକାଡ଼ଦ ହେ କେନ୍ଦାଂ ଆକିଂ ଗିଲ୍‌ନିଂ, ହେ ଏତେକାଡ଼ଦ ଜେଟ୍ କାଡ଼ ଲାଗାଂ ଏକା ଖାତାତେ ଇଞ୍ଜି ଏପେଙ୍ଗ୍ ପୁଞ୍ଜି ମାନାଟ୍; ୨୯ ହେ ଲାକେ ଏପେଙ୍ଗ୍‌ପା ଇ ସବୁ ଗଟ୍‌ଶା ହୁଡ଼ତିସ୍ ହେୱାନ୍ ଦୁଖେର୍ ଲାଗେ ଆତାତେ ଇଞ୍ଜି ପୁନାଟ୍ ।* ୩୦ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହାଡ଼ପା ଇଞ୍ଜିନାଙ୍ଗା, ଇ ସବୁ ଗିଟାଞ୍ଜି ପାତେକ୍

☆ **୧୩:୨୪** ୧୩:୨୪ ହଡ଼ତି ୭:୧୨. ☆ **୧୩:୨୫** ୧୩:୨୫ ହଡ଼ତି ୭:୧୩. ☆ **୧୩:୨୬** ୧୩:୨୬ ହଡ଼ତି ୧:୭. * **୧୩:୨୯** ୧୩:୨୯ ସମ୍ବୁ ଲାଗାଂ, ଆରମ୍ ଆଦେଂ ହାନାତା; ନଲେ ହେୱାନ୍ ଲାଗାଂ, ଖାଦେଂ ଜାଗ୍ରତ୍ ଆତାନ୍ନା ।

ନେଞ୍ଜେଝିଗାନି ନାର ଇନେସ୍ କିତିସ୍ ପା ବୁଡା ଆଉର୍ । ୩୧ ଆକାସ୍ ଆରି ପୁତ୍ର ବୁଡା ଆନାଡ୍, ମାତର୍ ନା ବଚନ୍ ଝିଜେ ବୁଡା ଆଉଡ୍ ।

ଜିସୁତି ଖାନିଦିନ୍ ଇନେର୍ ପୁନୁର୍
(ମାତିଉ ୨୪:୩୭-୪୪)

୩୨ ☆ମାତର୍ ହେ ଦିନ୍ କି ସମୁ ବିସ୍ତେ ଇନେର୍ ପୁନୁର୍,” ସାର୍ଗେପୁରନି ଦୁଡ୍ କି ମାଜିପା ପୁନୁନ୍; ମାତର୍ ନା ସାର୍ଗେନି ଆବା ପୁନାନ୍ । ୩୩ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଜାଲ୍ଦି ଆଜି ମାନାଟ୍, କାସି ମାନାଟ୍, ମାତର୍ ହେ ସମୁ ଇନାଖାଡ଼ା° ଆନାଡ୍ ହେଦା° ଏପେଙ୍ଗ୍ ପୁନୁଦେର୍ । ୩୪ ☆ହେଦା° ଏଲେଙ୍ଗ୍ ଇନେସ୍ ରକାନ୍ ମାନାୟ୍ ଇଲ୍ ପିସ୍ତ୍ର ବିଦେସ୍ତ ହାଲ୍ଜି ବାହା କିନାକାନ୍, ଆରି ହେ ଆଡ୍ମାରି° ଆଦିକାର୍ ହିଜି ଝିଜୁ କାମାୟ୍ ରଡ୍ଟିପା ଦୁଝେର୍ତ ଜାଗ୍ଝାଡାରି° କାତେଙ୍ଗ୍ ବଲ୍ ହିତାନ୍ । ୩୫ ଇତିସ୍ ଏଚେକାଡ୍ଦ ଇଲ୍ ହାଉକାର୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଜାଗ୍ତ ମାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜନାନ୍, ମାତର୍ ହେଝାନ୍ ମିଟ୍ଟା ହାରେସ୍ କୁଜୁ ଚ୍ଚେନି ସମୁଦ କି ନାଶାଙ୍ଗେ ହେ ପାଦ୍ନା ହେଝାନ୍ ଝାନାନ୍ ହେଦା° ଏପେଙ୍ଗ୍ ପୁନୁଦେର୍ । ୩୬ ହେଝାନ୍ ବେଗି ଝାଜିପା ହାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଆଡ୍ନାନ୍ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଜଦି ସବୁଝେଡାଙ୍ଗ୍ ଜାଗ୍ତ ଆଜି ମାନାଦେର୍ ଲାଗି° ହେଝାନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହୁଞ୍ଜନାକା ହୁଡ୍ଦେ° ଆଡ୍ଦୁନ୍ । ୩୭ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇନାକା ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ହେଦା° ଝିଜାକାରି° ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ଜାଗ୍ତ ମାନାଟ୍ ।

୧୪

ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଅସ୍ତେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ଜିହୁଦିର୍ତି ଉପାୟ୍
(ମାତିଉ ୨୬:୧-୫; ଲୁକ ୨୨:୧-୨; ଜହନ୍ ୧୧:୪୫-୫୩)

୧ ହେ ନିସ୍ତାର୍ ପାର୍ସୁ ଆରି ହଇଝି ରୁଟି ପାର୍ସୁ ଆଦେ° ରି ଦିନ୍ ମାଟାଡ୍ । ହେ ଝେଡାଲି° ମୁଡ୍ ମାପୁ ହେବା କିନାକାର୍ ଆରି ସାସ୍ତ୍ରିର୍ ଇନେସ୍ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଚାଲାକି କିଜି ଆସ୍ତେଙ୍ଗ୍ ଆଡ୍ନାର୍, ହେବେ ନି ଉପାୟ୍ ଡେକ୍ଟି ମାଟାର୍ । ୨ “ଇନେକିଦେ°କି ହେଝାର୍ ଇଚାର୍,” ପାର୍ସୁ ଝେଡାଲି° ଆକାୟ୍, “ଏଚେକାଡ୍ଦ ମାନାୟ୍ ବିତ୍ତେ ଗଣ୍ଡଗଲ୍ ଆନାଡ୍ ।”

☆ **୧୩:୩୨** ୧୩:୩୨ ମାତିଉ ୨୪:୩୭. ☆ **୧୩:୩୪** ୧୩:୩୪ ଲୁକ ୧୨:୩୭-୩୮.

ଜିସୁ ବେତ୍ତନିଆତ ଚିକାଣ୍ କାସ୍ନାତ୍
(ମାତିଉ ୨୬:୬-୧୩; ଜହନ୍ ୧୨:୧-୮)

୩ ଜିସୁ ବେତ୍ତନିୟାତ ଗାଜାରଗ୍ନି ସିମନ୍ ଇଞ୍ଜି ତିଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ କୁଚ୍ଚି ଖେଡ଼ାଲିଂ ର କଗ୍ଲେ ର କଣ୍ଡିତ ବେସି ହାଦାକା ଜଟାମାଂସି ବାସନା ଚିକାଣ୍ ତାସି ଜିସୁ କାପ୍ଡାତ ଚିକାଣ୍ କଣ୍ଡି ତ୍ରିକ୍ତି ଖାକ୍ତେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାତ୍ ।

୪ ଆରେ କେତେକ୍ ହେବେ ମାଟି ମାନାୟ୍ ରିସା ଆଜି ହେଝାର୍ ଖେଚ୍ପା ଆତାର୍, “ବାସନା ଚିକାଣ୍ ଇଦେଲ୍ ଇନେକିଦେଂ ଆଲ୍ମା କିନାତା ? ୫ ଇ ବାସନା ଚିକାଣ୍ଡ ତିନ୍ସ ଦିନ୍ତି ଟାକାଂ* ଆଦିକ୍ ମଲ୍ତ ପ୍ରିସି ହିଲ୍ଖାକାରିଂ ହିୟାତାତ୍ମା । ଲାଗିଂ ହେଝାର୍ ହେ କଗ୍ଲେ ହିମ୍ପଣାତି କେତ୍ତେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍ ।”

୬ ମାତର୍ ଜିସୁ ଇଚାନ୍, “ଆନ୍ଦେଂଲିଂ ପିହାଟ୍, ଇନେକିଦେଂ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ କସ୍ ହିନାଦେରା ? ହେଦେଲ୍ତ ନା କାଜିଂ ହାଦିଂ କାମାୟ୍ କିନାତା ।” ୭ ଇନେକିଦେଂକି ଅକିଂ ଲଗୁ ସବୁଖେଡ଼ାଙ୍ଗ୍ ମି “ଲାଗାଂ ମାନାର୍, ଆରି ମିଦାଙ୍ଗ୍ ଏଚେକାଡ୍ଦ ଦ ଇଚା ହେ ଏଚେକାଡ୍ଦ ପା ହେଝାରିଂ ଉପକାର୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଡ୍ନାଦେର୍, ମତର୍ ଆନ୍ ସବୁଖେଡ଼ାଙ୍ଗ୍ ମି ତାକେ ମାନୁଙ୍ଗ୍ । ୮ ହେଦେଲ୍ ଏଚେକ୍ ଆଡ୍ଦାତାତ୍, ହେଦାଂ ହେଦେଲ୍ କିତାଡ୍ନା; ହେଦେଲ୍ ଦୁଗେର୍ କାଜିଂ ନା ଗାଗାଡ୍ଡିଂ ଆଗେନେ ଚିକାଣ୍ କାସ୍ନାତାତ୍ । ୯ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହାଡ୍ପା ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ଓଜେ ପୁଡିଂ ତାକେ ଇମ୍ପି ବାହାତ ପା ନେକ୍ରିକାରୁର୍ ଖେଚ୍ଚିୟା ଆନାତ୍, ହେ ବାହାତ ଇ କଗ୍ଲେଂ ଏତୁ କିଦେଙ୍ଗ୍ ତାଦେଲ୍ତି ଇ କାମାୟ୍ନି କାତା ପା ଇନିୟା ଆନାତ୍ ।”

ଜିହୁଦା ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ସତୁ କେଇଦ ଆହିକିନାନ୍
(ମାତିଉ ୨୬:୧୪-୧୬; ଲୁକ ୨୨:୩-୬)

୧୦ ହେବେ ବାର ଚେଲାର୍ ବିତ୍ତେ ଇସ୍ପାରିୟ୍ତିୟ୍ ଜିହୁଦା ଇଞ୍ଜି ରକାନ୍ ହେଝାନ୍ ମୁଡ୍ ମାପୁହେବାକିନାକାର୍ କେଇଦ ହେଲ୍ମାୟ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ କାଜିଂ ହେଝାର୍ ତାକେ ହାଚାନ୍ । ୧୧ ହେଦାଂ ଖେନ୍ଞି ଖାରିୟା ଆତାର୍ ଆରି ହେଝାନିଂ ଟାକାଂ ହିଦେଂ ଇଞ୍ଜି ପାର୍ମାଣ୍ କିତାର୍

* ୧୪:୫ ୧୪:୫ ରୁପା ଟାକାଂ ୬:୩୭ ହୁଡାଟ୍ ।

। ହେବେତାଂ ହେୱାନ ଜିସୁଙ୍କ ସୁବିଦା ହୁଡ଼ଜି ଇନେସ୍ ଆହିକିଦେଂ ଆଡ଼ନାନ୍, ଇଦାଂ ଉପାୟ ଡେକ୍ତେଂ ଲଗାତାନ୍ ।

ନିସ୍ୱାର ପାର୍ବୁନି ବଜି

(ମାତିଉ ୨୬:୧୭-୨୫; ଲୁକ ୨୨:୭-୧୪; ୨୧:୩; ଜହନ୍ ୧୩:୨୧-୩୦)

୧୨ ପାଚେ ହେ ହଇଝି ରୁଟି ପାର୍ବୁନି ପର୍ତ୍ତମ୍ ଦିନ୍ତ, ଇମଣି ଦିନ୍ ନିସ୍ୱାର ପାର୍ବୁନି ମେଣ୍ଡାହିମଣା ପୁଜାକିନାର, ହେ ଦିନ୍ ଜିସୁତି ଚେଲାର ହେୱାନିଂ ୱେନ୍ଦାତାର, “ଆସେଙ୍ଗ୍ ହାଲ୍ଲଜି ନି କାଜିଂ ନିସ୍ୱାର ପାର୍ବୁ ତିଝେଙ୍ଗ୍ ଜାଡ଼ନାୟ୍ କିନାପ୍ ଇଞ୍ଜି ନି ଇଚା କିନାୟା ?”

୧୩ ହେବେତାଂ ହେ ଚେଲାର ବିତ୍ତେ ରିୟାରିଂ ଏଲେଙ୍ଗ୍ ୱେଟ୍ଟି ପକ୍ତାନ୍ । “ଏପେଙ୍ଗ୍ ଗାଡ଼ଦ ହାଲ୍ଲାର୍, ଆରି ରକାନ୍ ଗାଗ୍ରି ଆସ୍ତି ହାନି ମାନାୟ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ବେଟା ଆଦନାନ୍, ତା ପାଚେ ପାଚେ ହାଲ୍ଲାର୍; ୧୪ ଇମଣି ଇଞ୍ଜ ହେୱାନ ହଣାନ୍ । ହେ ଇଞ୍ଜ ନି ମୁଣିକାଙ୍ଗ୍ ଇନାର୍, ଗୁରୁ ୱେନ୍ଦା ଆଦନାନା, ଆନ୍ ନା ଚେଲାର ହୁକେ ଇମେତାକେ ନିସ୍ୱାର ପାର୍ବୁ ବଜି କିନାଙ୍ଗ୍, ଇମେଡ଼ ନା ହେ ଗତାଙ୍ଗ୍ବାହା ।” ୧୫ ହେୱାନ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହେବେ ଜାଡ଼ନାୟ୍ ଆରି ଜାଲ୍ଲଦି କିତି ଜପ୍ଣି ଗାଜା ବାକ୍ତା ଚଚାନାନ୍, ହେ ବାହାତ ମାକାଜିଂ ଜାଲ୍ଲଦି କିୟାର୍ ।

୧୬ ହେବେତାଂ ଚେଲାର ହସି ଗାଡ଼୍ ବିତ୍ତେ ହଟାର୍, ଆରେ ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ଇନେସ୍ ଇଞ୍ଜି ମାତାନ୍, ହେ ଲାକେ ହୁଡ଼ଜି ନିସ୍ୱାର ପାର୍ବୁ ଦିନ୍ତ ବଜି ଜାଲ୍ଲଦି କିତାର୍ ।

୧୭ ମିଡ଼ିଲେ ହେୱାନ ବାରଜାଣ୍ ଚେଲାର ହୁକେ ୱାତାନ୍ । ୧୮ ହେୱାର୍ କୁଟ୍ଟି ତିନି ସମୁଦ ଜିସୁ ଇଚାନ୍, “ଆନ୍ ହାଡ଼ପା ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ମି ବିତ୍ତେ ରକାନ୍, ଇନେରକି ନା ହୁକେ ତିନାନା, ହେୱାନ ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ସାତୁ କେଇଦ ହେଲାୟ୍ କିଦନାନ୍ ।”

୧୯ ହେବେ ହେୱାର୍ ଦୁକ୍ ଆଜି ରକାର୍ ରକାର୍ କିଜି ହେୱାନିଂ ୱେନ୍ଦାତାର, “ହେୱାନ ଇନାକା ଆନ୍ ?”

୨୦ ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ୍, “ବାରଜାଣ୍ ବିତ୍ତେ ରକାନ୍, ଇନେରକି ନା ହୁକେ ତାଡ଼ିୟାତ ରୁଟି କ୍ଳୁକ୍ନାନ୍ ହେୱାନ ।

୨୧ ମାନାୟ୍ ମାଜି ବିସ୍ତେ ସାସ୍ତର ତାକେ ଇନେସ୍ ଲେକା ଆତାଡ଼ନ୍ନା, ହେ ଲାକେ ହାକି ତାଣ୍ ପାୟାଦେଂ ହାନାନା, ମାତର୍ ମାନାୟ୍ ମାଜି ସତୁ

କେଇଦ ହେଲାୟ୍ କିୟା ଆନାନ୍, ଆ ହେୱାନ୍ ଦାଣ୍ଟ ପାୟା ଆନାନ୍ !
ହେୱାନ୍ ମାନାୟ୍ ଜଲମ୍ ଆୱାଦଂ ମାଚିସ୍ ହେୱାନ୍ ତା ପାକ୍ୟାତ ହାର୍
ଆତାମ୍ !”

ଇସ୍ପୁର୍ତି ବଜି

(ମାତିଉ ୨୭:୨୭-୩୦; ଲୁକ ୨୨:୧୪-୨୦; ୧ କରନ୍ତିୟ ୧୧:୨୩-
୨୫)

୨୨ ହେୱାର୍ ତିନି ୱେଡାଲିଂ ହେ ରୁଟି ଅସି ଆସିର୍ବାଦ୍ କିଜି ହେୱାରିଂ
ହିତାନ୍ ଆରି ହେଦଂ ତ୍ରିକ୍ଟି ହେୱାରିଂ ହିଜି ଇଚାନ୍, “ଇନ୍ଦାଟ୍, ଇଦଂ
ନା ଗାଗାଡ୍ ।”

୨୩ ଆରେ, ହେୱାନ୍ କଲ୍ସି ଆସ୍ତି ଜୁଞ୍ଜାର୍ କିସି ହେୱାରିଂ ହିତାନ୍
“ଆରି ୱିଜାକାର୍ ହେବେଣ୍ଟାଂ ଉଚାର୍ ।” ୨୪ ଆରି, ଜିସୁ ହେୱାରିଂ
ଇଚାନ୍, ଇମ୍ଣି ନିୟ୍ମନ୍ନି ନେତେର୍ ବେସି ଲଗାଂ କାଜିଂ ରାକ୍ୟା
ଆନାତା, ଇଦଂ ନା “ହେ ନେତେର୍ । ୨୫ ଆନ୍ ମିଜେଙ୍ଗ୍ ହାଡ୍ପା
ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗ୍, ଆନ୍ ଏଚେକାଡ୍ଦ ଦ୍ ପୁନି କିଜି ଇସ୍ପୁର୍ ରାଜିତ ଅଜୁର୍
ପାଡ୍ନି ରାସ୍ ଉଣାଙ୍ଗ୍, ହେ ଦିନ୍ ପାତେକ୍ ଇଦଂ ଆରି ଇନାୱାଡଂପା
ଉଣ୍ଟେଙ୍ଗ୍ କଙ୍ଗ୍ ।”

୨୬ ଆରେ, ହେୱାର୍ କେର୍ତି ପାଚେ ଜିଡ୍ମାଡ୍ଡିତ ହସି ହାଚାର୍ ।

ଜିସୁ ପାଚେ ହାନାକାର୍ ୱିଜାକାର୍ ପିହ୍ନାର୍

(ମାତିଉ ୨୨:୩୧-୩୫; ଲୁକ ୨୨:୩୧-୩୫; ଜହନ୍ ୧୩:୩୬-୩୮)

୨୭ ହେ ଏଚେକାଡ୍ଦ ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ୍, ଏପେଙ୍ଗ୍
ଓଜାକାଦେର୍ ବାଦାପାୟା ଆନାଦେର୍, ଇନେକିଦେଂକି ଲେକା
ଆତାଡ୍ନା,

“ଆସେଙ୍ଗ୍ ମେଣ୍ଟା ଗଡ୍ଡିୟାଙ୍ଗ୍ ଅସ୍ତିସ୍, ଆରି ମେଣ୍ଟାଂ ଜେଡ୍ କେଡ୍
ଆଜି ହାନିକ୍ ।”

୨୮ ☆ମାତର୍ ଆନ୍ ନିଙ୍ଗ୍ତି ପାଚେ ମି ଆଗେ ଗାଲିଲିତ ହାନାଙ୍ଗ୍
। ୨୯ ମତର୍ ପିତର୍ ହେୱାନିଂ ଇଚାନ୍, “ଓଜାକାର୍ ନିଜେଙ୍ଗ୍ ପିସ୍ତି
ହାନ୍ତିସ୍ତା, ଆନ୍ ପିସ୍ତି ହାଞ୍ଜୁଙ୍ଗ୍ ।”

☆ ୧୪:୨୮ ୧୪:୨୮ ମାତିଉ ୨୮:୧୨.

୩୦ ଜିସୁ ହେୱାନିଂ ଇଚାନ, “ଆନ୍ ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହାତ୍‌ପା ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ନେଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଇ ନାଣା ରିହା କୁଜୁ କ୍ଲେନି ଆଗେ ଏନ୍ ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ତିନିହର୍ ପାତ୍ କିଦୁୟ୍ ।”

୩୧ ମାତର୍ ହେୱାନ ଆର୍‌ଝା କିଜି ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍, “ଜଦି ଆନ୍ ନି ହୁକେ ହାଦେଂ ଲାଗ୍‌ଦାନାତ୍ ଆତିସ୍ ପା ଆନ୍ ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ମୁଡ୍‌କେ ଉଡା ଆଦୁଙ୍ଗ୍ । ଆରି ଝିଜାକାର୍‌ପା ହେ ଲାକେ ଇଚାର୍ !”

ଜିସୁ ଗେଡ୍‌ସିମନି ବାଡ୍‌ଦ ପାର୍ତ୍ତନା କିତାନ୍ (ମାତିଉ ୨୭:୩୭-୪୭; ଲୁକ ୨୨:୩୯-୪୭)

୩୨ ପାଚେ ହେୱାର୍ ଗେଡ୍‌ସିମନି ଇନି ତର୍ ର ବାହାତ ଝାତାର୍, ଆରି ହେୱାନ ହେ ଚେଲାରିଂ ଇଚାନ, “ଆନ୍ ପାର୍ତ୍ତନା କିନି ପାତେକ୍ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇବେ କୁର୍‌ଚି ମାନାଟ୍ ।” ୩୩ ଆରେ, ହେୱାନ ପିତର୍, ଜାକୁର୍ ଆରି ଜହନ୍‌ତିଂ ହାଙ୍ଗ୍ ଅଜି ଆଦିକ୍ କାବା ଆଜି ଆରି ବିପ୍ତି ଆଦେଂ ଲାଗାତାନ୍ । ୩୪ ହେବେ ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ, “ନା ଝାସ୍ତି ହାକି ଲାକେ ବେସି ଦୁକ୍ ଆନାତା; ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇବେ ମାନ୍‌ଞ୍ଜି କାସି ମାନାଟ୍ ।”

୩୫ ଜଦି ଆନାତ୍ ହେ ଦୁକ୍ ଇନେସ୍ ଦେହା ଆନାତ୍ ହେବେତାଂ ହେୱାନ ଅଲପ୍ ଦେହା ହାଲ୍‌ଜି ମେଦ୍‌ନିତ ଗୁର୍‌ଜି, ପାର୍ତ୍ତନା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍ । ୩୬ ଆରି ଜିସୁ ଇଚାନ, “ଆବା, ଝିଜୁ ନି ପୁରା, ଇ ଉଣି ଗିନା ନା ତାଙ୍ଗ୍ ଦେହା ଇଚା, ଆତିସ୍‌ପା ନା ଇଚା ଆକାୟ୍, ମାତର୍ ନି ଇଚା ।”

୩୭ ଆରେ, ହେୱାନ ଝାଜି ହେୱାରିଂ ହୁଞ୍ଜନାକା ହୁଡ୍‌ତାନ୍ ଆରି ପିତର୍‌ତିଂ ଇଚାନ, “ସିମନ୍, ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନାକା ହୁଞ୍ଜନାଦେରା ? ର ଗଣ୍ଟା କାତେଙ୍ଗ୍ ଆଡ୍‌ଝାତାଦେର୍ ?” ୩୮ “ପରିକ୍ୟାତ ଇନେସ୍ ଆର୍‌ମାଟ୍, ଇଦାଂ କାଜିଂ କାସିମାଞ୍ଜି ପାର୍ତ୍ତନା କିୟାଟ୍, ଜିବୁନ୍ ଇଚା, ମାତର୍ ଗାଗାଡ୍‌ନାଦାର୍ ।”

୩୯ ହେୱାନ ଆରି ଆଗେ ଲାକେ ହାଲ୍‌ଜି କାତା ଇଞ୍ଜି ପାର୍ତ୍ତନା କିତାନ୍ । ୪୦ ଆରେ ରଗ ଝାଜି ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ହୁଞ୍ଜନାକା ହୁଡ୍‌ତାନ୍, ଇନେକିଦେଂକି ହେୱାର୍ ହୁଞ୍ଜକାଣ୍‌କ୍‌କ୍‌କ୍‌କ୍‌କ୍‌କ୍‌କ୍‌କ୍‌ ଆଜି ମାଟିକ୍, ଆରି ହେୱାନିଂ ଇନା ଉତର୍ ହିନାର୍, ହେଦାଂ ପୁନ୍‌ଝାଦାଂ ମାଚାର୍ ।

୪୧ ହେୱାନ ତିନିହଟ୍ ଖାଜି ହେୱାରିଂ ଇଚାନ, “ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନାକା ଆରି ହୁନ୍‌ସ୍ତାଦେଣ୍ଡା ? ଜବର୍ ଆତାତେ ! ହୁଡ଼ାଟ୍, ମାନାୟ୍ ମାଜି ପାପିର୍ କେଇତାକେ ହେଲାଇୟ୍ ଆନାନା । ୪୨ ନିଙ୍ଗାଟ୍, ଆସେଙ୍ଗ୍ ହାନାସ୍; ହୁଡ଼ାଟ୍, ଇନେର୍ ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ସତ୍ତୁ କେଇଦ ହେଲାଇୟ୍ କିଦ୍‌ନାନ୍ ହେୱାନ ଲାଗାଂ ଖାତାନେ !”

ଜିସୁ ଗାଟ୍ୟା ଆତାନ

(ମାତିଡ ୨୭:୪୭-୫୨; ଲୁକ ୨୨:୪୭-୫୩; ଜହନ୍ ୧୮:୩-୧୨)

୪୩ ଆରେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ, ହେୱାନ କାତା ଇନି ଖାଡ଼ାଲିଂ ବାରଜାଣ୍ ବିତ୍ରେ ଜିହୁଦା ଇନି ରକାନ ଆରି ହେନି ଲକୁ ହେୱାନ ହୁକେ ମୁଡ୍ ମାପୁ ହେବା କିନାକାର୍, ସାସ୍ତ୍ରିର୍ ଆରି ପ୍ରାତିନାର୍ ତାଙ୍ଗ୍ ଲକୁ କାଣ୍ଡାଂ ଆରି ଟେଙ୍ଗାଙ୍ଗ୍ ଆଜି ଖାତାର୍ । ୪୪ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ସତ୍ତୁ କେଇଦ ହେଲାଇୟ୍ କିନାକାନ୍ ଏଲେଙ୍ଗ୍ ଚଟ୍ଟି ହିଜି ଇଞ୍ଜି ମାଚାନ୍ । “ଆନ୍ ଇନେରିଂ ଡଞ୍ଜିଗାନାଂ, ହେୱାନ ହେଞ୍ଜେନ୍, ହେୱାନିଂ ଆସ୍ତି ଜାଗ୍ରତ୍ ଡ ଅନାଦେର୍ ।”

୪୫ ଲାଗିଂ ହେୱାନ ହେପାଦନା ହେୱାନ ଲାଗେ ହାଲ୍‌ଜି, “ଏ ଗୁରୁ !” ଇଞ୍ଜି ହେୱାନିଂ ବେସି ଡନ୍‌ଚାନ୍ । ୪୬ ହେବେତାଂ ହେୱାର୍ ତା ଜପି କେଇ କିସି ଆସ୍ତାର୍ । ୪୭ ମାତର୍ ଲାଗେ ନିଲ୍‌ଟିମାନି ମାନାୟାର୍ ତାଙ୍ଗ୍ ରକାନ କାଣ୍ଡା ହପ୍‌ତାନ୍ ଆରି ମୁଡ୍ ମାପୁ ହେବା କିନାକାନ୍ ଆଡ଼ିଏନିଂ କେଇ କିଜି ତା କିତୁଲ୍ ହଣ୍ଡି ତୁହିତାନ୍ । ୪୮ ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ଉତର୍ ହିତାନ୍, “ଚକ୍ସୁ ବିରୁଦ୍‌ତ ହତି ଲାକେ କାଣ୍ଡା ଆରି ଟେଙ୍ଗା ଆଜି ଇନାକା ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ତେଙ୍ଗ୍ ଖାତାଦେଣ୍ଡା ? ୪୯ ☆ସବୁ ଦିନ୍ ଆନ୍ ମି ହୁକେ ମନ୍ଦିର୍ତ ମାନ୍‌ଞ୍ଜି ସିକ୍ୟା ହିଜି ମାଚାଙ୍ଗ୍, ମାତର୍ ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ତାଖାତାଦେର୍, ମାତର୍ ଦରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରିର୍ କାତା ଗିଟାଆନି କାଦଲିଂ ଇଞ୍ଜି ଇ ସବୁ ଗିଟା ଆନାତା ।” ୫୦ ହେବେ ଖିଜାର୍ ଚେଲାର୍ ହେୱାନିଂ ହେ ଏଚେକାଡ୍‌ଦ ପିସ୍ତି ହନ୍ତାର୍ ।

୫୧ ମାତର୍ ରକାନ ଦାଙ୍ଗା ହିମଣେନ୍ ତୁମଣ୍ଡା କଞ୍ଜାଣ୍ ହେନ୍ଦା ପରଟି ହେୱାନ ପାଚେ ପାଚେ ହାଲ୍‌ଜି ମାଚାନ୍, ହେୱାର୍ ହେୱାନିଂ ଆସ୍ତାର୍ । ୫୨ ମାତର୍ ହେୱାନ ହେ କଞ୍ଜାଣ୍ ହେନ୍ଦା ପିସ୍ତି ତୁମଣ୍ଡା ଗାଗାଡ୍‌ତ ହନ୍ତାନ୍ ।

☆ ୧୪:୪୯ ୧୪:୪୯ ଲୁକ ୧୯:୪୭; ୨୧:୩୭.

ଜିହ୍ଵଦି ସବାତ ଜିସୁତି ବିଚାର

(ମାତ୍ରିତ ୨୭:୫୭-୬୮; ଲୁକ ୨୨:୫୪-୫୫, ୬୩-୭୧; ଜହନ୍ ୧୮:୧୩-୧୪; ୧୯:୨୪)

୫୩ ପାଚେ ହେଞ୍ଜାର ଜିସୁଙ୍ଗ ମୁଡ଼୍, ମାପୁହେବା କିନାକାର ତାକେ ଅତାର୍, ଆରେ ମୁଡ଼୍, ମାପୁ ହେବା କିନାକାର, ପ୍ରାଚିନାର ଆରି ସାସ୍ତ୍ରୀର ଓଜାକାର ଖାଜି ରୁଣ୍ଡାଆତାର । ୫୪ ପିତର ଦେହା ମାନଞ୍ଜି ହେଞ୍ଜାର ପାଚେ ପାଚେ ମୁଡ଼୍, ମାପୁ ହେବା କିନାକାର ହାକଡ଼ି ବିତ୍ରେ ହାଚାନ ଆରି ପାଦ ଆଦିକାରି ହୁକେ କୁଚି ନାଣି କାଇଜି ମାଚାର । ୫୫ ଇଦାଂ ପାଚେ ମୁଡ଼୍, ମାପୁହେବା କିନାକାନ ଆରି ଜିହ୍ଵଦି ସବାନିକାର ଜିସୁଙ୍ଗ ବିରୁଦତ ସାକି ତେକତେଂ ଲାଗାତାର, ମାତର ଗାଟା ଆଞ୍ଜାତାର; ୫୬ ଇଦାଂ କାଜିଂ ବେସି ମିଚ୍ ସାକି ହିତାର ମାତର ହେଞ୍ଜାର ସାକି ଗାଟାଞ୍ଜାତାର ।

୫୭ ପାଚେ କେତେକ ଲଗୁ ନିଙ୍ଗି ହେଞ୍ଜାନ ବେରୁତ ଇ ମିଚ୍ ସାକି ହିଜି ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ ଲାଗାତାର । ୫୮ “ଆପେଂ ଇଞ୍ଜାନ ତାଙ୍ଗ ଇ କାତା ଇନାକା ଖେଟାପନା, “ଆନ୍ ଇ କେଇଦାଂ ରଚି ମନ୍ଦିରତିଂ ତ୍ରିକ୍ତି ତିନ୍ଦିନ୍ ବିତ୍ରେ” ଆରି ରଞ୍ଜାଙ୍ଗ କେଇଦାଂ ରଚିତି ମନ୍ଦିର ରଚନାଙ୍ଗ ।” ୫୯ ମାତର ଇବେପା ହେଞ୍ଜାର ସାକି ଗାଟାଞ୍ଜାତାର ।

୬୦ ହେବେ ମୁଡ଼୍, ମାପୁ ହେବା କିନାକାନ ମାଦି ନିଲ୍ଚି ଜିସୁଙ୍ଗ ଖେନବାତାନ, ନି ବିରୁଦତ ଇଞ୍ଜାର ସାକି ହିନାରା, “ଏନ୍ ଇନାକାପା ଉତର ହିଉୟା ?”

୬୧ ମାତର ହେଞ୍ଜାନ ଦୟା ଆତାନ ଆରି ଇନାକାପା ଉତର ହିଞ୍ଜାତାନ । ମୁଡ଼୍, ମାପୁ ହେବା କିନାକାନ ଆରେ ରଗ ଖେନବାତାନ ହେଞ୍ଜାନ “ଏନ୍ ଇନାକା ମଙ୍ଗଲ୍ ପାୟାନି ଇସ୍ଵରତି ମାଜି କ୍ରିସ୍ତୁ ?”

୬୨ ଜିସୁ ଇଚାନ, “ଆନ୍ ହେଞ୍ଜାନ,” ଆରି ଏପେଙ୍ଗ “ଆନ୍ ଜେ ମାନାୟ୍ ମାଜିଙ୍ଗ୍ ସାକ୍ତିତାଂ ବୁଜ୍ଞି ବାଗାଙ୍ଗ କୁଚନାକା ଆରି ଆକାସ୍ତ୍ରି ବାଦାଡ଼ତ ଖାନାକା ହୁଡ଼ନାଦେର !”

୬୩ ହେବେ ତାଙ୍ଗ ମୁଡ଼୍, ମାପୁ ହେବା କିନାକାନ ତା ହେୟା କେଚି ଇଚାନ, “ସାକିତାଂ ମାଦାଂ ଆରି ଇନାକା ଲଡ଼ା ! ୬୪ ଏପେଙ୍ଗ ତ ଇସ୍ଵରତି ନିୟା ଖେଟାଦେର, ମି ବିଚାର କିନାକା ଇନାକା ?” ଇବେ ହେଞ୍ଜାର ଓଜାକାର ହାକି ଦାଣ୍ ପାୟା ଆନି ବିଦି ମାନାଡ଼ ଇଞ୍ଜି ଓଜାକାର ଇଚାର ।

୨୫ ଆରେ ଇନେର ଇନେର ହେୱାନ ଜପି ତୁବଦେଂ ଲାଗାତାର୍ ଆରି ହେୱାନ ମୁମ୍ଦ ଗୁଗୁର ମୁଗି କିଜି ବିଦା ଇଡ଼ଜି ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍, “ଏନ୍ କିନ୍ଦା ବେରଣ୍ ବାକଣାୟ୍ କିନାକାୟ୍ !” ପାର୍ମାଣ୍ ହିଦା । ଆରି ପାଦ୍ ଆଦିକାରିର୍ ଚାପ୍ତା ଇଡ଼ ଇଡ଼ ହେୱାନିଂ ଆସ୍ତି ଅତାର୍ ।

ପିତର୍ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ପାତର୍ କିୱାତାନ

(ମାତିଡ ୨୨:୨୯-୨୫; ଲୁକ ୨୨:୫୭-୬୨; ଜହନ୍ ୧୮:୧୫-୧୮; ୨୧:୨୫)

୨୬ ଆରି ପିତର୍ ତାରେନ୍ ହାକ୍ଡିତ ମାନିୱେତାଲିଂ ମୁଡ୍ ମାପୁ ହେବା କିନାକାତର୍ ର ଆଡିଏଣି ୱାଜି ପିତର୍ ନାଣି କାଇନାକା ହୁଡୁତାଡ୍, ୨୭ ଆରି ପିତର୍ତିଂ ଇଟକାଡ୍ କିଜି ଇଚାଡ୍, “ଏନ୍ ପା ନାଜରିତିୟନି ଜିସୁ ହୁକେ ମାଚାୟ୍ ।”

୨୮ ମାତର୍ ହେୱାନ ଉଡା ଆଜି ଇଚାନ୍, “ଆନ୍ ହେୱାନିଂ ପୁନୁଙ୍ଗ୍, ଆରି ଏନ୍ ଇନାକା ଇନାୟା, ଆନ୍ ବୁଜା ଆଉଙ୍ଗା ।” ପାଚେ ହାକ୍ଡି ଦୁଞ୍ଚେର୍ତା ହସି ହାଚାନ୍; କୁଜୁ କ୍ଳେତାଡ୍ ।†

୨୯ ଆରେ, ହେ ଆଡିଏଣି ହେୱାନିଂ ହୁଡ଼ଜି ଲାଗେ ନିଲ୍ଚି ମାନିଲୁଗାଂ ଆରି ରଗ ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାଡ୍, “ଇୱାନ ହେୱାର୍ ବିତ୍ରେ ରକାନ୍ !” ୩୦ ମାତର୍ ଆରେ ପାତର୍ କିୱାଦାଂ ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍ । ଆରେ ଅଲପ୍ ସମୁ ପାଚେ ଲାଗାଂ ନିଲ୍ଚି ମାନି ଲଗୁ ପିତର୍ତିଂ ଇଚାଡ୍, “ଏନ୍ ହାଡ୍ପାଚେ ହେୱାର୍ ବିତ୍ରେ ରକାୟ୍, ଇଚିସ୍ ଏନ୍ ତ ଗାଲିଲିୟ୍ ଲଗୁ ।”

୩୧ “ମାତର୍ ପିତର୍ ନିଜେତିଙ୍ଗ୍ ରାଣ୍ କିଜି ଆରେ ପାର୍ମାଣ୍ କିଜି ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍, ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇମ୍ଣି ମାନାୟ୍ କାତା ଇନାଦେରା, ଆନ୍ ହେୱାନିଂ ପୁନୁଙ୍ଗ୍ !”

୩୨ ହେ ପାଦ୍ନା କୁଜୁ ରିହା କ୍ଳେତାଡ୍, ଇବେତାଂ କୁଜୁ ରିହା କ୍ଳେନିହିଂ ଆଗେ ଏନ୍ “ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ତିନିହର୍ ପାତର୍ କିଦୁୟ୍,” ଇ ଇମ୍ଣି କାତା ଜିସୁ ପିତର୍ତିଂ ଇଞ୍ଜି ମାଚାନ୍, ହେଦାଂ ପିତର୍ତିଂ ଏତୁ ୱାତାଡ୍, ଆରି ହେୱାନ ହେ କାତା ବାବିକିଜି ଆଡ୍ବେଦେଂ ଲାଗାତାନ୍ ।

† ୧୪:୨୮ ୧୪:୨୮ କେତେକ୍ ପତିତ ଦାପ୍ରେ କୁଜୁ କ୍ଳେୱାତାଡ୍ ।

୧୫

ପିଲାତ ଆଗେ ଜିସୁ

(ମାତିଉ ୨୭:୧-୨; ୧୧:୧୪; ଲୁକ ୨୩:୧-୫; ଜହନ୍ ୧୮:୨୮-୩୮)

୧ ଅଜଡ଼୍ ଆତି ଦାପ୍ତେ ସବୁ ଗାଜା ମିଟିଂ, ଇଟିସ୍ ପ୍ରାଟିନ୍ ଆରି ସାସ୍ତ୍ରରତି ହୁକେ ମୁଡ଼୍ ମାପୁହେବାକିନାକାର୍ ସବା କିଜି ଜିସୁଙ୍ ଗାଟି ଅଜି ପିଲାତ ତାକେ ହେଲାୟ୍ କିତାର୍ । ୨ ପିଲାତ ହେଝାନିଂ ଝେନ୍‌ବାତାନ୍, “ଏନ୍ କି ଜିହୁଦିର୍ ରାଜା ?” ଜିସୁ ହେଝାନିଂ ଉତର୍ ହିତାନ୍, “ଏନ୍ ଇନାୟା ।”

୩ ଆରେ, ମୁଡ଼୍ ମାପୁହେବାକିନାକାର୍ ଜିସୁ ବିରୁଦ୍‌ତ ବେଜେକ୍ ଲାଗେଦେଂ ହାଙ୍ଗ୍‌ତାର୍ । ୪ ହେବେ ପିଲାତ ଆରେରଗ ହେଝାନିଂ ଝେନ୍‌ବାତାନ୍ “ଏନେଙ୍ ଇନାକା ଉତର୍ ହିଉୟା ? ହୁଡ଼ା, ଇଝାର୍ ନି ବିରଡ଼‌ତ ଦସ୍ ବାଜେକ୍ କିସି ଲାଗ୍‌ଦାନାରା !”

୫ ମାତର୍ ଜିସୁ ଇନାକା ପା ଉତର୍ ହିଝାତାନ୍, ହେଦାଂ କାଜିଂ ପିଲାତ କାବା ଆତାନ୍ ।

ଜିସୁତି ହାକି ଡାଣ୍ଡ

(ମାତିଉ ୨୭:୧୫-୩୧; ଲୁକ ୨୩:୧୩-୨୫; ଜହନ୍ ୧୮:୩୯; ୧୯:୧୬)

୬ ମତର୍ ନିସ୍ତାର୍ ପାର୍ଟୁଝେଡ଼ାଙ୍ ମାନାୟାର୍ ଇମ୍‌ଣି ଚରେକ୍ରିଙ୍ ଏନ୍‌ତି ମାତାର୍, ହେଝାନିଂ ହେଝାନ୍ ହେଝାର୍ କାଜିଂ ମୁକ୍‌ଡ଼ାୟ୍ କିଜି ମାତାର୍ । ୭ ଇମ୍‌ଣି କୁଟୁମ୍ ବିରୁଦ୍‌ତ ଗଡ଼ମେଲି ଝେଡ଼ାଲିଂ ମାନାୟତିଂ ଅଜି ମାତାନ୍, ହେଝାର୍ ହୁକେ ବାରବା ତର୍‌ନି ରଝାନ୍ ବନ୍ଦି ମାତାନ୍ । ୮ ଲାଗିଂ ଲକ୍ସୁ ଜପି ହାଲ୍‌ଜି ଜାର୍ ରିତି ହୁଦାଂ କିନି କାଜିଂ ଗଝାରି କିଦେଙ୍ ଲାଗାତାର୍ । ୯ ହେବେତାଂ ପିଲାତ ହେଝାରିଂ ଉତର୍ ହିତାନ୍, “ଏପେଙ୍ ଇନାକା ଇଚା କିନାଦେରା ? ଆନ୍ ଇନାକା ମି କାଜିଂ ଜିହୁଦିର୍ ରାଜାଙ୍ ମୁକୁଡ଼ାୟ୍ କିନାଙ୍ ?” ୧୦ ଇଟିସ୍ ମୁଡ଼୍ ମାପୁହେବାକିନାକାର୍ ଜେ କୁଟ୍‌ତ ହେଝାନିଂ ହେଲାୟ୍ କିଜି ମାତାର୍, ହେଦାଂ ହେଝାନ୍ ବୁଜା ଆତାନ୍ ।

୧୧ ମାତର୍ ହେଝାନ୍ ଇନେସ୍ ହେଝାର୍ କାଜିଂ ବାରବାଙ୍ ମୁକ୍‌ଡ଼ାୟ୍ କିନାନ୍, ହେଦାଂ କାଜିଂ ମୁଡ଼୍ ମାପୁହେବାକିନାକାର୍ ଲକାଂ ମାତାୟ୍ କିତାର୍ । ୧୨ ମାତର୍ ପିଲାତ ଆରେ ରଗ ହେଝାରିଂ ଉତର୍ ହିତାନ୍,

“ବାଟିଙ୍ଗ ଏପେଙ୍ଗ ଇନେରିଂ ଜିହୁଦିର୍ ରାଜା ଇଞ୍ଜି ଇନାଦେରା, ହେଝାନ କାଜିଂ ଆନ ଇନାକା କିନାଙ୍ଗ ?”

^{୧୩} ହେଝାର୍ ପାଚେ କିର କିଜି ଇଚାର୍, “ହେଝାନିଂ କୁସ୍ତ ଦୁପାଟ୍ !”

^{୧୪} ହେବେତାଂ ପିଲାତ ହେଝାରିଂ ଖେନ୍‌ବାତାନ, ଇନେକିଦେଂ, “ହେଝାନ ଇନା ଦସ୍ କିତାନନ୍ନା ?” ମାତର୍ ହେଝାର୍ ଆଦିକ୍ କିର କିତାର୍, “ହେଝାନିଂ କୁସ୍ତ ଦୁପାଟ୍ !”

^{୧୫} ଲାଗିଂ ପିଲାତ ମାନାୟ୍‌ତଂ ସାରି କିଦେଙ୍ଗ ଇଚା କିଜି ହେଝାର୍ କାଜିଂ ବାରବାତିଂ ମୁକ୍ତାୟ୍ କିତାନ, ପାଚେ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ କର୍ତ୍ତା ଗ୍ରାକି କିସି କୁସ୍ତ ଦୁପଦେଂ ଇଞ୍ଜି ହେଲ୍ଲାୟ୍ କିତାନ ।

ମେଲ୍ୟାର୍ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ କିଜାୟ୍ କିତାର୍

(ମାତିତ୍ ୨୭:୨୭-୩୧; ଜହନ୍ ୧୯:୨-୩)

^{୧୬} ହେବେତାଂ ମେଲ୍ୟାର୍ ହେଝାନିଂ ହାକ୍ତି, ଇଚିସ୍ ବାଙ୍ଗ୍‌ଲା ବିତ୍ତେ ଆସ୍‌ସି ପା ସବୁ ମେଲ୍ୟାରିଂ କୁକ୍ତି ରୁଣ୍ଡାୟ୍ କିତାର୍ । ^{୧୭} ହେଝାର୍ ହେଝାନିଂ କିଜାୟ୍ କିଦେଙ୍ଗ ଇଞ୍ଜି କାହ୍‌ରାତି ବାନି ହେନ୍ଦା ଉସ୍ତି କିତାର୍ ଆରି ଖାଡ଼ି ମୁକ୍ତର୍ ରଚ୍ଚି କାପ୍‌ଡାତ ତୁଜି କିତାର୍; ^{୧୮} ଆରେ, “ଏ ଜିହୁଦିର୍ ରାଜା !” ଜଝାର୍, ଇଦାଂ ଇଞ୍ଜି କିଜାୟ୍ କିଦେଙ୍ଗ ଲାଗାତାର୍ । ^{୧୯} ପାଚେ, ହେଝାର୍ ର ପଲ୍‌କା ନାଡ଼ା ଅସି କାପ୍‌ଡାତ ମାଟ୍ କିତାର୍ ଆରି ହେଝାନ ଜପି ରୁପ୍‌ତାର୍, କିଜାୟ୍ କିଜି ଆରି ମେଣ୍ଡାଂ କୁନ୍‌କିଜି ଜଝାର୍ କିଦେଙ୍ଗ ଲାଗାତାର୍ । ^{୨୦} ହେଝାର୍ ହେଝାନିଂ କିଜାୟ୍‌କିତି ପାଚେ ହେ କାହ୍‌ତି ବାନି ହେନ୍ଦା କୁଡ଼ତି ଅଜି ହେଝାନ୍ତି ଜାର୍ ହେନ୍ଦା ଉସ୍ତି କିତାର୍ । ପାଚେ, ହେଝାର୍ ହେଝାନିଂ କୁସ୍ ଜପି ଦୁପ୍‌ତେଂ ବାଟ୍ ଅତାର୍ ।

ଜିସୁଙ୍ଗ୍ କୁସ୍ ଜପି ଦୁପ୍‌ତାର୍

(ମାତିତ୍ ୨୭:୩୨-୪୪; ଲୁକ ୨୩:୨୪-୪୩; ଜହନ୍ ୧୯:୧୭-୨୭)

^{୨୧} *ହେ ଏଚେକାଡ଼୍‌ଦ ଆଲେକ୍‌ଜାଣ୍ଡର୍ ଆରି ରୁପ୍‌ତି ଲାଡ଼ାହି ସିମନ୍ ତରନ୍‌ନି ରକାନ୍ କୁରିଣିୟ୍ ମାନାୟ୍ ଦେସିନାସ୍‌ତାଂ ଖାଜି ହେ ହାଜିହିଜି ହାଲ୍‌ଜି ମାତାନ, ହେଝାର୍ ହେଝାନିଂ ହେଝାନ୍ତି କୁସ୍ ପିଣ୍ଡେଂ ବଲ୍‌କାର୍ କିତାର୍ । ^{୨୨} ଆରେ, ହେଝାର୍ ହେଝାନିଂ ଗଲ୍‌ଗତା ଇଚିସ୍

☆ **୧୫:୨୧** ୧୫:୨୧ ରମିୟ ୧୭:୧୩.

“କାପଡ଼ାବାହା ତର ବାହାତ ଅତାର ।” ୨୩ ଆରେ, ହେୱାର୍ ହେୱାନିଂ ଗାନ୍ଦାରାସ୍ ମିହାଆତାକା ଅଙ୍ଗୁର ରାସ୍ ହିତାର୍, ମାତର ହେୱାନ ହେଦାଂ ଅଦେଂ କାଞ୍ଜାତାନ । ୨୪ ପାଚେ ହେୱାର୍ ହେୱାନିଂ କୁସ୍ତ ଦୁପ୍ତାର୍, ଆରେ ଇନେର୍ ଇନାକା ଗାଟାଆନାନ୍, ହେଦାଂ ଦରମ୍ଗୁଲି ହୁକେ ତିର୍ କିଜି ହେୱାନ୍ତି ହେୟା ସରୁ ଜାର୍ ଜାର୍ତାକେ ପାସ୍ପିସ୍ ଅତାର୍ । ୨୫ ଦିନ୍ ନଅଟା ଖେଡାଲିଂ ହେୱାର୍ ହେୱାନିଂ କୁସ୍ତ ଦୁପ୍ତାର୍ । ୨୬ ଆରେ ହେୱାନ୍ତି ତା ବିରୁଦ୍ଧ ଇଦାଂ ଲେକା ଆଜି ମାଚାଡ୍, “ଜିହୁଦିତ୍ ରାଜା ।” ୨୭ ଆରେ, ହେୱାନ୍ତି ବୁଜି ପାଡ଼କା ରକାନ ଆରି ଡେବ୍ରି ପାଡ଼କା ରକାନିଂ, ଏଲେଙ୍ଗ୍ ରିକାର୍ ଚର୍କୁକାଂ ହେୱାର୍ ଜିସୁ ହୁକେ କୁସ୍ ତାକେ ଦୁପ୍ତାର୍ ।

୨୮ ହେବେ ଦରମ୍ ସାସ୍ତର ଇ କାତା ପୁରାଆତାଡ୍, ହେୱାନ ଚର୍କୁ ହୁକେ ସମାନ ଆତାନ । ୨୯ ☆ “ହେ ହାଜି ହିଜି ହାଲ୍ଜିମାନି ଲକୁ ଜାର୍ ଜାର୍ କାପଡ଼ା ଜଲାୟ୍ କିଜି ହେୱାନିଂ ନିନ୍ଦା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍, ଆରେ ର ମନ୍ଦିର୍ ତ୍ରିକ୍ନି ଲଗୁ ଆରି ତିନି ଦିନ୍ତାଂ ଆରେ ରଚନାକାୟ୍ !” ୩୦ କୁସ୍ତାଂ ଜୁଦା ଜାର୍ତିଂ ରାକ୍ୟା କିୟା ।

୩୧ ମୁଡ୍ ମାପୁହେବାକିନାକାର୍ ପା ହେ ଲାକେ ସାସ୍ତର ହୁକେ ହେୱାର୍ ହେୱାର୍ ବିଡ୍ରେ ହେୱାନିଂ ଗୁଇଜି ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍, “ହେୱାନ ବିନ୍ଲୁଗାଂ ରାକ୍ୟାକିତାନ ଜାର୍ତିଂ ରାକ୍ୟା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଡୁନା ! ୩୨ ଏନ୍ ଜଦି ହାଡ଼ପା ଇସ୍ତାଏଲ୍ନି ରାଜା କ୍ରିସ୍ଟ ବେଗି କୁସ୍ ତାଙ୍ଗ୍ ଜୁଜି ଖାୟେନ୍, ଇନେସ୍କି ହେଦାଂ ହୁଡ଼ଜି ଆପେଂ ପାତ୍ କିନାପ୍ । ଆରେ ଇନେର୍ ତା ହୁକେ କୁସ୍ତ ଦୁପ୍ତାୟା ଆଜି ମାଚାଡ୍, ହେୱାର୍ ପା ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ନିନ୍ଦାକିଦେଂ ଲାଗାତାର୍ !”

ଜିସୁତି ହାକି

(ମାତିଡ ୨୭:୪୫-୫୬; ଲୁକ ୨୩:୪୪-୪୯; ଜହନ୍ ୧୯:୨୮-୩୦)

୩୩ ବାର ଗଣ୍ଡା ଖେଡାଲିଂ ଦେସ୍ ଜାକ୍ ମାଜ୍ଗା ଆଜି ତିନି ଗଣ୍ଡା ପାଚେକ୍ ମାଚାଡ୍ । ୩୪ ତିନି ଗଣ୍ଡା ଖେଡାଲିଂ ଜିସୁ ଗାଜାକାଟ୍ତାଂ କୁକ୍ତି ଇଚାନ, “ଏଲି, ଏଲି, ଲାମା ସାବାକ୍ତାନି ?” ଇତିସ୍ “ଏ ନା ଇସ୍ତର, ଏ ନା ଇସ୍ତର, ଏନ୍ ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇନାକିଦେଂ ପିସ୍ତାତାୟ୍ ?”

☆ ୧୫:୨୯ ୧୫:୨୯ ମାର୍କ ୧୪:୫୮; ଜହନ୍ ୨:୧୯

୩୫ ଇଦାଂ ଝେନ୍‌ଞ୍ଜି ଲାଗାଂ ନିଲ୍‌ତି ମାନାୟାର୍ ବିତ୍ରେ ଇନେର୍ ଇନେର୍ ଇଚାର୍, ହୁଡ଼ାଟ୍, “ହେଝାନ୍ ଏଲିୟଙ୍ କୁକ୍‌ନାନା !”
 ୩୬ ଆରେ, ରକାନ୍ ହନଟିହାଲ୍‌ଜି ର ରୁଆ ତ କେନିରାସ୍ ବାତ୍ କିଜି ହେଦାଂ ର ନାଡ଼ାତ କିଜି ହେଝାନିଂ ଉଣ୍‌ଣେଙ୍ ହିଜି ଇଚାନ୍, “ମାନାଟ୍, ଏଲିୟ ଇଝାନିଂ ଜୁଡ଼ତେଂ ଝାନାନା କି ଆକାୟ୍, ହୁଡ଼ନାସ୍ !”

୩୭ ମାତର୍ ଜିସୁ ଗାଜାକାଟ୍ କିଜି ପାରାଣ୍ ପିସ୍ତାନ୍ ।

୩୮ ଆରେ, ମନ୍ଦିରନି ପୁଇପୁୟା ବାହାତ ଟଣ୍ଡି ହେନ୍ଦା ଜପିତାଂ ତାରେନ୍ ପାତେକ୍ ରି ପାଡ଼ା ଆଜି କେନ୍‌ଚାଡ଼ । ୩୯ ହେଝାର୍ ମୁମ୍‌ଦ ନିଲ୍‌ତିମାଟି ପାଞ୍ଚକଡ଼ି ମେଲ୍‌ୟାର୍ ଆଦିକାରି ହେଝାନ୍ତି ପାରାଣ୍ ପିହ୍‌ନାକା ହୁଡ଼ଜି ଇଚାର୍,* “ହାଡ଼ପାନେ, ଇଝାନ୍ ରକାନ୍ ଇସ୍‌ବର୍ ମାଜି !” ମାଚାନ୍ ।

୪୦ ☆କେତେକ୍ ଜାଣ୍ କଗ୍‌ଲେହିମ୍‌ଶାଂ ପା ଦେହାତାଂ ହୁଡ଼ଜି ମାଟିକ୍; ହେଝେକ୍ ବିତ୍ରେ ମଗ୍‌ଦଲିନି ମରିୟମ୍, ହାରୁ ଜାକୁବ୍ ଆରି ଜସି ତେହି ମରିୟମ୍, ଆରେ ସଲମି ମାଟିକ୍; ୪୧ ହେଝାନ୍ ଗାଲିଲିତ ମାନି ଝେଡ଼ାଲିଂ ହେଝେକ୍ ତା ପାଚେ ପାଚେ ହାଲ୍‌ଜି ହେଝାନିଂ ହେବା କିଜି ମାଟିକ୍, ହେଝେକ୍ ହୁକେ ଜିରୁସାଲମ୍‌ତ ଝାଜିମାନି କଗ୍‌ଲେକ୍ ପା ହୁଡ଼ଜି ମାଟିକ୍ ।

ଜିସୁତି ଦୁଗେର୍

(ମାତିଡ ୨୭:୫୭-୬୧; ଲୁକ ୨୩:୫୦-୫୬; ଜହନ୍ ୧୯:୩୮-୪୨)

୪୨ ଝେଡ଼ା ଆତିଲେ, ହେ ଦିନ୍ ଜୁତିପାତି କିନି ଦିନ୍, ଇଟିସ୍ ଜମ୍‌ନିବାର୍ ଆଗେନି ଦିନ୍ ମାଟିଲେ, ୪୩ ହାରାମାତିୟାର୍‌ନି ଜସେପ୍ ତର୍‌ନି ଜିହୁଦି ଗାଜା ସବାନି ରକାନ୍ ମାଜାନ୍ ମେମର୍, ଇନେନ୍ ନିଜେପା ଇସ୍‌ବର୍‌ତି ରାଜିତିଂ କାସି ମାଚାନ୍, ହେଝାନ୍ ସାସ୍‌ତାଙ୍ ପିଲାତ ତାକେ ହାଲ୍‌ଜି ଜିସୁତି ଗାଗାଡ଼୍ ଏନ୍ତାନ୍ ।

୪୪ ମାତର୍ ଜେ ହାତାନେ ଇଦାଂ ଝେନ୍‌ଞ୍ଜି ପିଲାତ କାବା ଆତାନ୍, ଆରି ପାଞ୍ଚ କଡ଼ିନି ମେଲ୍‌ୟାର୍ ଆଦିକାରିଂ ଲାଗେ କୁକି କିଜି ହେଝାନିଂ ଝେନ୍‌ବାତାନ୍, ହେଝାନ୍ ଇନାକା ବେସିଗାଡ଼ି ହାଜି ଆତାତେ ? ୪୫ ପାଞ୍ଚ କଡ଼ିନି ମେଲ୍‌ୟାର୍ ଆଦିକାର୍ ତାଙ୍ ପୁନ୍‌ଞ୍ଜି ଜିସୁ ଗାଗାଡ଼ିଂ ଜସେପ୍‌ତିଂ

* ୧୫:୩୯ ୧୫:୩୯ ହାଜି ମାଚାନ୍ କେତେକ୍ ପତିତ ଗାଜା କାଟ୍‌ତାଂ ଚେରା ଆଜି ମାଚାନ୍ ଆରି ହାଜି ମାଚାନ୍ ମାନାଡ଼ । ☆ ୧୫:୪୦ ୧୫:୪୦ ଲୁକ ୮:୨,୩.

ହିତାନ । ^{୪୭} ହେୱାନ ରଞ୍ଜାଙ୍ଗ କଞ୍ଜାଣ୍ ହେୟା କଡ଼୍ଜି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ
 କୁଡ଼ତି ତାସି ହେବେ ହେୱାନିଂ ହୁର୍ପାତାନ ଆରି କାଲ୍ ରେଟି ମାଡ଼ିତ
 କାର୍ଡତି ର ଦୁଗେରତ ହେୱାନିଂ ଇଡ଼୍ଜି ଦୁଗେରନି ଦୁଞ୍ଜେରତ ଗାଜା
 କାଲ୍ ଗୁଡ଼ତାର । ^{୪୮} ହେୱାନିଂ ଇମ୍ଫାଣି ବାହାତ ଇଡ଼ିତାରନା, ହେଦାଂ
 ମଗ୍ଦଲିନି ମରିୟମ୍ ଆରି ଜସି ତେହି ମରିୟମ୍ ହୁଡ଼୍ଜି ମାଡିକ୍ ।

ଜିସୁତି ଆରେ ନିଙ୍ଗନାକା

(ମାଡିତ ୨୮:୧-୮; ଲୁକ ୨୪:୧-୧୨; ଜହନ୍ ୨୦:୧-୧୦)

^୧ ଜମ୍ଫନିବାର ହାଟିପାଟେ ମଗ୍ଦଲିନି ମରିୟମ୍ ଜାକୁବ୍ ତେହି
 ମରିୟମ୍ ଆରି ସଲମି ବାସନା ଚିକାଣ୍ କଡ଼୍ଡିକ୍, ଇନେସ୍କି ହେୱାନିଂ
 ହାଲ୍ଜି ଉଚି କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼ନିକ୍ । ^୨ ଆରେ, ରଇବାର ନାଜିଂ ଉର୍ଲ୍ଲା
 ହାକାଡ଼େ ହେଞ୍ଜେକ୍ ଦୁଗେରତ ହାଟିକ୍, ହେପାଦନା ଞ୍ଜେଡ଼ା ହସି
 ମାଟାଡ଼ । ^୩ ହେଞ୍ଜେକ୍ ହେଞ୍ଜେକ୍ ବିଡ୍ରେ ବେଣ୍ କିବିସ୍ ମାଡିକ୍, ଇନେର
 ମା କାଜିଂ ଦୁଗେରନି ଦୁଞ୍ଜେର କାଲ୍ ଗୁଡ଼ତି ହିଦ୍ନାର ? ଇନାକିଦେଂକି
 ହେଦାଂ ବେସି ଗାଜା କାଲ୍ ମାଟାଡ଼ । ^୪ ଇ ଲାକେ ଞ୍ଜେଡ଼ାଲିଂ ହେଞ୍ଜେକ୍
 ଏରି କିଜି ହୁଡ଼୍ଡିକ୍ ଜେ, କାଲ୍ ଗୁଡ଼ତାକା । ^୫ ହେଞ୍ଜେକ୍ ଦୁଗେର ବିଡ୍ରେ
 ହଣ୍ଜି ଡ଼ିଞ୍ଜିନି ଆଜି ଉସ୍ପାତାକାନିଂ ର ଦାଙ୍ଗାଣାହିମ୍ଫାଣା ବୁଜ୍ଠିବାଗାଂ
 କୁର୍ଚାକା ହୁଡ଼୍ଜି ବେସିକାବା ଆଡିକ୍ ।

^୬ “ହେବେ ହେୱାନ ହେୱାକାଂ ଇଚାନ୍,” କାବା ଆମାଟ୍, ଏପେଙ୍ଗ୍
 କୁସ୍ତ ହାଟି ନାଜରିତିୟନି ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ତେକ୍ନାଦେରା; ହେୱାନ
 ନିଙ୍ଗତାନ୍ନା, ହେୱାନ ଇବେ ହିଲୁନ୍, ହୁଡ଼ାଟ୍, ଇ ବାହାତ ହେୱାର
 ହେୱାନିଂ ଇଡ଼୍ଜି ମାଟାର । ^୭ ମାଟର ଏପେଙ୍ଗ୍ ହାଲ୍ଜି ହେୱାନ
 ଚେଲ୍ଲାରିଂ ଆରି ପିତରତିଂ ବଲ୍ ହିତାନ୍, ଜିସୁ ମି ଆଗେ ଗାଲିଲିତ
 ହାଚାନନା; ହେୱାନ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇନେସ୍ ଇଞ୍ଜି ମାନ୍ସ୍ତାନ୍, ହେ ଲାକେ
 ଏପେଙ୍ଗ୍ ହେବେ ହେୱାନିଂ ହୁଡ଼ନାଦେର୍ ।

^୮ ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେଞ୍ଜେକ୍ ହାଡ଼ପା ହୁଡ଼୍ଜି ଦୁଗେର ତାଙ୍ଗ୍ ହସି ହଡ଼ିକ୍,
 ଇନେସ୍ ଲାକେ କି ହେଞ୍ଜେକ୍ ପାଡୁଡିଙ୍ଗ୍ ଡ଼ିଗ୍ଜି ମାଡିକ୍ ଆରି କାବା
 ଆଜି ମାଡିକ୍, ଆରେ ଇନେରିଂ ଇନାକା ଇନ୍ଞିଡିକ୍, ଇନେକିଦେଂକି
 ହେଞ୍ଜେକ୍ ପାଣ୍ଡା ଆଜି ମାଡିକ୍ ।

ଜିସୁ ବେସି ଲଗାଂ ଚଞ୍ଜ୍ୟା ଆତାନ୍
(ମାତିଉ ୨୮:୯-୧୦; ଜହନ୍ ୨୦:୧୧-୧୮)

୯ ସାତ୍ ଦିନନି ପର୍ତୁମ୍ ରଇବାର ନାଜିଂ ଉର୍ଲା ହାକାଡେ ଜିସୁ ନିଙ୍ଗି, ଇନେରତାଂ ସାତ୍ ପୁଦାଂ ପିହି କିଜି ମାତାନ୍, ହେ ମଗ୍ଦଲିନି ମରିୟମତିଂ ପର୍ତୁମ୍ ଚଞ୍ଜ୍ୟା ଆତାନ୍ । ୧୦ ହେଦେଲ୍ ହାଲ୍ଜି, ଇନେରକି ତା ହାଙ୍ଗ୍ ଆସି ମାତିକ୍, ହେଝେକାଂ କାରୁର୍ ହିତାତ୍, ହେଝେକ୍ ଦୁକ୍ ଆରି ଆଡବିସ୍ ମାତିକ୍ । ୧୧ ହେଝାନ୍ ଜିବୁନ୍ ମାନାନ୍ ଆରି ହେଦେଲିଂ ଚଞ୍ଜ୍ୟାଆତାନ୍ନା, ଇଦାଂ ଝେନ୍ଝି ହେଝାର୍ ପାତ୍ କିଝାତାର୍ ।

ଜିସୁ ରିୟାର୍ ତେଲାରିଂ ଚଞ୍ଜ୍ୟାତାନ୍
(ଲୁକ ୨୪:୧୩-୩୫)

୧୨ ଇ ସବୁ ଗଟ୍ଟା ପାତେ ହେଝାର୍ ବିତ୍ରେ ରିକାର୍ ର ନାସ୍ତ ହାଲ୍ଜିମାନି ଝେଡାଲିଂ ହେଝାନ୍ ଆରି ବିନ୍ମୁତ୍ ତ ହେଝାରିଂ ଚଞ୍ଜ୍ୟା ଆତାନ୍, ୧୩ ଆରେ ହେଝେକ୍ ହାଲ୍ଜି ବିନ୍ଲୁଗାଂ କାରୁର୍ ହିତିକ୍, ମାତର୍ ହେଝେକ୍ କାତା ପା ପାତ୍ କିଝାତାର୍ ।

ଏଗାର୍ ଜାଣ୍ ହୁକେ ଜିସୁତି କାତାବାର୍ତା

(ମାତିଉ ୨୮:୧୭-୨୦; ଲୁକ ୨୪:୩୬-୪୯; ଜହନ୍ ୨୦:୧୯-୨୩; ପକ୍ୟାତାକା ୧:୭-୮)

୧୪ ଇଦାଂ ପାତେ ଏଗାର୍ ଜାଣ୍ ତେଲାର୍ ଚିଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ କୁର୍ଚି ଝେଡାଲିଂ ଜିସୁ ହେଝାରିଂ ଚଞ୍ଜ୍ୟା ଆତାନ୍ ଆରି ହେଝାର୍ତି ପାତ୍ କିଝାକା ଆରି ମାନ୍ ଆଟ୍ଝା କାଜିଂ ହେଝାରିଂ ଲେଡ୍ତାନ୍, ମାତର୍ ଇନେର୍ ହେଝାନିଂ ଆରି ନିଙ୍ଗନାକା ହୁଡ୍ଜି ମାଗାର୍, ହେଝାର୍ କାତା ଝିଜାକାର୍ ପାତ୍ କିଝାଦାଂ ମାଗାର୍ । ୧୫ ଆରେ, “ଜିସୁ ହେଝାରିଂ ଇଚାନ୍, ଏପେଙ୍ଗ୍ ଝିଲୁ ପୁତ୍ ତ ହାଲ୍ଜି ସବୁ ନାର୍ ଜାତି ତାକେ ନେକ୍ରିକାରୁର୍ ସୁଶାୟ୍ କିୟାଟ୍ । ୧୬ ଇନେର୍ ପାତ୍ କିଜି ବାପ୍ରିସିମ୍ ଅତିସ୍ ହେଝାନ୍ ରାକ୍ୟା ପାୟା ଆନାନ୍; ଆରେ ଇନେର୍ ପାତ୍ କିଉର୍, ହେଝାର୍ ଦାଣ୍ ପାୟା ଆନାର୍ । ୧୭ ଆରେ, ପାତ୍ କିନାକାର୍ତି ଇ ସବୁ ଚିନ୍ ପାୟା ଆନାନ୍, ହେଝାର୍ ନା ତର୍ଦ ପୁଦାଂ ପିହିକିନାର୍, ପୁନି ପୁନି ବେରଶତ କାତା ଇନାର୍, ୧୮ କେଇଦ ରାଟ୍ ଆହ୍ନାର୍, ଆରେ ପାରାଶ୍ନାସ୍ ଅହ୍ ଉଟିସ୍

ହେୱାର୍ତି ଇନାକା ନସ୍ତୁ ଆଉଡ଼, ହେୱାର୍ ବେମାରିର୍ ଜପି କେଇ
ଇଚ୍ଚିସ୍ ହେୱାର୍ ଉଜ୍ ଆନାର୍ ।”

ଜିସୁତି ସାଗେ ହାଚାନ୍

(ଲୁକ ୨୪:୫୦-୫୩; ପକ୍ୟାତାକା ୧:୯-୧୧)

^{୧୯} ଇ ଲାକେ ମାପୁ ଜିସୁ ହେୱାରିଂ କାତା ଇଚି ପାଚେ ସାଗେ ତାକେ
ଅୟା ଆଜି ଇସ୍ପର୍ତି ବୁଜ୍ଣି କଚଣ୍ଡ କୁଚାନ୍ । ^{୨୦} ମାତର୍ ହେୱାର୍
ହାଲ୍ଜି ଓଜ୍ଜୁ ତାକେ ପରଚାର୍ କିତାର୍, ଆରି ମାପୁ ହେୱାରିଂ ହାଲ୍ଜାଂ
ଅସି ଚିନ୍କୁତାଂ ହେ କାତା ପାର୍ମାଣ୍ ସିଗ୍ କିତାନ୍ ।

ସତ୍ ବଚନ୍
The New Testament in the Pengo language of India:
ସତ୍ ବଚନ୍

copyright © 2020 The Word for the World International

Language: Pengu (Pengo)

Contributor: The Word for the World International

ସତ୍ ବଚନ୍
ପୁନି ନିର୍ମାଣ , 2020

The New Testament in Pengo Language.

The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files dated 14 Apr 2023

347138c8-2363-58d9-a1b0-0259691b7d43